

Debreceni független Újság

VASARNAP, 1935 AUGUSZTUS 4. XXXI. ÉVFOLYAM 176. SZ. 16 fillér

politikai napilap

A szakácsné huszpengője

A debreceni bethlenpárti mozgalom a kisemberek vagyonkájának elkobzásával akarja szolgálni az ezer- és százezerholdas birtokokat — Ismét visszajöjjön az a rendszer, ahol a kisember semmi? — Uj, egészséges gazdaadósságrendezési programot, amely a kisgazdát mentesíti egészen az adósságtól, a középbirtoknak kedvezményt ad és sorsára-hagyja a nagybirtokot — A kisbetétes egészen, a középbetétes részben mentesüljön a rendezéssel járó terhektől és a nagyvagyon hozzon jelentős áldozatot

Irta: THURY LEVENTE

A debreceni bethlenpárti mozgalom — hiába — egyre megköveteli, hogy foglalkozzunk vele. Ma egy hete kimutattam, hogy a gazdaadósságok rendezésére irányuló, országosan egyöntetű kívánságnak, — amelyet nyugodtan lehet nemzeti kívánságnak is nevezni már — mily ártalmára van ez a debreceni bethlenista mozgolódás, amely a régi bethlenizmus receptje szerint a kis-exisztenciákkal akarja megfizettetni az ezer és százezer holdas birtokok szanálását. Nem lehetne kitalálni népszerűtlenebb megoldást, mint amilyent kidolgoztak és a Gazdasági Egyesület elé bocsátottak a bethleni rendszernek azok a hívei, akik most Debrecenben ismét ki akarják bontani az ugyancsak sokszor ségyen-be esett és megtépászott lobogót. Hiszen nyilvánvaló az, hogy a nemzet többsége, az iparos, a kereskedő, a kisbirtokos, a tisztviselő nem fogadhatja és nem támogathatja teljes szívvel olyan megoldásokat, amelyek

a törpebirtokos földjéről éppen úgy töröltetnék a holdankint 250 pengő felüli adósságokat, mint a százezer holdas nagybirtokos földjéről.

A kisexisztenciák, kisemberek nem támogathatják azt a javaslatot sem, hogy

a bankzárlat óta elárverezett földeket adják vissza tulajdonosainak akár öt hold az a birtok, akár tízezer hold.

Nem támogathatják pedig azért ezeket a bethlenista javaslatokat, mert az elengedett adósságokat éppen úgy meg kell fizetni valakinek, mint a visszaadott birtokok terheit és igen jól tudják, hogy az,

aki fizetne, az a kisember lenne.

Bizony, nem lenne igazságos, hogy az asztalos, aki alig tud tengődni a mai nehéz viszonyok között, a kiskereskedő, a cipész, a villamoskalauz, a kisháztulajdonos, a kisbirtokos, a tisztviselő ismét újabb terheket vegyen magára és a maga szájától megvont fillérei-

vel fizesse ki ezer és százezer holdas birtokosoknak az adósságait.

Nem lehet az, hogy tengődő és egész életükben szegénységre ítélt családok nyögjék ki a hitbizományok urai által elpazarolt pénzeket, fizessék meg az ezerholdas birtokosok rossz gazdálkodása által, vagy hibás birtokspekulációja által előidézett adósságokat. Az ilyen mozgalom nem-hogy előbbrevinné a gazdaadósságok rendezését, hanem egyenesen pártot csinál az ellen, a nemzet nagy többségét kitevő kisemberek pártját, akik

utolsó lélegzetükig harcolni fognak az ellen, hogy az ő keserves garasáikból teremtsenek itt milliós vagyonokat.

Egész más lenne a helyzet, hogyha a kis és a középbirtokok szanálását vesszük csak számba, amelyeknél a gazdaadósságok rendezése olyan méltányos és magátólértetődő dolog, hogy a kisembereknek érdemes érte áldozatot hozni. Egész más dolog lenne, hogyha

az eladósodott nagybirtokokon nagyszabású telepítési akció

indulna meg, amely a nemzetgazdaságnak olyan nagy erőit szabadítaná fel, hogy a föltétlenül és természet-szerűen elkövetkező gazdasági fellendülésben

kárpótlást találnának áldozataik-ra a kisemberek,

mert az ő kereseti viszonyaik is megjavulnának s

a nagyobb keresetből könnyen ki lehetne fizetni a gazdaadósságok rendezéséért vállalt anyagi terket.

Dehát, kérem, a debreceni bethlenpártnak a gazdák meghódításáért megindított akcióiban

a kisember éppen annyit számít, mint a semmi.

Világosan kitetszik ez a mozgalom egyik legfőbb vezetőjének és megindítójának újabban megjelent cikkéből. Ez a cikk előre való védekezésül azt fejtegeti, hogy a gazdaadóssá-

gok rendezéséért nem kell senkinek sem áldozatot hozni.

a bankok írjanak le egyszerűen a betétekből annyit, amennyit a gazdaadósságok elengedésével veszítettek

s miután keresztet vetettünk a betétesek elvesztett pénze után, épüljenek ki ismét a hitbizományok, a százezerholdak, amelyeknek érdekein a Bethlen-rendszer oly figyelemmel örködött, amelyeknek érdekében nemcsak fenntartott és kiépített egy, a kisgazdára előnytelen adózási rendszert, hanem behozta például a bolettát, aminek hasznát senki sem látta a csupán szemtermelő nagybirtokokon kívül.

A boletta volt az első, ténylegesen pénzzel kifizetett nemzeti ajándék, amelyet a fűszerárak, bélyegkek stb. megdrágítása folytán a kisemberek adták a nagybirtok javára,

most, az ujonnan feltámadni készülő bethleni rendszer azzal kecsgetteti a kisembereket, hogy

módjukban lesz most egyszerre, milliárdos adósságátvállalással segíteni a nagybirtokon.

A gróf Bethlen István tízesztendős miniszterelnökségének éppen az volt a legegényőbb jellegzetessége, hogy nem volt talán soha olyan kormányzat, mely oly keveset törődött volna a kisemberekkel, mint a Bethlené.

Ennek a rendszernek egyáltalán nem volt szociális érzéke, sőt tudatosan semmibe sem vette a kisvagyonu, kiskeresetű ember jogait és igényeit.

Az igazság vakító sugarával süt ki ez a megállapítás a debreceni bethlenpárt újjáépítésén fáradozó debreceni politikusnak a „Debrecen” múlt vasárnapi számában közölt cikke minden mondatából. Ime, egy, a legjellegzetesebb mondat, amelyben szinte kivonatatosan foglaltatik benn a bethleni rendszernek és a cikkírónak a véleménye a kisemberről:

„Csak a TÉBE hatalma az, mely ebben az országban közgazdasági alapelvevé tudta tenni azt a tantételt,

hogy fontosabb nemzeti érdek a pesti szakácsné 20 pengős takarékbetétjének az épsége, mint a magyar életet adó és fenntartó sokmillió holdnyi magyar föld és sok-sokkezernyi ház sok milliárd értéke.”

Az tehát a következtetés a cikkíró szerint, hogy

el kell venni annak a pesti szakácsnőnek a husz pengőjét s kifizetni vele a nagybirtok adósságait.

Ezt jelenti a mondat, ha a frázisoktól megtisztítjuk. Pusztuljon el tehát a sok-sok kisbetétes pénze, tegyük semmivé egy tollvonással a kisemberek egész életén takarékoságának gyümölcseit, rakjuk az apró, kis vagyont, amelyet a szájukon, ruhájukon, életmódjuk lesegényítésével tettek félre, áldozatként a nagybirtok oltárára.

Végeredményben nem is különös, hogy egy politikus, aki a Bethlen-rezsimet végigszolgált,

csak most találja meg a hangját azok ellen a kamatok ellen, amelyeket a bethleni rendszer a gazdákkal fiztetett.

Nem is különös, hogy egy politikus, aki belevesedett abba a kormányzati tantételbe, hogy az ország fenntartásának minden terhé a kisemberekkel kell megfizettetni s ha válság van, azoknak kell gondoskodni a bőséges idők pazarlójáról, vagy földéhes spekulánsairól, most is arra veti a szemét, ami a legközelebb áll gondolkozásában, mint állami pénzfórárs; a kisemberre. Nem is különös, hogy egy ilyen politikus fel sem tudja fogni, hogy mi minden van a pesti szakácsnőnek abban a megtakarított husz pengőjében. Mert persze a pesti szakácsnő ebből a szempontból a kisgazda, a törpebirtokos, sőt a középbirtokos is, pesti szakácsnő a kisháztulajdonos, a tisztviselő, az iparos és a kereskedő. Ezeknek a husz pengője az, amit legkönnyebben el lehet venni.

Nagytőke, bank, kartell, nagybirtok mind védi magát. Magyarország a bethleni rendszer épített ki egy olyan demok-

Hacienda Ramiro Kontsek Géza k. rt.

ráciamentes rendszert, amelyben egyedül a kisembereknek nem volt védelmezője, sőt intézményesen megakadályozták őket abban, hogy a maguk védelmére megszervezkedjenek.

Azoknak az uraknak, akik most Debrecenben fel akarják támasztani a Bethleni pártot, azoknak fogalmuk sincs arról, hogy mennyi keserves nélkülözés árán gyűlnek össze ezek a húspengők a kisemberek takarékönyvében. Nincs fogalmuk arról, hogy mit jelent arra a szakácsnőre, iparosra, altisztre, kereskedőre, az a kis összegekről szóló takarékönyv, amely esetleg a koldulástól menti meg a kisembert, vagy a munkanélküliség esetére biztat néhány hónapi kintartással, vagy a 20-30 pengős „nyugdíjak” mellé a családi kunyhó békéjét és biztonságát hozza el.

Mi van a kisember megtakarított vagyonában, mekkora erő, mekkora nemzetgazdasági lehetőség, — ezt tudták a franciák, akiket egykor a világ leggazdagabb népévé tett a kisemberek takarékosasága. Mi van a kisemberek megtakarított filléreiben emberi szempontból, — ezt tudjuk mi, akik ennek az országnak a nélkülöző és terheket viselő, a szegénység halálig tartó bélyegével jegyzett osztályaihoz tartozunk. De hogy tudhatna erről valamit egy bethlenpárti vezér?

Hogy tudhatna ő valamit a nélkülözésnek, a lemondásnak, az önsanyargatásig menő takarékosaságnak, a ritka reménynek és mindennapos kétségbeesésnek, a szűk falatoknak, kiszabott porcióknak, izzasztó munkának és dermesztő télnek, kis örömeinek és nagy bánatoknak arról az örök hullámsárról, ami nálunk volt mindig a kisemberek élete?

Debreceni gazdák! Ne bizzátok a gazdaadóságok rendezését ezekre az urakra, akik ismét a nagybirtokoknak akarják kiszolgáltatni a kisembereket. Mert a kisemberek között vannak a kisbirtokú gazdák is és meglátjátok, hogy

egy esetleges bethleni uralom ismét kitalál egy olyan megoldást mint a boletta, amely ismét csak a nagybirtokoknak használ

pörköltkávét az előkelő asztalok kedveltje, utólrhetetlen zamatá egyedülálló!

semmitsem ad a kisebb birtokoknak.

A magyar föld becses mindnyájunk előtt, becses a budapesti szakácsnő, a kispáros és a kiskereskedő előtt is. De mi azt akarjuk, hogy ez a magyar föld egészségesebb megosztással a kisbirtokosokat tartsa el s a nemzet elproletarizálása ellen úgy akarunk védekezni, hogy a nemzet-

Luxuslokálba kísérte foglyát a román fegyőr

Bukarest, augusztus 3. A 25 milliós valutapanama ügye egyre jobban bonyolódik. Az ügyészségen pénteken este a főállamügyész és Stanescu vizsgálóbíró ismét kihallgatta Calatorescut, Nachtot és Vasilecut. A kihallgatás eredményéről nem közölnek semmit a nyilvánossággal. Magánforrásból nyert értesülés szerint a pénteki kihallgatás Vasilescu másirányú szélhámosaságaira vonatkozott, amelyeket egy Bossie nevű hölgy kárára követett el. A hölgy egy Vasilescu nevű ember felesége volt, akitől időközben elvált. A valutacsalló Vasilescu az asszony férjének adta ki magát és különböző szélhámoságokat követett el, díszponálva az asszony vagyona fölött.

Bukarest szenzációja egyébként, —

Hetvennyolc éves gazdálkodó gyanus marólugos halála

Két nappal ezelőtt történt, hogy Kaszás Mihály 78 éves berekbőszőrményi gazdálkodó marólugot ivott. Azonnal orvost hívtak, de a kezelés már nem segített, mert az idős gazdálkodó borzalmas kínok között meghalt. Tekintettel arra, hogy a szerencsélenség körülményei meglehetősen tisztázatlanok voltak, vizsgálat indul, hogyan hajtotta fel a méregpoharat a csaknem nyolcvan éves öregember. Először azt hitték, hogy öngyilkosság történt, de megállapították,

nek minél nagyobb rétege legyen kisbirtokos. És ezekért a kisbirtokosokért meg fogja hozni az áldozatot mindenki: a szakácsnő, az iparos, a kereskedő, a tisztviselő. De csak arányosan fogja meghozni s amint

a kisbirtokosok részére az adóságok teljes törlesztését követeljük, a középbirtokosok részére jelentékeny adósságmentesítést, a nagybirtok részére pedig semmiféle kedvezményt nem akarunk adni. Mi azt akarjuk, hogy a földbirtok szűkítésének terheit alól is a kisemberek egészen végtessenek ki.

Azt akarjuk, hogy

a szakácsnőnek maradjon meg teljes egészében a húspengője, a középvagyon már hozzon áldozatokat s a nagyvagyonok viseljék a gazdaadóságok rendezésének igazi terheit.

Ez a magyar gazdaprogram, amely keresztülmehet. Mert emellé odaáll a nemzet kilencvenszázaléka. Az a kilencvenszázaléka, akire a gazdák számíthatnak. Más programmal azonban, bethleni programmal, olyan programmal, amely a hitbizományok adósságát a nyomorgó néppel akarja kifizettetni, ezen a kijózanodott Magyarországon többé boldogulni nem lehet.

hogy Vasilescu az államügyészségen történt kihallgatása után a főváros egyik legelőkelőbb lokáljában vacsorázott feleségével. A fegyőr, akinek Vasilescu a vacaresti fegyházba kellett volna kísérnie, egy kintő vacsora ellenében hajlandó volt az őrizetére bízott Vasilescuval betérni a lokálba, ahol Vasilescu feleségével magára hagyta, míg ő a konyhában vacsorázott meg.

Egy pincér ismerte fel Vasilescut és szólt egy rendőrtisztviselőnek, aki történetesen szintén ott vacsorázott. A főtitviselő azonnal véget vetett a kedélyes vacsorázásnak, a fegyőrt leváltatta és Vasilescut bekísértette a vacaresti fegyházba. A megvesztegetett fegyőr súlyos büntetésben részesül.

MADARAK ÉS EMLŐSÖK kitömését, agancsok felszerelését, koponyák fehérítését és szőrmés vadak szőnyegnek kidolgozva szakszerűen végző legolcsóbban ÉRCES FERENC zoológiai praeparátor Piac ucca 64.

almát. Az öreg gazdálkodóval egy izben már történt baleset, de annak szerencsésebb kimenetele volt. Hozzá tartozói véletlenül arra a helyre lettek a marólugos poharat, ahol a vizespoharak állanak. A gazdálkodó azt hitte, hogy abban a pohárban is víz van és megitta a benne lévő folyadékot. Akkor is súlyos sérüléseket szenvedett, de mégis sikerült a debreceni klinikán meggyógyítani.

A vizsgálat során nem tartották zártnak, hogy ez a véletlen szerencsélenség ismétlődött meg most is, ezáltal azonban tragikusabb befejezéssel. De szombaton délelőtt váratlanul névtelen feljelentés érkezett a hatóságához, amelyben

a feljelentő előadta, hogy Kaszás Mihályt szándékosan tetítették el láb alól, azok, akik hozzá akarnak jutni az öreg gazdálkodó vagyonához.

A feljelentő közli azt is, hogy Kaszás Mihály most is éppen arról a helyről vette fel a marólugos poharat, ahonnan annakidején s ezért az látszik valószínűnek, hogy szándékosan tévesztették meg az öregembert.

A feljelentés alapján a debreceni ügyészség indítványára dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte Kaszás Mihály holttestének felboncolását, egyben megindította az ügyben a vizsgálatot.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos hárszer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors, biztos és kellemes hatása húgysavfelhalmozódásnál és köszvényrohamoknál is kiválóan érvényesül.

HIRDETMEY.

Értesítem Debrecen város gazdálkodó részét, hogy a város a belső-fogattartás részére 5 drb herélt kocsilovat, 4-5 éveseket, piros pej, vagy sötét pej, vagy fekete színűeket óhajt vásárolni és 3 drb mustralovat árverésen fog eladni.

Felhívom azon lótartó gazdákat, akiknek fentieknek megfelelő kocsilovuk van s eladni szándékoznak, a lovakat folyó évi augusztus hó 6-án délelőtt a Baromvásártéren a város megbízottainak eladás végett bemutatni szíveskedjenek. Debrecen, 1935 július hó 31.

H.-polgármester.

CSODÁKAT BESZÉL A VÁROS a KLEIN DIVATHÁZ

idényvégi olcsó kiárusításáról!!
Hétfőn az utolsó nap

NAGY IDÉNYVÉGI KIÁRUSÍTÁST RENDEZÉK!!

Költözködés miatt is

RADO selyem, szövet, vászon raktára

SZÉCHENYI U. 11. sz. az udvarban.

KIÁRUSITOM!

az összes raktáron lévő nyári árukat gyári áron alul

A sorompós boradócsalás újabb mellékhatása

Az Áron Miksa cég ellen tett vallomást egy italmérő — Nagyméretű nyomozás, sorozatos kihallgatások

Emlékeztet még az a nagyarányú borfogyasztási visszaélés, amely az elmúlt év márciusában robbant ki Debrecenben. Feljelentés érkezett a pénzügyigazgatósághoz, hogy nagymennyiségű olyan bor kerül forgalomba Debrecenben, amely után a fogyasztásiadó-illetékeket nem röjják le. Ezt úgy érték el, hogy a borokat nem létező címekre és nevekre formázva elszállították Debrecenből, valójában azonban Debrecenben adták el és így hozták forgalomba.

A visszaélés a sorompósokkal való összejárással válhat lehetségessé. A sorompósok tanúsították ugyanis, hogy a bort elszállították Debrecenből, az így adómentesített mennyiséget azonban jóval olcsóbban helybeli italmérőknek és kereskedőknek adták el.

Feljelentés alapján indította meg a pénzügyigazgatóság a nyomozást, amelybe a rendőrség is bekapcsolódott és rövid időn belül kiderült, hogy a feljelentés nem alaptalan. A nyomozás hamarosan felderítette a borfogyasztási visszaélés összes szárait és ezeknek alapján sorozatos lejáróltatás történt Letartóztatták a sorompósokat és ugyancsak őrizetbe került Balla Zoltán, az Áron Miksa cég alkalmazottja, akit azzal vádolnak, hogy tudott a visszaélésekről és a sorompósoknak a megvesztegetést járó összegeket közvetítette. Helyekig voltak őrizetben a borfogyasztási adócsalás gyanúsítottjai, de az ügyészség kauzió ellenében szabadlábra helyezte őket.

Az adócsalás bűnügyi része még nem fejeződött be. Az ügyészség már közli tizenhárom hónapja folytatja a vizsgálatot és ennek befejezését főleg az a körülmény hátráltatta, hogy a sorompósok alkalmazotti viszonyára vonatkozóan meg kellett keresni a közigazgatási bíróságot, amely hivatalosan eldönteni, hogy a sorompósok közalkalmazott-e? Megvesztegetés bűntette esetén ugyanis csak közalkalmazottat lehet felelősségre vonni. Ellenkező esetben egyszerű csalásról van szó.

A vizsgálat alatt levő ügyben hetekkel ezelőtt váratlan fordulat állott be. Névtelen följelentés futott be a pénzügyminisztériumba és a feljelentés azzal vádolja meg a debreceni pénzügyigazgatóság egyik magasrangú tisztviselőjét, hogy az ismeretlen borfogyasztási adócsalás ügyében nem járt el kellő lelkiismeretességgel és az egyik, érdekelt, nagy céggel összejáratott az eltussolás érdekében. A névtelen följelentés alapján a pénzügyminisztérium megindította a vizsgálatot és leküldte Debrecenbe Lakner Kálmán pénzügyminiszteri főfelügyelőt, aki mellé a vizsgálat lefolytatására a nyíregyházi pénzügyigazgatóságtól Pethő Sándor pénzügyi főfelügyelőt rendelték ki.

A minisztériális bizottság július 16-án kezdte meg munkáját Debrecenben és eleinte a legnagyobb titokban folytatta a vizsgálatot. Mindenekelőtt áttanulmányozta az ügy összes eddigi jegyzőkönyveit és iratait, majd sor került a gyanúsítottak és az ügyben szereplő többi személyek kihallgatására. Legelőbb is azt szeretné volna megállapítani a nyomozás, hogy honnan származik a névtelen följelentés. Ezt azonban nem sikerült kideríteni.

Lakner Kálmán a legnagyobb eréllyel folytatva a nyomozást és a kihallgatásokat, sokáig nem tudott eredményt produkálni. A tulajdonképpeni fordulat július 30-án, kedden állott be. Az egyik érdekelt italmérő aki többszöri kihallgatása során sem volt hajlandó beismerő vallomást tenni, miután a bizottság a terhelő

adat alapján ideiglenes pénzügyi őrizetbe vette, délután kihallgatásra jelentkezett és beismerő vallomást tett.

Elmondotta a gyanúsított italmérő, hogy a nemlétező nevekre állítólag elszállított borokat ő vásárolta meg az Áron Miksa cég alkalmazottaitól, akik a bort sokkal olcsóbban, illetve fogyasztási adómentesen adták el.

Kihallgatták az ügyben az Áron Miksa cég főkönyvelőjét, Szemere Emilt, akit délelőtt 11 órától délután hatig tartottak a pénzügyigazgatóság épületében. Délután hatkor elbocsátották. Ugyancsak sor került az Áron Miksa cég egy másik tisztviselőjének, Schön Miklósnak a kihallgatására is, de több más kihallgatást is eszközölt a bizottság.

A bizottság már hozzá is kezdett az adatok feldolgozásához és azután teszi át az iratokat az ügyészséghez. A hatóságok egyébként a legteljesebb diszkrécióval kezelik a vallomásokat, amelyek részletei csak a nyomozás befejezése után kerülhetnek napvilágra.

A »Tiszántul« című debreceni lapot Szentesre viszik át

Hir Hegyemegi Kiss Pál és a NEP szentesi paktumáról, amely szerint Hegyemegi visszavonja a debreceni petíciót és Szentesen nem kap egységspárti ellenjelöltet

A „Magyarország”-ban olvassuk a következő NEP-Hegyemegi Kiss paktumhírt:

Szentesről jelentik: Mint a Magyarország megírta már, a független kisgazdapárt erősen készülődik a szentesi új választásra, mikor is a NEP-pel történő megegyezés szerint a kormánypárt nem állít ellenjelöltet Hegyemegi Kiss Pálnak, a független kisgazdák hivatalos jelöltjének, amennyiben az a debreceni mandátum ellen beadott petíciót visszavonja s a debreceni mandátumot Lázár Andor igazságügyminiszter számára biztosítja. Hir szerint Lázár Andor igazságügyminiszter már nem is tekint magát szentesi képviselőnek s a szentesi választókat nem is fogadja.

Hegyemegi Kiss Pál, aki rövid időn belül harmadszor járt lenni Szentesen, a hét derekán is fölkereste szentesi híveit, akikkel közölte, hogy a Tiszántul című debreceni független kisgazdapárti lapot Szentesen fogja megjelentetni, —

amely orgánummal a választási propagandát kívánja szolgálni.

NYILATKOZAT

Kaptuk a következő nyilatkozatot:
A Debreceni Független Ujság tekintetes Főszerkesztőjének Debrecen.

Kérem a Főszerkesztő urat a sajtótörvényre hivatkozással, hogy az 1935 aug. 2-iki lapszámban személyemmel kapcsolatosan megjelent cikkekre vonatkozóan az alábbi helyreigazítási nyilatkozatomat a törvény rendelkezésének megfelelően, tehát kellő időben, kellő helyen és kellő módon közreadni szíveskedjék:

1. Valótlán az, hogy én átadom Debrecenben a teret a most szervezkedő Bethlen-pártnak.
2. Valótlán az, hogy én paktumot kötöttem a NEP-pel, amely paktum szerint, amennyiben én Nyírbátorban esélytelen ellenjelöltet kapnék a NEP részé-

ről, visszavonom a debreceni petíciót.
3. Valótlán, hogy Bethlenék és Hegyemegiék kötelezettséget vállaltak Hegyemegiék teljes támogatására a nyírbátori választáson és valótlán az, hogy én át fogom adni nekik a teret Debrecenben.
4. A cikknek az a további része, hogy „ha nem lenne a petíció, akkor nem lenne mit értékesíteni a NEP-pel kötéendő nyírbátori alkuban”, — valótlanság, mert a NEP-pel semmi alkut nem kötöttem.
Debrecen, 1935 augusztus 3.

Hegyemegi Kiss Pál

HOTEL BELLEVUE

BUDAPEST

I., ATTILA UCCA 53. SZÁM.
Telefon 600-90.

az Alagut mellett. Finom családi szálloda. Olcsó polgári áruk. Minden modern kényelem. Nagy kert-helyiségek. Esténként tánc. 5 percrenyire a belvárostól. — A debreceni uricsaládok kedvenc budai találkozó helye. — Garage.

Másfél tonna arany a levegőben

London, augusztus 3. Másfél tonna arany valósággal „a levegőben lógott” öt napon át. Ezt az aranyömeget, amelynek értéke több mint egynevegyedmillió font (ötmillió pengő), hollandi tőkésék vitték repülőgépen Angliába azokban a legutóbbi válságos napokban, amikor a hollandi forint helyzete bizonytalan volt. Ugy volt, hogy a croydoni repülőtérről nyomban továbbviszik az aranyat egy Amerikába induló óceánhajóra. Amint azonban az arany Croydonba érkezett, már meg is jött a telefonátvitel Hollandiából, hogy az aranyat ne indítsák tovább, mert a hollandi pénz helyzete megjavult. Ettől kezdve a hollandi pénzemberek szinte óránként küldték ellentétes telefonátvitelsaikat Angliába. Ezalatt az idő alatt az arany a repülőter pánicszekrényében várta a sorsát. Öt nap múlva végre megtörtént a feladók döntése, az arany visszarepülhetett Hollandába.

Figyelmeztetés!

Nagyrabecsült vevőim tájékoztatására közlöm, hogy csak egy üzletem van Debrecenben, KOSSUTH-UTCA 19. szám alatt és sem fióküzletem, sem érdekeltségem nincs semmilyen hasonló üzletben.

Dúsan felszerelt raktárral és a legnagyobb készséggel tehát csak KOSSUTH-UTCA 19. szám alatt állók igen tisztelt vevőim rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

HORN REZSŐ
szőnyegáruháza

Debrecen, Kossuth-u. 19. sz.
a Csokonai-színházzal szemben.

EMLŐSÖK kitérését, lését, koponyák fehér vadak szőnyegnek ki- üen végez legolcsóbban C zoológiai praeparátor ucca 64.

g gazdálkodóval egy nt baleset, de annak kimenetele volt. Hoz- tlenül arra a helyre gos poharat, ahol a llanak. A gzdálkodó abban a pohárban is itta a benne lévő fo- is súlyos sérüléseket mégis sikerül a deb- meggyógyítani.

orán nem tartották ki- ez a véletlen szeren- tőlódott meg most is, n tragikusabb befeje- mbaton délelőtt várat- feljelentés érkezett a helyben

előadta, hogy Ka- t szándékosan tej- lől, azok, akik hoz- utni az öreg gazdál- vagonához.

közli azt is, hogy Ka- most is éppen arról a el a marófogó pohá- nnakidején s ezért az ünek, hogy szándéko- k meg az öregembert. alapján a debreceni tványára dr. Zsögöd író elrendelte Kaszás stének felboncolását. ditotta az ügyben a

és ágyékrheumánál, fájdalomnál, szagga- nál a természetes „Fe- keserűvíz rendkívül er, mert korán reggel bevéve, az emésztősa- n kitisztítja és mérge- mi klinikákon szerzet- anusítja, hogy a va- zszef víz gyors, bizos- tása húgysavfelhalmo- őszvényrohamoknál is yesül.

DETMÉNY.

ebrecen város gazdák- a város a belső-fogattar- b herélt kocsilovat, 4-5 pej, vagy sötét pej, vagy et óhajt vásárolni és vat árverezésen fog el-

lón tartó gazdákat, akik- megfelelő kocsilovuk van- koznak, a lovakat folyó- s 6-án délelőtt a Barom- os megbízottainak eladás- i szíveskedjenek.

1935 július hó 31.

H.-polgármester.

Használt és javított VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS SCHENKELNÉL Piac u. 89. kaphatók

Hadd legyen a borbély is ember!

A közeli hetekben már az iparügyi miniszter asztalára kerül a debreceni borbély, férfifodrász, nőifodrász és kozmetikusosztály régóta húzóó és megoldhatatlannak látszó problémája: a vasárnapi munkaszünet.

Az eszmét diadalra emelték, csak szentesíteni kell. Probléma volt ez, melyet csak harc útján lehetett elintézni. Mennyi szóharc, mennyi elkeseredett küzdelem kellett ehhez, míg elérte a nyugópontját! A csütörtök esti értekezleten történt kirohanást meg lehetett érteni azoknak a kartársaknak, kik még megpróbálkoztak a vasárnapi munkaszünetet elnyomni. Ebben a rohamban, ebben az utolsó megfeszítésben azonban már látni lehetett az erőhiányt.

Az arcokra kiült ugyan az akarás, de azt a félelem árnyékolta körül: Mi lesz velünk? — Mi lesz a táskázókkal? — Sötétben botorkáló pesszimisták, akik nem látják, hogy eddig is így volt, táskáztak és kontárkodtak. Miért hát a kétségbeesés?

A vasárnapi munkaszünet ellen is csak azok tiltakoznak — tisztelet a kivételnek — akik eddig is táskáztak. Akik az első fütyyre, megfélemlítve otthonukról, rohantak, hogy fillérekért feláldozzák ünnepüket. Azok, akiknek kezükhöz volt ragadva a táská, akiknek nem volt és nem kellett ünnep, akiknek nem jutott eszébe a gyermek, az otthonmaradt gondtárs. A feleség, akinek néha áldozni kellett volna egy-egy vasárnapot.

A borbély csak ágyrajárója volt az otthonának. Reggel ment, este jött, gyermekében egy örökké alvó babát látott, az ő számára nincs templom, neki menni kell, mert hívja a vendég. Fájdalom, de kénytelen vagyok őszintén lenni és valakinek bűnül róni azt, hogy 12 éves korom óta templomban nem voltam. Mert borbély vagyok, mert nekem nincs ünnepem, a mi számunkra nincs karácsony, nincs pünköst, nekünk lesni kell a filléreket s ha bezárjuk robothelyünket, mennünk kell tovább, mert hív a vendég, mert kimarad, ha nem megyünk. A kenyér pedig kell, tehát a borbély rohan. Mások ünnepelnek ő dolgozik. Dolgozik, mégis éheznek, mégis koplal.

De más lesz ezután. Kezéből leteszi a táskát és mikor bezárta a munkahelyét, mikor átlépte otthonának küszöbét, tovább nem lesz borbély, átalakul apának, hitvesnek és amikor vasárnapra kel, kopottas ünneplőjét magára öltve, elmegy a templomba. Ő is ünnepelni fog és meg fog feledkezni arról, hogy borbély. Ez így lesz ezután. Így kívánja korunk társadalmi élete. Erre törvényt kell hozni és jaj legyen annak, aki ezt megszegi, de jaj legyen annak is, aki megszegti.

Legyen ennek a törvénynek maga a tözönség a segítségére. A vallásos katolikus, református, evangélikus, vagy zsidó, vagy bármely felekezeti tendég gátolja meg a borbélyt a táská-

Háztartási alkalmazottat?

keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg

Kerékpárok

Csepel, Puch, stb. gyártmányuak részletre is kaphatók
Földes Sándornál (Püspöki palota)

zásban. Ne kényszerítse a kimaradás fenyegetésével, ha nem megyen táskájával őt megborotválni az ünnepeken. De állják utját azok is, akiknek elvi meggyőződésük a pirosbetűs napoknak a megünneplése. Álljon elébe a táskázó, kontár, a magát értékelni nem bíró iparosnak az egész társadalom kényszer-

ritse őket arra, hogy emberek legyenek.

Igy életképes lesz a vasárnapi munkaszünet, így a borbélyok is rá fognak arra jönni egyszer, hogy ők is az Isten teremtményei és szükségük van néha néha egy kis lelki kielégülésre is.

TÖRZSÖK JÓZSEF.

Húsz helyen rejtegették a banditák Dietrichstein herceg elrabolt kincseit

Brünn, augusztus 3. Néhány héttel ezelőt, mint ismeretes, vakmerő betörők fosztották ki néhai Apponyi Albert gróf unokaöccse, Dietrichstein Sándor herceg nikolsburgi várkastélyát, ahol rengeteg értéket zsákmányoltak. A betörők történelmi jelentőségű ékszereket is vittek magukkal, többek között Dietrichstein biboros aranygyapjas rendjét és nagy mennyiségű készpénzt.

Hosszú hetekig tartó nyomozás

után a rendőrség most Brünnben kezrekerítette a hercegi kasély rablói között egy Drazil nevű kasszafurót, aki a legveszedelmesebb banditák közé tartozik. A nyomozás rendkívül fáradságos volt, mert a rablóbanda tagjai nem kevesebb, mint húsz különböző búvóhelyen rejtőztek el és rejtegették a Dietrichstein-kincseket, amelyek értéke meghaladja a félmillió cseh koronát. Az elrabolt drágaságok nagy részét sikerült megtalálni.

Ügyvédjelöltek egyesüljete

Irta: Dr. Neumann István

Nem politizálni akarunk. Nem azért, mintha politika és ifjúság szöges ellentétben volnának egymással. Pitt angol miniszterelnök például 23 éves korában már az angol kabinet feje és nem kisebb politikai tény fűződik nevéhez, mint Anglia és Írország közjogi egyesítése. De XIV. Lajos a „napkirály” sem volt több, mint 21 éves s már korlátlan ura volt Franciaországnak. Napoleon 25 éves még s az olasz hadszíntér tüzéségi tábornoka. És minden idők legnagyobb magyar uralkodója, Mátyás is éppen, hogy átlépte a 18 évet s korona övezte a homlokát... A történelem számos példája tanúsítja tehát, hogy az ifjúság milyen nagy szerepet vitt a népek politikai átalakulásában; nemzetek megújításában. Szóval ennek az ifjúságnak is történelmi joga volna önmaga sorsának irányítására. De itt most többről van szó, mint a mai ifjúság politikai aspirációjáról.

A kor zavaros eszméi között ez az ifjúság nem talált utat önmaga kiélésére s ezért volt tartózkodóbb más korok fiatalágánál. A végszükség több helyütt szélsőségekbe ragadta a mai ifjúságot. De a magyar ifjúság e szélsőségek között is összességében megmaradt a józan mérséklet útjain. A mai magyar fiatalágról tehát nem lehet azt állítani, hogy politikai merevgörcsben szenvedne s akár csak feltűnési vágyból is ragaszkodna fiatalos tévhitekhez. Annak ellenére, hogy konjunkturák és dekonjunkturák gazdasági abécéjéből ismertük meg a gyakorlati életet, mégis a mai ifjúság nem hazárdör, nem nyegle, hanem tisztaszándékú, puritántörékvésű, távolról sem forradalmi, de haladó gondolkodású ifjúság, egyszóval igazi nemzetalkotó elem.

Nem politikai töke kovácsolásáról van szó itt tehát, hanem arról, hogy az új magyar ügyvédi rendtartás-tervezet védekezése készíti a ma-

gyar jogász-ifjúságot. Mert természeti törvény az élethez való göröcsös ragaszkodás és célunk — fiatalágunk minden erejével — utjátállítani annak, hogy az új ügyvédi rendtartás kiránthassa a gyékényt a lábunk alól. Mert nem lehet egyszerre leereszteni a sorompókat anélkül, hogy az katasztrófára ne vezetne. Mi az egyetemen professzorainktól a jog szerzetét tanultuk el, az igazság kódexét ismertük meg s nem akarunk beletörödni abba, hogy a közönség első gesztusa velünk szemben az arculütés legyen. Minket izig-veig jogászoknak neveltek az egyetemen... és most hagyjuk félbe pályánkat s menjünk el beámtereknek, kereskedőknek, stb. „A jog (közlebről a szokásjog) a nép hallgatólagos megegyezése” (tacitus consensus populi) sugározza magából Werbőczynek, a legnagyobb magyar jogásznak a tanítása. S nem hiszünk, hogy az igazság legfőbb örét ne érdekelné a magyar nép hallgatólagos véleménye, megállapodása ebben a kérdésben s ne érdekelné első rendben a magyar jogász-ifjúság véleménye.

Mert vajjon mi is lecht az ifjúság véleménye arra a jogfosztásra nézve, hogy a jogszolgáltatás magas fórumai a kir. Curia, a közigazgatási bíróság, a hatásköri bíróság és az ítélőtábla előtt helyettesként nem járhat többé el? És vajjon a 40 pengős ügyvédjelölti fizetésekből rakhat-e félre 2000 pengőt az ügyvédjelölt azért, hogy az ügyvédi vizsga után esetleg irodát nyithasson? És ha a mi fizetésünkben nem futja, vajjon apáink fognak-e tudni letenni kétezer pengőt helyettünk? Miből? A parasztgazda a védett birtokból hasítson ki talán kétezer pengőt? És a kereskedő? hiszen legtöbbször a firma sem ér annyit. Vagy az iparos?... Lehet, hogy a kétezer pengő felülről nézve „két darab ezres”, de alulról

nézve két ezer darab egypengős, sőt innen a Tiszántulról még ennél is többnek látszik. Mert ki kérdezte azt tőlünk, amikor szigorlatokra készültünk, hogy kétszobás lakásban tanultunk-e, vagy fűtetlen szobában éjjel télikabátban készültünk-e el?

Mi az egyetemen úgy tanultuk, hogy kivételes eset, ha visszaható ereje van egy törvénynek és most éppen velünk jogászokkal szemben kell ezt éreztetni? Vajjon nem fél-e az igazságügyminiszter, hogy az így célját, talaját veszített ifjúság önkéntelenül is a szélsőségek karjaiba fog rohanni? Kezdjék meg a reformokat az egyetemi oktatásnál s ne áldozzanak fel egy generációt, hogy a másik boldogulni tudjon.

Mi debreceniek büszkén vallhatjuk, hogy az Ügyvédszövetség debreceni kongresszusa megmutatta a bajok orvoslását, a panacéát, hiszen értékesebb-értékesebb határozati javaslatok terjesztettek be, de beosztott itt faji és felekezeti arányról?

De nem elég kritizálni, hanem a tettek útját is meg kell rajzolni. Az ügyvédjelöltek Országos Szövetsége, mint törvényes keret módot nyújt arra, hogy mi, debreceni jogászok is tiltakozzunk a rendtartás-tervezet jogfosztásaival szemben. A vesztély történelmi pillanata az, amelynek össze kell hoznia és egy testlélekkel kell kovácsolnia az egész magyar jogász-ifjúságot. Országos mozgalommá kell fejleszteni az ifjúság tiltakozását. Természetesen nem kell külön hangsúlyozni, hogy ez a mozgalom tisztára szellemi mozgalom, a jog megszabott megyei között. És ez az út nem lehet más, mint kötelez tisztelet az idősebbekkel szemben, harmonia és megértés egymás között, de hajlíthatatlan hit jogászságunkban, jogainkban, igazságunkban.

Nem táborítást akarunk gyujtani, nem lángot akarunk szítani, de törhetetlen jogász hittel követeljük jogaink szabad érvényesülését. Nem politizálni akarunk tehát, hanem a létért való küzdelemben tiltakozunk az ellen, hogy megfosszanak bennünket a keserves mult, a még keservebb jelen után, még a jövőnkől is.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál a hó 3-án, szombaton, a következő bejelentések történtek:

Születések: Szilágyi Mihály Imre leány Éva; Kun Gergely napcs., fia Béla és 1 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Nagy László ács s Györfői Róza; dr. Bokondi István orvos-Bálint Margit; Rösler János cipész-Szél Irén; Pintér József szabó s.-Gergely Anna; Koltai István tanár-Zalai Erzsébet; Béke István közműves s.-Onodi Etelka; dr. Rubovszky János ügyvéd-Kurimai Teréz; Simon Ferenc törzsmester-Sándor Mária; Czirják Ferenc cipész s.-Kulcsár Mária; Kapos Albert fogtechnikus - Hadházi Katalin; Papp László m. s. tiszt-Girgás Julia; Weisz Dániel műszerész s.-Bordás Mária; Zékány Gyula tanár-Höffer Irén; dr. Erdélyi László orvos-Szitha Mária.

Halálozások: Eöri Éva ref., 6 hónapos, Teleki u. 96. Ökrös Erzsébet kath., 7 hónapos, Füzesgyarmat.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

Jó lesz a gabonatermés

Esőre van szükség a tengerinek és a veteményeknek - Gyenge gyümölcsstermés ígérkezik - Art a szárazság a szőlőknek is

Budapest, augusztus 3. Ma hivatalos vetésjelentést adtak ki, amely a következőkben számol be a mezőgazdaság alásáról:

A búza

aratását mindenütt befejezték. Hordása és cséplése folyamatban van. A búzaszem — bár sok helyen megszorult, — ennek dacára a legtöbb helyen szép fejlett. Minősége jó.

Ügynökök

magas jutalékkal kereselnek

varrógépek, porszivók, vízvezeték nélküli fürdőberendezések és egyéb cikkek részleteladására, helyben és vidékre.

"CSEPEL" KIRENDELTSÉG
Debrecen, Hungaria palota

A rozsot

mindenütt learatták, hordása és cséplése még folyik. A szem általában jól fejlett és elég jó minőségű, csak egyes vidékeken — ott is csak helyenkint — szorult meg a szeme.

Az őszi árpa

cséplését befejezték, úgy minőségre, mint mennyiségre, jó közepes termést adott.

A tavasi árpa

cséplése még folyik. A szem helyenkint megszorult és színe sem megfelelő.

A zab

aratása befejezéshez közeledik. Hordása és cséplése folyamatban van. A szem a legtöbb helyen megszorult és úgy minőségre, mint mennyiségre gyenge termést ad.

A lengert

a hosszan tartó szárazság miatt fejlődésében a legtöbb helyen visszamaradt. Címerét hiányosan hozta, cső és szemképződése is gyenge és sok a meddő szár. A terméshozamát egy kiadós eső még lényegesen emelheti.

A burgonya

korai fajtáinak gumói a szárazság miatt aprók és fonnadtak maradtak és levélzet is sárgul és száradni kezd. A késői fajták fejlődésükben szintén megakadtak, de kiadós eső még lényegesen emelheti a hozamot.

A cukorrépa

fejlődésében szintén megállott. A levelek fonnadtak és sárgulni kezdenek.

A takarmányrépa

levélzete fonnadt és sárga, gyökerei nem eléggé fejlettek.

Őszi repce

új vetéséhez a talajelőkészítőmunkálatok egyes helyeken már folyamatban vannak.

A kerti vetemények

a szárazságban gyengén fejlődnek. Az uborka sok helyen kicsiny maradt. A zöldpaprika csövei többnyire szintén kicsinyek maradtak.

A pardsom minősége jó, a szárazság miatt azonban kevés termést ad. A rétek csak az alacsony és mélyebb fekvésekben adnak kielégítő sarjtermet. A legelők a legtöbb helyen kiszáradtak.

A gyümölcsták:

a kajszin minősége jó, mennyiségre gyenge közepes termést ad. Alma és körtéből sok a kicsi és hibás gyümölcs. Őszibarack közepes, a dió gyenge termést ígér.

A szőlők

fejlődése kifogástalan, a hosszantartó szárazság azonban a bogyók növekedését néhol kedvezőtlenül befolyásolja.

Elkapott a budszentmihályi vonat egy burgonyás szekeret

A rajta ülőket haldokolva szállították be a kórházba

Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap délután a Tiszalök és Budszentmihály között vezető vasútvonal mentén. Az arra haladó vonat elkapott egy szekeret, amelynek két súlyosan sérült áldozatát haldokolva hozták be a kórházba.

Tóth Miklós 70 éves gazda Rokonál József tiszalöki cipésmester segítségével már három nap óta éjjelnappal burgonyát szállított Budszentmihályra, amit egy ottani kereskedőnek adott el. A szállítás sürgős volt, mert az eladási feltételek szerint a burgonyát le kellett szállítani.

A két ember a fáradtságól teljesen kimerülten éppen az utolsó szállítmánnyal indult Budszentmihály felé. Amikor az ott elhúzóó. sincken keresztülhajtottak, abban a pillanatban érkezett Tiszalök felől a vonat, mely a szekeret elütötte és mintegy 30 méterre magával hurcolta.

A hatalmas zökkenésre felfigyelt utasok pillanatok alatt szinte pánik-szerűen szaladtak az ajtóhoz, de akkor már a vonat is megállt. A vonat előtt borzalmas látvány tárult eléjük.

Tóth Miklós és Rokonál József összeroncolt, verő testtel fekküldi a mozdony előtt, néhány lépéssel odébb pedig megdőlgölve a szekérbe fogott két ló.

A szekér a hatalmas ütődéstől valóssággal darabokra tört. A két súlyosan sérült embert a kihívott mentők behozták a kórházba, ahol még nem nyerték vissza eszméletüket, úgyhogy kihallgatni sem lehetett őket.

A szemtanúk állítása szerint a fáradtságtól teljesen enervált két ember kiszundikált és nem vették észre a közeledő vonatot.

A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Nem arany, hanem - mérges kígyó volt a titokzatos ládában

Kalkutta, augusztus 3.

A *Rightless* nevű amerikai hajó, Kalkuttából utban San Francisco felé, jelentős áruszállítmány mellett néhány utast is felvett a fedélzetre. Az utasok között volt egy indus a feleségével, egy igen csinos fiatal teremttel. Mindkettő magára vonta a figyelmet. Az asszony a szépségével, az indus pedig azzal, hogy állandóan magával cipelt egy kofferszerű ládát, amelyet egy pillanatra sem tett le.

A hajó legénysége azt beszélt, hogy az indus aranyat és gyémántot cipel magával. Egy matróz és a hajó szakácsa összebeszélte, hogy megszerzi a ládát. Egy nappal a San Franciskóba való érkezés előtt a hajó kapitánya hangoz verekedést, majd segílykiáltást hallott. Néhány pillanat múlva a helyszínen termett és látta, hogy az indus egy ledobott asztal halálra sebezte. A hajószakács és a matróz a szerencsétlen ember fölött foglalatzkodott, mint-

ha életre akarná kelteni. A kapitány nyomban azt kérdezte, hogy ki tette oda az asztalt, ahol annak semmi helye sem volt. Választ senkitől nem kapott. Közben a hajószakács besietett az indus kabinjába, hogy — mint mondotta — kötözöszert hozzon. De nem tért vissza. A kapitány utánament és rettenetes látványnak vált tanujává. Az indus kofferja fel volt törve. A szakács a földön haldoklott. Néhány perc múlva meg is halt.

Az indus felesége magyarázta meg a kettős halál okát. A férje kígyóüvölő és jó szerződést kapott egy amerikai cirkuszról. A kofferban néhány rájakígyó volt, amelyek rendkívül mérgesek. A láda feltörése után a mérgekígyók megmárták a szakácsot, aki a marásba bele is halt.

A San Franciskóba való megérkezés után a kapitány jegyzőkönyvet adott át az ottani hatóságoknak. A matrózt, aki nem tagadta, hogy ő segített az asz-

KISS FERENC illatszerlára

DEBRECEN, CSAPÓ U. 34.

OLCSÓ SZAPPANVASAR

ÚJ ÜZLET!

TEGYEN PRÓBA VASARLAST

FRISS ARUK!

EGY SZÓ - MINT SZÁZ:

„ELIDA”

A shampoo — a tökéletes hajápolás! Új minőségben alkáliamentes. Afatylszerű szürke mérszreteg képződését kiküszöböli! A tökéletes szőke ragyogóbban érvényesül! A hullámok simulnak, a haj könnyen fésülhető! Az ondolás hosszú ideig megmarad! Mert összetétele egészen speciális: a hegyi kamillavirág 70-szeres kivonata! Utánőblítés felesleges!

ELIDA
SPECIAL SHAMPOO

KAMILLOFLOR

SZŐKE HAJHOZ CSODALATOS

Sötét haj ápolására:
ELIDA-BRUNETAFLOR
speciális shampoo,
mely a tisztán növényi-
aradeti Hequilt-t tartalmazza.

talt az indusra dobni, letartóztaták. A szerencsétlen özvegy pedig visszavért hazájába.

Bognárné októberben kerül a tábla elé

Budapest, augusztus 3. Bognár Istvánét, az alagi férjgyilkos asszonyt tudvalevően életfogytiglani fegyházra ítélte a pestvidéki törvényszék. Bognárné felebezett az ítélet ellen és azóta is a pestvidéki törvényszék fogházában van, ahol megengedték neki, hogy gyermekével együtt lehessen. Az utóbbi időben Bognárnét rendkívül megviselte a fogság. Teljesen le van törve, súlyos vesebaja miatt egészségi állapota leromlott, úgyhogy alig lehet ráismerni az egykori konok, keménytartású asszonyra.

Bognárnét ma meglátogatta a fogházban védője dr. Weisz Károly ügyvéd és közölte, hogy a királyi tábla Kállay-tanácsa október 29. és 30. napjaira már kitűzte ügyében a felebbviteli főtárgyalást.

Locsoljuk az uccai sorfakat!

A rendkívüli szárazságra tekintettel felhívom a város érdekelteit, hogy a házuk előtt őröltek uccai sorfakat a nyár folyamán lehetőleg naponként több ízben alaposan öntöztessek meg. Az uccai sorfak gondozása fontos közérdek, mert ezek nemcsak szépészeti célokra szolgálnak, hanem a város levegőjének a javításához nagymértékben hozzájárulnak s azonkívül az árnyékukkal a forrón lüsz napsugarak ellen védelmül szolgálnak a járókelőknek. Miután az uccai sorfa közvagyon, önmaga és a közönség érdekét szolgálja az a polgár, aki az uccai sorfakat gondos ápolás folytán a pusztulásól megmenti, illetőleg fejlődését elősegíti. Polgármester.

— Ma délután négyteli bridge van az Ujságíró Club nyári helyiségében a nagyerdői víztorny parkjában. Kettes vilamossal a strand-fürdőig. Olcsó buffet helyben. Fogyasztás nem kötelező. Állandó partik kezdő és haladó játékosok részére.

Botrány egy gretna greeni esküvő körül

A gretna green-i híres kovácsműhely körül megint botrány tört ki. Az utóbbi időben sűrűn támadnak zajos ügyek az angol-skót határon fekvő történelmi nevezetességű kovácsműhellyel kapcsolatban. — Mint ismeretes, a gretna green-i mindenkori kovácsnak egy évszázados törvény alapján joga van minden fiatal párt összehozni, feltéve, hogy a házasulandók előzőleg 21 napot töltöttek skót területen. Régi hagyomány már, hogy a fiatalok, akiknek házassága elé a szülők különféle akadályokat gördítenek, Gretna Greenbe szöknek és ott „orozva” megházasodnak.

Legutóbb egy ifjú edinburghi pár kötött házasságot a híres kovácsnál, elég furcsa körülmények között. — Marie Bindman egy jó családból való, tehető fiatal leány néhány nappal ezelőtt részt vett egy nyilvános táncmulatságon. — Éjjel tájban felkérte egy William Fildmann nevű csinos fiatalember. Éjjeltől háromig csakis egymással táncoltak. Három órakor a fiatalember megkérte a leányt, hogy nem akar-e a felesége lenni?

— Szívesen — felelte a leány.

— Munkánélküli magántisztviselő vagyok — mondta a fiatalember —, nem lesz a szüleinek kifogásuk a házasság ellen?

— De igen — válaszolta az előrelátó Miss Bindmann.

— Akkor menjünk Gretna Greenbe. Megfelelően italos állapotban taxit fogadtak és elhajtattak a kovácsműhelybe. Hajnali ötkor felverték a kovácsot, aki — miután igazolták, hogy mindketten skóciai lakosok — rögtön össze is adta őket. Ezután az új férj elkísérte ifjú feleségét szüleinek lakására és másnap délután felkereste. Miss Bindman azonban addigra már kialudta mámorát és lelkesedését és nem mutatott túlságosan barátságos arcot, amikor „katzenjammeres” állapotában a szobalány közölte vele, hogy „itt a kisasszony férje”.

Nagy veszekedés támadt Bindmanék házában. A szülők megdöbbenve vették tudomásul, hogy leányuk hajnalban férjhez ment egy idegen fiatalemberhez, aki viszont ragaszkodott a jogaihoz. A dolog vége az lett, hogy a leány a bíróságtól kérte a házasság érvénytelenítését. A bíró megjegyezte ugyan, hogy a gretna green-i házasságok jogérvényesek, de miután alapos a gyanu, hogy a felek ittas állapotban kötötték meg a házasságot, az nem érvényes.

HIRDETMEY.

Értesítem az érdeklődőket, hogy ezévi augusztus hó 7-én d. e. 9 órakor a város Eprekerti fiatelepen megtartandó nyilvános árverésen a mult évi talpfa-termelés során kifűréselt: I. Kb. 45 m³ egy- és kétcolos tölgydeszka. II. Kb. 200 q tölgy bányá- és szédeszkaanyag. III. 125 drb tölgy talpfa kerül eladásra. Az I. és II. tétel alatt felsorolt árúk kiküldési ára egy tételben 1500 P, a III. tétel alatt felvett talpfa ára darabonként 2 P. Az árverelő az árverés megkezdése előtt 5 százalék bántépényt köteles letétbe helyezni, amely összeg az odaítélés alkalmával 10 százalékra egészítendő ki.

A megvásárolt anyag legkésőbb három hónap alatt elszállítandó, a vételár pedig a szállítás előtt, legkésőbb az elszállításakor fizetendő. Az a vevő, aki a megvett árut három hónap alatt el nem szállítja, fekbért tartozik fizetni. Debrecen, 1935 augusztus hó 3.

H.-polgármester.

FIBYELJE KIRAKAT
ÁRAIMAT

Szezonvégi kiárusítás

idején a keztyűk, fűzők, harisnyák árait
rendkívül mélyen leszállítottam

Schön Sándor keztyű, kötszer és
orvosi műszertára
Piac ucca 14. Csapó ucca sarok

TESSÉK VETELKENYSZER
NELKÜL MEGTEKINTENI

Vasárnapi képeskönyv

EGY KISFIU NAPLÓJABÓL

Tamtaramtam, tantaramtam, tamtam...

A butorokat kihordták az udvarra. A perzsákat lerakták a földre, a csillárokat a tetejére és hórúkozva hozták kifelé a nagy ebédőszekrényt. A zongora, mikor lezöttent az udvaron, sikoltott egyet. Mi történt? Minek hozzák ki a butorokat? Miért sir az anyám?

Hozzák kifelé a Rárót is. A hintalovamat.

Ki engedte meg, hogy hozzányuljanak? Ki az a bácsi, aki nem simogatja meg a hajamat, mint ahogy a többi vendég szokta?

Odaszaladtam a Fräuleinhez.

— Fräulein, — kérdeztem — mi van itt? Nagy takarítás?

A Fräulein odahuzott magához, arcomat az arcához nyomta és sirt.

Néztem a két fényes kék szemét, ahogy szivárogtak belőle a könnyek.

— Miért sir Fräulein?

A dus szőke haja összekeveredett az én gesztenyehajammal, úgy szipogott.

— Nem nagytakarítás. Kilakoltatás lenni. Elveszik a ház...

— Kilakoltatás? — suttogtam a Fräulein fülébe. — Elveszik a házat? A gyerekszobát is? — kérdeztem és elfult a hangom.

— Mindent! Mindent!

— És ki veszi el?

A Fräulein felnézett és rámutatott az idegen bácsira.

— Végrehajtó! — sugta rekedten.

Kihúztam magam és eltasztottam a Fräuleint, hogy az csodálkozva meresztette rám a kékjét. Kevély léptekkel odamentem az idegenhez.

— Ki engedte meg, hogy kihozzák a Rárót? — kérdeztem és ökölbe markoltam az ujjaimat.

A végrehajtó közönyös tekintete lezuhant vézna kis alakomra és elfordult.

Megrágtam a kabátja szélét.

— Uram — mondtam és kilenc éves cernahangomat mélyebbre erőltettem. — Ki engedte meg?

Megfogta a kezemet, amivel a kabátját markoltam és összepréselte nagy tenyerében.

— Kölyök! Eikényeztetet kölyök! — fuja dühösen és tovább sétált.

Ott maradtam a helyemen és néztem. Néztem a kövér hátát, a lábát, a nyakát... Aztán egy rémitő sikollyal rávettem magam. Begörbült ujjakkal szaggattam, cibáltam, martam a bőrét, haraptam a husát, téptem a ruháját!

— Nesze! Nesze! A Ráróért, a gyerekszobáért, a könnyekért, nesze!...

Mint valami rongyot lerázott magáról és elhajított. Nekiestem a kerítésnek és hápogva, levegő után kapkodva estem a kerítés tövébe... Lassan felálltam, levertem a ruhámról a por, megtöröltem a lakkot cipőmön és nem értettem, hogy miért van úgy kétségbeesve az anyám, meg a Fräulein.

Megfizettem a Ráróért.

„KEZÉTCŐSÓKOLOM”

— Kezétcsókolom...

Nem egy fiatalember mondta ezt a

hódelletli „kezétcsókolomot” egy fiatal lánynak, nem egy udvarias öregedő ur egy szép asszonynak, nem egy kisfiu köszönt rá ilyen illedelmesen az ismerős bácsira vagy néniére.

Nekem köszöntek így.

Az én husz éves frissenborotvált képmemnek szólt ez a kezétcsókolom.

Egy ezüsthaju, csendes öregember köszönt így rám valamelyik uccasarkon. És elémmeggettete ráncos tenyerét.

Két fillér... Ennyit tettem a kolduskézre. És nem köszöntem neki vissza...

De ő nem is várta, hogy visszaköszönjek. Az én köszönésem az a lehallajtott kétfilléres volt. Mert, hogy köszönhettem volna én a kezétcsókolomra?

Mondjam azt, hogy „szervusz öreg” vagy „pá, kisfiu” vagy isten vele, fiatal barátom”? Vagy köszönjek neki én is úgy, ahogy ő: kezétcsókolom? És adjam oda azután a kétfillérest?...

Kedves ezüsthaju bácsik az uccasarkon!

Ne köszönjetekek nekem többet ilyen alázatos, ilyen szomorú kezétcsókolomot mert komolyan mondom hogy odamegyek és megsimogatom a kezeteiket és elsirom magam, mint egy gyerek és ez ugye milyen furcsa lesz?...

NINCS KÖNYÖRÜLET

Bejött a szerkesztőségbe és elmondta, hogy Toronyai Imrének hívják, nyolc gyermeke van, a háboruban gerincsvadást kapott, nincs munkája és most éheznek. Kért, hogy írjuk meg a sorsát a lapban, hátha segít valaki rajta. Megirtuk.

Két nap mulva eljött meg tudni az „eredményt”.

Olyan alázatos félienken, amilyen né a nyomor töri az embert, lépett be az ajtón. Meztelen szürke lábain száradt sár feketét.

— Eljöttem, kérem alázatosan.

Néztem azokat a fáradt szemeket, azokat a tántorgó lábakat, azt az éhes tekintetet és nem mertem neki mondani, hogy ebben a nagy körengetegben nem akad ember, aki meghallgatta volna az ő segélyköltyét. Nem tudtam neki megmondani, hogy arra van itélve, hogy menjen ki az uccára a sorvadat hátgerincével, haljon meg szótlanul és ne zavarja többet az élőket. A társadalom kimondta az ítéletet. Vége! Nincs felebbezés!...

Ha ezeket mondom, talán dadogott volna néhány kapkodó, ijedt szót, hogy „nem lehet... így meghalni... nem... igazságtalanság...” vagy valami chez hasonlót.

De nem szóltam neki semmit, csak intettem. Nincs semmi. Nincs alamizna, nincs ruha, nincs étel, nincs könyörület.

Nézett, mint a kivégzésre szánt hű kutya. A lelkevel.

— Hát nincs?... — esett ki a száján egy hang. — Nincs?...

Aztán lassan megfordult és kibotorkált a szobából.

EGY KUTYA AZ UCCAN

A villamos elűtött egy kutyát a Piac uccán. A bal melső lábát összeroncsolták a kerekek.

— Szegény — mondta a köréje csődült tömegből valaki. — Agyon kell ütni, hogy ne szenvedjen.

Egy másik felcsattan.

— Magát kell agyonütni inkább! De jószívű lett!

— Be kell kötözni!... Telefonálni kell a sintérnek!... Állatorvost!... Agyonlőni!... Nem!... Igen!...

Ott vitatkoznak felette, az pedig nagy könnyes szemével nézi őket és nyalogatja elcsépegő véréit. Ha most hazavinném szegényt, ápolnám, meggyógyítanám, szereznék magamnak egy halálíg hű barátot, aki hálásabb lenne, mint magasabbrendű társa, az ember.

Mit csinálna most hasonló helyzetben a „magasabbrendű”?

Üvöltene a fájdalomtól, vagy vergődne a földön és sirna, mentőért, orvosért kiáltozna.

Ez szegény nézi az összeroncsolt lábát, az alvadtt vérről kevert szörccsomókat, a szétálló csontokat és várja a sintért, akiért közben már telefonált valaki...

RABLÓFOGÁS RABLÓ NELKÜL, DE CSENDHABORITASSAL

Bagoly Ferenc kikukkantott az ablakán. Odakint sötét volt. Éjszaka. Bagoly uram valamikor éjjeliőr volt és a sötétséghez edzett szemei valami szürke, mozgó alakot véltek felismerni a kertben...

Óvatosan magához vette hát a jó kampós botját, meg a réztrombitáját, ami még éjjeli őri minőségéből maradt meg és veszett üvöltéssel kiugrott az ablakon. Mehetett volna az ajtón is, de jobbnak találta így, azt gondolva, hogy ezzel a taktikai cselekedéssel megzavarja a rablót.

Mert, hogy rabló az a szürke, mozgó alak, abban ő nem is kételkedett.

Kiugrott hát és hozzálátott a rablófogáshoz.

Ugy üvöltött, mintha gyilkolták volna.

— Fogják meg! Rabló! Rabló!

Aztán kevésnek találta ezt a címet és kinevezte az üldözöttet gyilkosnak.

— Fogják meg! Gyilkos! Gyilkos!

Aztán elővette a rezestrombitát és belefújt. Rezgett az egész környék a harsogó hangoktól.

— Gyilkos! Trarara, trararaa!

Éjjel már jóval elmúlt és az emberek riadtan ugráltak ki az ágyaikból. Botokat, dorongokat, késeket, baltákat ragadtak fel és segítségére siettek az üvöltöző, trombitáló, végveszélyben forgó hősnek.

Mikor aztán összegyűltek már vagy huszan, az egész társaság egymást biztatva csendőrékért, rendőrékért, katonaságért kezdett ordítani.

Ezeket az alakulatokat szerették volna ugyanis elővédenek használni, miután azok modernbb hadifelszereléssel voltak ellátva, mint ők...

Az együttes harsogó hangjaira valóban összerúgtak a csendőrék.

Az üldöző csapat Bagoly Ferenc vezetésével izgatottan elmagyarázta a csendőréknek, hogy egy rablóbanda támadta meg őket, ők azonban fegyverrel kaptak és vitézül szembeszálltak, a rablók megfutamodtak, ők hősiesszen üldözöbe vették, közben az elvetemült rablók éppen Bagoly uramat akarták kegyetlenül és vérszomjasan meggyilkolni, mikor megjöttek ők és...

felírták az egész társaságot.

Csendhaborításért...

FÜLÖP LÁSZLÓ.

— A kefék, fésűk, esztergályos, faszobrász, fafaragó, csutorás, gombkötő, késes, köszörűs, szitás pipás, esőernyős, kosárfonó szakosztály 7-én, szerdán este fél 7 órai kezdettel, az ipartestület tanácstermében ülést tart.

YA AZ UCCAN

...ött egy kutyát a Piac...
...s lábát összeroncso...
...mondta a köréje csö...
...alaki. — Agyon kell...
...envedjen.
...csattan.
...agyonütni inkább! De...
...tözni!... Telefonálni...
...!... Állatorvost!...
...em!... Igen!...
...ak felette, az pedig...
...zemével nézi őket és...
...egő vévét. Ha most...
...génynt, ápolnám, meg...
...reznék magamnak egy...
...ot, aki hálásabb lenne...
...ndü társa, az ember...
...most hasonló helyzet...
...brendü?"
...idjalmotól, vagy ver...
...és sirna, mentőért, or...

Gyászrovat

Ökrös Bözsike, élt 6 hónapot. Temetése hétfőn 11 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését Fehértői temetkezési vállalata rendezi, Degenfeld-tér 4.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó férjemnek és édesapáknak, Vincze Elek balatonkiliti esperes-lelkésznek temetésén való megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A gyászbaborult Vincze-család.

Köszönetnyilvánítás.
Boldogult férjem és apánk, Ötvös István nyug. Máv. mozdonyfelvigyázó elhunytával nyilvánított melegségét, ravatalára küldött koszorúért, rokonainknak, barátainak, különösen az elhunyt kartársainak hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló család.

Egyházi élet

Az Arpádi egyházzselym leánykőre augusztus 4-én részt vesz a debreceni leánykör Nagycserén tartandó konferenciáján. Jelenkezési díj 20 fillér, térítjegy Kondorosig: 52 fillér. Gyülekezés a Nagyállomáson fél 8 órakor, indulás 8 óra 10 perckor. Visszaindulás 21 óra 22 perckor. A konferencián való megjelenésre a leánykör tagjait minél nagyobb számban kéri az egyházzselym vezetősége.

Megkezdődtek a Szegedi Szabadtéri Játékok

Ragyogó külsőségek között, ünnepi hangulatban kezdődtek meg Szegeden a szabadtéri játékok. A közel hatezer nézőt befogadó nézőtér zsúfolásig megtelt az ország minden részéből Szegedre sereglett idegenekkel. Fülleres vonatokkal közel háromezren, autókön, autobuszokon, autocarokon minegy másfélezeren érkeztek Szegedre. A szombati bemutató emlékezetes művészi eseménye a magyar kultúrának.

A tökéletességig fokozott Bánffy Miklós gróf és kitűnő munkatársainak rendezői tevékenysége. Maga az előadás nyitánya elindítja a sikernek. A premier közönsége elbűvölten merült el az előadásban, amikor hirtelen megvilágosodott Csontos Gyula Luciferjének megdöbbentő alakja, megszólalt az angyalok kara és a templom tornyának magasságából, szinte égi magasságából az Ur szava ráterítette selymes köpenyét a nézőtérre. A rendezés a művészek játéka rendkívüli művészi eseményt jelentenek. A bemutató közönsége melegen ünnepelte a kiváló rendezőket és a szereplőket.

Vasárnap másodszor kerül színre a Dóm-téren „Az ember tragédiája”. A kiváló művészgarda mellett rendkívüli sikere volt a statisztériának, a hatalmas énekarnak és zenekarnak a mozgalmos tömegjeleneteknek, a fényhatásosnak és a Fogadalmi templom orgonája, valamint harangjai játéka.

KÁVEHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRASZDABAN
BORBÉLYNAL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

NYÁRI VÁSÁRUNKNAK
holnap, hétfőn az utolsó napja!

Ön is használja ki az alkalmat!

MOST POTOM ARON VÁSÁROLHAT

1-et FIZET,
de 2-öt KAP
a rojtos kávé szalvétából,
melynek darabja 10 fillérbe
kerül.

Ezt a pénzt igazán megéri!
Mosó
delain ruha
1.28
csak

FIGYELEM!
Minden gyermek, ki édes anyukájával hozzánk bejön, szép és finom ajándékot kap Csillag bácsiéktól.

CSILLAG TESTVÉREK Piac és Simonffy u. sarok

Revolveres harc két halottal a kecskeméti határban

Kecskemét, augusztus 3. A várostól 8 kilométernyire, a kiskőrösi országúton tegnap este véres események történtek: Kiss Sándor, a helveciai őrsőhöz tartozó csendőrtörzsrőmester revolverével agyonlőtte Domokos István 25 éves belsőballisztikai napszámost és sógorát: Domokos Sándort. Idősebb Domokos István 49 éves napszámos szerint a véres esemény történet, hogy a csendőrtörzsrőmester csemetés és lámpa nélkül haladt feljűk az országúton. Emiatt szóváltás keletkezett, ennek során lötte le a csendőrtörzsrőmester Domokos Istvánt és Domokos Sándort.

Más szemtanúk szerint R. Kiss Sándor csendőrtörzsrőmester a kiskőrösi úton levő lakásának ajtaja előtt beszélgetett Domokosékkal, aikkel már régóta haragos viszonyban állott. Domokosék megtámadták a csendőrt, több ütést mértek rá és késsel súlyosan megsebesítették. A szorongatott helyzetben levő csendőrpisztolyával lelőtte ifjabb Domokos Istvánt és Domokos Sándort, akik még a helyszínen meghaltak. Idősebb Domokos Istvánt őrizetbe vették. B. Kiss csendőrtörzsrőmestert súlyos állapotban a kecskeméti kórházba vitték.

A magyar-lengyel összefogás a germán falanksz ellen A Nyári Egyetem előadásai

A Nyári Egyetem előadásai iránt az első napokban tapasztalt érdeklődés egyre fokozódik. Tegnap ismét igen értékes előadások hangzottak el. Dr. A sztalos Miklós „A magyar külpolitikai orientáció problémái” című előadás-ciklusának utolsó előadását tartotta. Kiemelte azokat a diplomáciai törekvéseket, melyeknek célja az volt, hogy a magyar-lengyel összefogás révén falankszot képezzünk a germán tenger ellen. Vitéz dr. Nagy Iván bizonyos mértékben kapcsolódva az előző előadáshoz, „A kisebbségi kérdés a mai Európában” címmel tartott előadást.

A népszámlálási adatokkal fűzött vizsgálások iskolapéldáiként hozta fel az oláh és cseh népszámlálási eljárásokat, a magyar nyelven beszélő cigányokat külön nemzetnek veszi, a megszámlálható területre nagyszámú katonaságot vezényelnek s ezeket is megszámlálva hamisítják meg a statisztikát, azonkívül a népszámláló biztos négyesemközt beszél a legkisebb gyermekkel is.

Nagy figyelemmel hallgatta a közönség azokat a törekvéseket, melyek a kisebbségi kérdés problémájának megoldását a felmerülő kívánságok teljesítésével igyekeznek elintézni. Erdiekes pl., hogy a rutén földre igényt tart Magyarország, Ukrajna és Lengyelország. Oroszországban is megvan a kisebbségi kérdés, kísérleti megoldásként többek között a szovjet zsidó köztársaságot alakított. Finnugor rokonaink is az orosz kisebbséghez

tartoznak, a szovjet most kulturális akciót indított a finnugor népek, vogul, osztyák, zürjén, cseremisz műveltségi színvonalának emelésére.

A külföldi hallgatóság számára tartott magyar tárgyú előadások szintén igen látogatottak voltak. Dr. Pukánszky Béla: Magyar művelődéstörténet című németnyelvű előadásában beszélt azokról a szellemi áramlatokról, amelyek a magyar szellemi életre irányítólag hatottak. Dr. Hankiss János francia nyelven adott elő magyar művelődéstörténetet. Az őshaza kutatásokkal kapcsolatosan ismertette Julián barát, Kőrösi Csoma Sándor vállalkozásait. Beszélt a magyar jellemről, milyen tényezők hatottak közre a magyar lelkiség sajátos alakulásában. A pusztai ember büszke, szótlan, kontemplatív természet, fejlett esztétikai érzékkel, amit népművészeti alkotásaink igazolnak a legfényesebben.

Emile Pillias, a magyar-francia kapcsolatoknak fiatal ambíciózus kutatója XIV. Lajos és Rákóczi címmel tartott előadást. Kifejtette a francia-magyar politikai kapcsolatoknak a lehetőségét és várható eredményeit. Igyekezett megmagyarázni azt a jelenséget, hogy annak az élénk összeköttetésnek, amely XIV. Lajos és Rákóczi között fennállott, miért nem vezettek végső kifejlődésükben reális eredményekhez. A Rákóczi-szabadságharc nagyon gyorsütemű volt s ez főleg Bercsényinek volt köszönhető. A Napkirálynak nem volt ideje arra,

hogy hadseregét megfelelőképpen mozgósíthassa a magyar szabadság érdekében.

Ma a Nyári Egyetem hallgatói megtekintik a Déri-múzeumot és a város nevezetességeit, délben pedig mintegy 250-en kiutaznak a Hortobágyra, hogy a magyar pusztai szépségében és sajátos látványosságokban kigyönyörködhesek magukat.

HÉTFŐI ELŐADÁSOK

Magyar nyelven: 8-9: Dr. Rass Károly: Az erdélyi magyar irodalom főirányai. 9-10: Dr. Révész Imre: Debrecen lelki vívódásai a XVI. században. 6-7: Dr. Kreiker Aladár: A színek világa művészi és tudományos szempontból (vetített képekkel). Német nyelven: 9-10: Dr. Pukánszky Béla: Magyar művelődéstörténet. 10-11: Kalisch Werner: Bevezetés a legújabb német irodalomtörténetbe. Olasz nyelven: 10-11: Dr. Márfiy Oszkár: A magyar költészet gyöngyei. Francia nyelven: 5-6: A. Charmet: A francia regény.

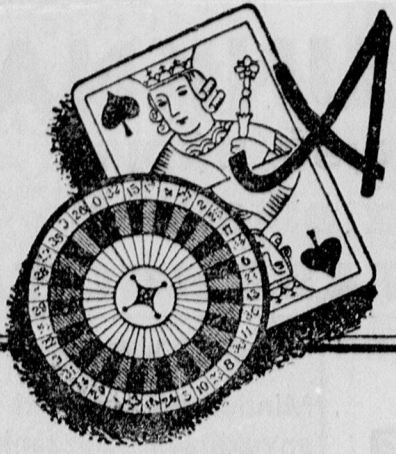
Kenyeres-Kaufmann Budapestre hívta az édesapját

Kolozsvár, augusztus 3. Kenyeres-Kaufmann Miklós, akiről az a hír terjedt el, hogy az ellene folyó ügyben a főtárgyalást be sem várva, visszavert a biharmegyei Bél községbe, ahol apja, Kaufmann Nátán rabbi lakik, úgylátszik megváltoztatta szándékát.

Levelet írt ugyanis apjának s felszólította, hogy haladéktalanul utazzék Budapestre. Kaufmann Nátán a levél vétele után Nagyváradra ment és útevel kért. Amint megkapja, haladéktalanul Budapestre utazik, hogy fia rendelkezésére álljon. Állítólag döntő tanuvallomást akar tenni fia perében.

Más verzió szerint Kenyeres-Kaufmann azért hívatta fel apját, mert ő nem kapott útlevelet és nem hagyhatja el Magyarországot.

A Magyar Gyakorlati Kertészek Országos Egyesületébe való beolvadás eldöntésének tárgyában felkérem a kertész kartársakat, tekintet nélkül arra, hogy önállóan működő, állásban levő, vagy állás- és munkanélküli kertészek-e, saját érdekükben is szíveskedjenek fontos megbeszélés végett megjelenni az augusztus hó 4-én, vasárnap délelőtt 9 órától megtartandó kertészgyűlésre, városháza, Kossuth uca rész, Városi Nővényvédelmi Iroda. Nagylaki Károly kertész, a M. Gy. K. O. E. társelnöke.

Paál Jób
RIPORT-
REGÉNYE

A láthatatlan birodalom

A hazárdjátékoknak is van tudománya

Az örök probléma: az ötös bevágás. — A hazárdjátékok szlárjai és a „proletárok” — A slepperek világa. — Amíg a nasi-vasi eljut a baccarat-ig. — Párizs és London titkos kártyabarlangjai

Molnár Ferenc darabja, az Ismeretlen lány azzal kezdődik, hogy a trieszti milliomas megjelenik társaságával a kikötői lebujban és ott elmészeli a nagy kártyacsata lefolyását. — Hatalmas összeget nyert, mert „bevágott ötre...” A pikk négyest hozta és a poentör nyolcával szemben — kilence volt. Megnyerte a tétet.

Történetesen tudom, hogy ez a kártyacsata valóban megtörtént Triesztben, aminthogy az Ismeretlen lány története nem az író agyában kitermelt história. Szegény Annának — az életben Montanelli Lyanak hívták ezt a lápvirágot, — azért kellett meghalnia, mert a kegyelmes úr ötre bevágott... Ha nem vág be: a füstös levegőjű csapszék pillangója sohasem kerül a finom osztrák szanatóriumba, nem vágyódik vidéki kastély levendulaillatú, kékre festett hálószobájába és — életben marad. És vajon hányan maradtak volna életben, ha előkelő kaszinók és külvárosi tripok baccasbtalai mellett nem merült fel lépten nyomon az ötös bevágás örök problémája...

Mik voltak a kártya öskorában a hazárdjátékok? Igazán nem tudom. Vastag könyvekben nyomuknak kell lenni, de nem kutattam utánuk. A mult század híres hazárdjátékai voltak a ferbli, huszonegyes, nasi-vasi, vagy fáró, játszották a „halber zwölf”-et, a viritós, nyilt ferblit, a „csöndes”-t, kedvelt játék volt a bésiqué, „Rubicom”-alakjában is, utánuk következett a tobaccarat, chemin de fer, póker, rulett és a trente et quarante, amelyet Monte Carlo alapítója, Francois Blanc kreált a mult század elején azért, hogy a mozgalmas rulett mellett higgadtabb játékosainak egy „csendesebb, egyszerűbb” csemegével is szolgáljon.

A hazárdjátékok sztárjai a ruletten kívül a baccarat és a chemin de fer. Lényegében egyforma mind a kettő. Az egyiknél licitálásra adják ki a bankot, a másiknak a bankadás joga balról jobbra megy. Két lapot kap a játékos és a bankár egyaránt és az nyer, akinek pontszáma közelebb van a kilenchez. Ha a játékosnak kettője, hármá, vagy négye van: „be kell vágni”, vagyis kell még egy lapot vennie. Ez bakk-szabály! Ha pontjainak száma öt és a bankárnak nincsen slágere, akkor tetszésétől függ: vesz-e még egy lapot.

A legtöbb játékos ilyenkor egy pillanatig gondolkodik...

... Mert ez a döntő probléma... Babonás játékosok azt tartják, hogy az ötös bevágástól függ a további játszmák sorsa. Az ötös bevágás dönti el: a bankár oldalára kerül

a szerencse, vagy pedig a poentör mellett marad. A nagy játékosokat két csoportba lehet sorozni: az egyikbe tartoznak, akik megállnak ötre, a másikba azok, akik bevágnak. Szemere Miklós mindig bevágott. Gályi Lajos megállt.

Deauvilleben előfordult egyszer, hogy egy játékos, amikor meglátta, hogy ötje van, lecsapta a lapokat és kirohant a kaszinóból. Küldöttség ment utána, de nem ment vissza. A kibicekből bizottság alakult, amely szavazás útján döntötte el — a kibicek erősen érdekelve voltak a ténél — bevágjanak-e. Bevágtak. El is vesztették a coup-t...

Azt mondja egy francia közmondás:

La cagnotte mange le banquier, le banquier mange le ponte et le ponte — ne mange rien. Magyarra lefordítva ez annyit jelent:

A pinka megeszi a bankárt, a bankár megeszi a játékost és — a játékos nem eszik semmit...

A közmondásnak igaza van. Cannesben, az Ambassadeurban figyeltem meg egyszer: történetesen ugyanaz a társaság játszott hajnal felé. Ritkán szokott ez előfordulni. Chemin de fer ment. Mindenki nyert és — reggel felé már nem volt az embernek pénzüke. A számítás egyszerű, akárcsak az egyszerű. Minden induló bankból leszedi a pinka a maga százalékát és százalékot von le a nyeresébről is. Mondjuk ez a százalék „csak” öt percent. Ez azt jelenti, hogyha — elméletben — húsz ember játszik, mindegyiknél tízezer frank van és a kétszáz ezer frank huszszor fordul meg az asztalon — egy óra sem kell hozzá „teljes üzem” esetén — akkor húsz forduló után az egész pénz már a pinka molochgyomrába vándorolt. A gyakorlatban ez azért nincs mindig így, mert a játék alatt a játékosok serege állandóan változik, a nyerők kimennek, visszavonulnak, a vesztek letörnek, új „erősítés” érkezik, változik minden, csak egy marad teljes biztonságban az asztalon: a pinka tartalma...

A pinka jövedelme kiszámíthatatlan.

Mindenre telik belőle.

Politikára éppen úgy, mint a művészetek istápolására. Ki tudná megmondani, hány választást finanszíroztak már a pinka bevételeiből. És a pinkából fizetik azokat a kiváló művészeket, akik énekelnek a kaszinók vendégei előtt. De sokszor fizették már Carusot és Jeritzát a pinkából...

A pinkából fizetik a slepperek hádat is.

Azokat az elegáns hölgyeket és urakat, akik gazdag külföldieknek „kedvet csinálnak” egy kis játékhoz. A pinkának mindegy, hogy ki nyer és ki veszít, egy bizonyos: a pinka csak nyerhet.

A nagy városok telistele vannak hazárdklubokkal. Csikágó kártyabarlangjaiból részesedést kap a rendőség. Általában a nagy városok rendőrsége megtüri ezeket a titkos klubokat abból a szempontból indulva ki, hogy így legalább együtt látja az alvilágot és ha valakit keres, nem kell messzire mennie. Az első kártyabarlangot Párizsban Madame Soisson — XIV. Lajos egyik udvarhölgye alapította, aztán a kártyabarlangok száma hallatlanul elszaporodott. Ma is rengeteg kártyabarlang van Párizsban, de Londonban sokkal nagyobb a számuk. Itt még ma is száz ezrek — fontban! — cserélnek gaz-

GAZDÁLKODÓK, KOVÁCSOK!

Családi okok miatt a Nyugoti u. 24. sz. ház azonnal olcsón eladó.

dát minden éjszaka. Ezeknek a kluboknak még a politikai életben is nagy a szerepük és annak idején nyíltan beszéltek róla, hogy VII. Eduard — walesi herceg korában — szívesen kereste fel az éjszaka játékbárlangjait.

A hazárdnak egész tudománya van.

Könyvtárakra rugó irodalma.

Könyvek foglalkoznak az ötös bevágás problémájával.

A baccarat-nak, — amelyet minden ország törvénye tilt! — valószínűleg törvénykönyve van. Külön paragrafusai és külön szótára. Hatalmas könyvek tárgyalják a trente et quarante esélyeit. Vita esetén a hazárd tudósai döntenek el a kérdést. És ez ellen nincsen apelláta...

Mi a hazárdjáték?

A büntető-törvény azt mondja: „Szerencsejáték az, amelyben a nyereség, vagy veszteség kizárólag a véletlentől függ...”

A Nemzeti Casino alapszabályainak paragrafusa — nyomban Széchenyi István gróf emlékének megörökítése után — így szól: „A casino helyiségeiben tilos minden szerencsejáték”. Nem árulok el titkot, ha megírom, hogy a Nemzeti Casino helyiségeiben folytak le a mult század legnagyobb kártyacsatái. A bakkasztalon néha százezres tétek heverték. Igaz, hogy itt a bankot nem tekintették sohasem szerencsejátéknak... És efelől lehet is vitatkozni.

Az alsós csak nem hazárdjáték? És Szemző Gyusziról mesélik, hogy egyszer Budapesttől Bécsig, hogy egy székben — százezer dollárt nyert alósban. Igaz, hogy poenját kétszáz dollárban játszotta. Még csak nem is volt olyan nagy a differencia. Lehető volt nagyobb is...

Megnyílt a Hungária panzió

Debrecenben, ahol a magános emberek hosszú idő óta érzik egy, a város központjában levő modern, a legnagyobb kényelmet adó és mégis családi jellegű panzió hiányát, egy régi hiány pótlását jelenti a „Hungária” panzió, amelyet a Piac ucca 59. szám alatt rendezett be a debreceni úritársaságok ismert és kitűnő tagja, özvegy Hegedűs Sándorné. A vállalkozás egészen nagyméretű, — amennyiben tizenegy szoba áll rendelkezésre a legnagyobb kényelemmel, teljesen modernül berendezve és a tizenegy szoba lakosai igazi otthon fognak kapni ebben a panzióban, amelyhez hasonló a város központi részén idáig nem is volt.

A különbejáratú, teljes komforttal berendezett szobák mellett a panzió vendégeinek kényelmét izléses hall és otthonosan berendezett társalgó szolgálja, amelyeknek meghittsége teljesen azt az illuziót adja a egyedülálló agglagénynek, vagy úrhölgynek, hogy valószínűleg otthona van. Természetesen az otthon kényelmét a kitűnő családi étkezés is jelenti. A panzió vezetője egyik legkitűnőbb szakértője Debrecenben a magyar konyhának valószínűleg professzora, hiszen nemrég kitűnően menő főzőiskolája is volt.

A közelség, a kényelem és a kitűnő koszt mellett még van egy negyedik erőnye is a „Hungária” panzióknak: az

nevezetesen, hogy páratlanul olcsó. — Már kilencven pengőért lehet kapni egy hónapra „nagyszerű” ellátást és kényelmes szobát. Igen olcsó és előnyös megállapodást köt ételkihordásra is a panzió.

A házagptóló és modern intézmény: egyrészt a közönség kényelmi, másrészt idegenforgalmi szempontok miatt is a legnagyobb örömmel üdvözöljük.

BULGÁRIA ÜNNEPLI A MAGYAROKAT ÉS LENGYELEKET

Szofia, aug. 3. Dipscev tábornok helyőrségi parancsnok vacsorát adott a magyar és lengyel katonai küldöttségek tiszteletére. Üdvözlőbeszédében a három nemzet történelmi kapcsolatáról beszélt. Marschalkó Kornél tábornok a három nemzet elszánt szellemét hangsúlyozta, Drescher lengyel tábornok pedig hódolattal emlékezett meg Ulászló király víztészegéről.

A vacsorán résztvett Matuska Péter magyar követ és Bakay Szilárd alezredes, katonai attasé, valamint a lengyel ügyvivő, több bolgár tábornok és a külügyminisztérium több főtisztviselője.

A vacsora előtt a magyar küldöttség tagjai meglátogatták Csanev bolgár hadügyminisztert. A katonai küldöttség, valamint a székesfőváros képviselője ma Várnába utazott.

MA UTOLJÁRA

Kacagó orkán: STEINHARDT az Apollóban

Sikerült elkerülni a háborús veszélyt

Kinevezik az ötödik bírót az olasz-abesszin békeltető bizottságba — Párisban tíz nap múlva összeül a háromhatalmi értekezlet

Genf, aug. 3. A népszövetségi tanács Litvinov elnöke alatt este hét órakor összeült és negyednyolcig tartó zárt ülése után nyilvános ülést tartott. Az elnök felkérte Abesszinia képviselőjét, hogy foglaljon helyet a tanács asztalánál. Az elnök bejelentette, hogy két határozati javaslatot terjesztettek a tanács elé.

Az első határozati javaslat a következőket tartalmazza:

A népszövetségi tanács az ualual incidens tárgyában létrejött március 25-iki határozatára való utalással megállapította, hogy a békeltető bizottság munkálatai megakadtak, továbbá tekintettel arra, hogy a békeltető bizottság nem foglalkozik olyan kérdéssel, amely nem tartozik hatáskörébe, kijelenti, hogy az ualual kérdés megoldása nem függ a szuverenitási kérdés tisztázásától. A tanács

tudomásul veszi a feleknek azt a szándékát, hogy békeltető tárgyalásokat folytassanak. Tudomásul veszi egyben azt is, hogy a békeltető bizottságba egy ötödik tagot nevezzenek ki,

számítva arra, hogy az újra meginduló tárgyalások eredményre vezetnek és pedig 1935 szeptember 1-t megelőzően. A tanács felkéri a két kormányt, hogy legkésőbb szeptember 4-ig tudassák a köztük fennforgó viszály mikénti elrendezését.

A második határozati javaslat ezeket mondja:

A tanács elhatározta, hogy szeptember 4-én minden körülményre való tekintet nélkül összeül, hogy megvizsgálja az Olaszország és Abesszinia közötti viszonyt, annak minden vonatkozásában.

A határozati javaslatok felolvasása után az elnök szavazásra tette fel a kérdést.

Jeze, Abesszinia képviselője kijelentette, hogy Abesszinia nagy áldozatot hoz a béke érdekében, de meghajlik a Népszövetség tanácsának határozata előtt. Reméli, hogy ezzel megerősödnek Olaszország és Abesszinia között a baráti kötelékek.

Aloisi báró, Olaszország képviselője kijelentette, hogy az olasz kormány nevében hozzájárul az első határozati javaslatához,

a 2. határozati javaslatnál azonban tartózkodni fog a szavazástól.

Ezután Laval, Franciaország képviselője állott fel szólásra: Munkánk nehéz és fáradtságos volt — mondotta — és a rendelkezésünkre álló időnek köszönhető, hogy sikerült megállapítani azt a szöveget, amely a békeltető eljárás legutolsó szakaszát öleli fel. Az ötödik bizottsági tag kinevezése reményt nyújt arra, hogy

minden megtörténik az ualual kérdés végleges elintézése érdekében.

A tanács újból megfellel hivatásának és

ennek az egész világ örövendeni fog. Közvetlen feladatainkat befejeztük és még más kérdések megoldása is vár reánk.

Eden, Anglia képviselője szólalt fel ezután, majd Litvinov elnök mondott köszönetet a nagyhatalmak képviselőinek, végül Dánia és Argentína képviselői mondtak beszédet.

Ezután az elnök szavazásra bocsátotta a határozati javaslatokat. Az első számú határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták. A második számú határozati javaslatnál pedig az olasz kiküldött tartózkodott a szavazástól.

Litvinov elnök köszönetet mondott Lavalnak s Edennek a kifejtett nagy munkáért és este 8 órakor berekesztette a Népszövetség tanácsának 87. ülészakát.

Róma, aug. 3. Dzsibutiból érkező hírek szerint a Harrar közelében, Belsőabessziniában levő

Dubois francia misszió állomást fegyveres abesszinek kifosztották és felgyújtották.

Két másik francia missziós telep ellen szintén támadást intéztek az abesszinek.

Genf, aug. 3. Még nem tudják, hogy mikor lesz a háromhatalmi értekezlet, de az már úgyszólván bizonyosnak tekinthető, hogy az értekezlet Párisban ül össze. Az olasz-abesszin döntőbírák, akik összeültek a döntőbírási elnököknek kijelölésére,

megállapodtak egy világhírű európai jogász szakember személyében.

Genf, aug. 3. Ugy tudják, hogy a háromhatalmi tárgyalások Párisban 10 nap múlva

kezdődnek meg.

Visszatért az orosz sarki óceánrepülő, mert sok olajat fogyaszt a gépe

Moszkva, augusztus 3. Levanovsky szovjetrepülő ma reggel 6 órakor felszállt, hogy az északi sarkon keresztül Sanfarciscóba repüljön. Ha útja sikerrel jár, rendszeres repülőjáratot indítanak a sarkvidéken keresztül.

Moszkva, aug. 3. Levanovsky óceánrepülő 12.21 órakor a Fehér tenger északi része felett látták.

Moszkva, aug. 3. (Reuter). Levanovsky repülőgépe sorsáért máris aggódnak. Délután 2.23 óra óta nem kaptak tőle életjelet. Későbbi hírek szerint az aggodalom annyiban alaposnak bizonyult, hogy Levanovsky felhagyott a kísérlettel s visszatért Moszkvába. A kudarc az, hogy a gép túlságosan sok olajat fogyaszt.

Cory amerikai lelkész előadása a Keresztyén Világgyűlés első napján

Budapest, augusztus 3. Ravasz László dr. református püspök áldásával indult az egész földkerekséget érdeklő Keresztyén Szövetségi Mozgalom magyar fővárosban összeült IX. világkonferenciája.

Szombaton reggel két különböző helyen: a külföldiek a Zeneművészeti Főiskolában, a magyarok pedig a Pesti Vigadóban kezdték meg a világgyűlés érdemleges tárgyalásait.

A külföldi testvérek gyűlésén előbb a soproni hitudományi egyetemi fakultás professzora, Podmaniczky Pál báró dr. tartott istentiszteletet, Podmaniczky báró prédikációja után Sauvin svájci református lelkész imádkozott.

Rövid szünet után megkezdődtek az előadások.

A. E. Cory dr. amerikai, indianapolisi lelkész a határozott keresztyén-ség és az egyház viszonyát részle-

tezte. A többi közt így szölt érdekes beszédében:

— Maga az egyház „határozott keresztyén-ség” a szónok gyakorlati értelmében. A keresztyén vallás munkaterülete, tárgya és célja: a világ megváltása.

— Nem beszélek itt — emeli fel hangját Cory főtitkár — sem osztályok, sem egyes csoportok érdekében, hanem az egyház általános és egységes érdekeit akarom szolgálni és kiemelni. Mert az egyház a maga egészében az életér: van, nem egy bizonyos néprért, hanem minden néprért és nemzetségért, mert a galileai Krisztus az egész világra.

— Az egyház — folytatta Cory — ne megfagyott teológiai szakkifejezésekben hirdesse Istent az ifjúságnak, amely elfordul ettől a módszertől, hanem az élet változatos és átfogó valóságának tükrözésével. Élményeket

adjon az egyház az ifjúságnak, nem dogmatikai fogalmakba öltöztetve, hanem úgy, ahogy az ifjúság látja, hiszen az élet minden emberi nemzedékben nagyon is hasonló. Isten parancsa az emberiség lelki fejlődésére irányul.

Igen mély hatást tett a harminc nemzet tagjaiból álló hallgatóságra Cory dr. fejtegetése.

Ma délután a Vigadóban együttes ülést tartottak, a külföldiek és a magyarok. Az ülésen az egyes nemzeti csoportok képviselői adtak beszámolót hazájuk vallási aktualitásairól.

FILLÉRES GYORS SZEGEDRE

Budapest, aug. 3. A Máv. igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén ünnepi vonatot indít augusztus 14-én, szerdán Nyiregyháza és Debrecenből Szegedre. A menettérti jegy ára Nyiregyházáról 5.90, Debrecenből 5.30. Utközben még felszállás Püspök-ladány, Karcag, Kisújszállás állomásokon lesz.

KIGYULT AZ ANGOL GÖZÖS A TENEREN

London, aug. 3. A Princess Ena angol gőzös tegnap elindult Southamptonból 350 utassal a fedélzetén. A gőzös ma reggel megérkezett Jerseybe, ahol az utasok kiszállottak. A hajó ezután Saint Malo irányába vette útját, mert a hajó legénysége oda tervezett kirándulást. A gőzös utközben kigyulladt s a lángok oly gyorsan elharapódtak, hogy a legénység kénytelen volt a mentőcsónakokhoz folyamodni. Későbbi jelentés szerint a gőzhajó legénységét a St. Julien hajó felvette fedélzetére.

A cseh hadsereg értéke

Varsó, augusztus 3. Dziennik-Poznanski c. lap „Vajjon a cseh hadsereg alkalmas-e a küzdelemre?” címmel hosszú vezércikket közöl. A cikk ismertette az egyik cseh vezérkari ezredesnek a cseh tisztek szövetségében tartott felolvasását arról, vajjon a cseh hadsereg alkalmas-e a küzdelemre. Szerinte a hiányzó emberanyagot a löszerekek s a fegyvereknek megnépszerűsítésével kellene pótolni s a mozgósítást nem néhány nap alatt, hanem néhány óra alatt kellene keresztülvinni. A felolvasás nagyon rossz hatást tett s még fokozta a pánikot. Általános az a meggyőződés, — hogy a cseh hadsereg nem lesz képes megvédeni az országot, nemcsak a kedvezőtlen földrajzi fekvés, hanem a kommunista agitáció s a csehek által elnyomott kisebbségek elégedetlensége miatt. Fokozza az általános nyomott hangulatot még az a körülmény, hogy az utóbbi időben sok kémkedési ügy került napvilágra.

Öltöny mérték után tiszta gyapjú szövetből 100'—P elsőrangú szabással Rendeljen személyesen, vagy levél útján. Méretre és próbálni elküldjük szabásunk egyikét. Kívánatra mintát küldünk! BLUM és TESTVÉRE Budapest, IV., Váci ucca 31—33 (Piarista palota.)

Istentiszteleti rend

Vasárnap, augusztus 4.

A református templomban: Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor dr. Farkas Pál. — Kistemplomban d. e. 9 órákor Sípos Imre, 11 órákor Márki Kálmán, d. u. 6 órákor Ács Mihály. Kossuth uccai templomban d. e. 10 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órákor dr. Módis László. Árpád téri templomban d. e. 10 órákor Kovács József, d. u. 3 órákor Márki Kálmán. Ispolytemplomban d. e. 10 órákor dr. Kosdy János, d. u. 5 órákor Kulcsár Dezső. Homokkertben d. e. 10 órákor Halász András, d. u. 3 órákor Halász András. Kerekestelepi templomban d. e. 10 órákor vitéz Szabó Endre, d. u. 3 órákor Orosz János th. Wolaffka-telepen d. u. 3 órákor Négyessy Bertalan. Nyilastelepen d. u. 3 órákor Udvarhelyi Gy. th. Csapóketben d. e. 10 órákor Lukács László, d. u. 3 órákor: theologus. Nyulason d. e. 10 órákor Nagy Dezső. Szegényházban d. e. 10 órákor Kovács Árpád. Egyeken d. u. 3 órákor Sípos Imre. Tégláskertben d. u. 3 órákor Ács Mihály. Nagycserén d. e. 11 órákor Magyar Bertalan.

A rom. hath. templomban rendes vasárnapi miserend. Misék a főoltárnál 4, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12; fél 1 órákor. Fél 10 órákor nagymise, utána prédikáció. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután ájtatosság. A kertségi kápolnában nincs szentmise.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám): Vasárnap d. e. 9 órákor német nyelvű istentisztelet. Dél előtt 10 órákor és este 6 órákor magyar nyelvű istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mind a három alkalommal Pass László alesperes.

Német nyelvű evang. istentisztelet. A Nyári Egyetemen tartózkodó német és más nemzetiségű, németül tudó evangélikusok részére az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.) ma, vasárnap d. e. 9 órákor német nyelvű istentisztelet lesz igehirdetéssel. Németül prédikál Pass László alesperes.

Deutscher Gottesdienst. Es findet heute Vormittag um 9 Uhr in der evangelischen Kirche (Miklós ucca 3.) ein deutscher Gottesdienst statt. Prediger: Senior L. v. Pass.

A gör. kath. templomban: Vasárnap reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diák- és katonamise együtt, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, d. u. fél 4 órákor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órákor vecsernye, utána szentségimádás. — 6-án, kedden, Urunk színeváltozása ünnepén: Vasárnapi rend

A baptista imaházban (Szappanos u. 23. szám): Vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaájtatás, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól fél 9-ig úrvacsoraosztás. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra.

— Frontharcosok táborozása. A nagy érdeklődésre való tekintettel és a közönség nagyszámú kérésének engedve a vígalmi bizottság elnöke elhatározta, hogy augusztus 4-én, vasárnap egésznapos táborozást rendez a Nagyerdőn a köztemetőhöz vezető út jobb oldalán levő tisztáson, ugyanott, ahol legutóbb volt. Mókáról, tréfáról a vezetőség bőven gondoskodik. Lesz virsli, fonatos, híd-g ita- lok szolid árban. Az előjelekből ítélve, ez a táborozás még nagyobb szabású lesz, mint a legutóbbi volt. Valóságos sátor-tábor lesz. A vezetőség elvárja, hogy mindenki ott legyen egész családjával együtt. Kurián Gyula, vígalmi elnök.

HAJDUSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

Olcsó és páratlanul eredményes.

73 és 78°-os jódos, brómos, hidrocarbonátos hőforrások. — Percenként 3000 liter forróvíz. — Strandfürdők. — Kádfürdők. — Állandó orvosi felügyelet s gyógykezelés. Prospektussal s mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az Igazgatóság.

Olasz-francia javaslat a dunai egyezményről

Páris, aug. 3. Az Excelsior római látóiról közöl, amely szerint az olasz kormány az olasz-etiopiai ügy mellett tovább folytatja a dunai egyezményre vonatkozó munkálatait.

A kisanant államokhoz francia-olasz egyezménytervezet foglalkoztatni, amely kiküszöbölje a kisanant és Magyarország között fennálló surlódási pontokat. Ez a terv a tanács

kérésének, a támadás kizárásának és be nem avatkozásnak elvén nyugszik és a támadók megsegítésének kizárását is tartalmazza.

A kölcsönös segélynyújtási egyezményekre vonatkozóan később esetleg külön tárgyalások indulhatnak meg. Ebben a tárgyban a kezdeményezést teljesen az érdekeltek felelőinek hagyták.

Százhetven milliót örökölt egy munkanélküli szolga

Braila, augusztus 3. Fantasztikus ügy foglalkoztatja néhány nap óta Braila lakosságát. Sefcher Rudolf munkanélküli iskolaszolga, aki sehol sem tudott alkalmazást találni és barátjának kijelentette, hogy két héten belül öngyilkos lesz, egyik napról a másikra multimilionos lett. Hivatalos levelet kapott szülővárosából, Szamosújvárról, amelyben értesítették, hogy elhunyt amerikai nagybátyja révén 170 millió dollárt örökölt. Az örökös nagybácsi Ohio Clevelandban lakott, selyemárugyára volt. A múlt hónapban halt meg és ki-

zárólagos örökösévé a teljesen elszegényedett brailai iskolaszolgát tette meg.

A fantasztikus örökség híre percek alatt elterjedt a városban és a szerencsés iskolaszolgát százan és százan keresik fel abban a reményben, hogy a mesebeli összegből nekik is juttat valamit. Az iskolaszolga kijelentette, — hogy bár a városban nem akadt senki, aki neki munkát és kenyeret adott volna, ha az örökséget megkapja, ő fog adni belőle a szegényeknek.

A magyar atlétikai bajnokságok

Budapest, augusztus 3. A MASZ bajnoki versenyének első részét szombat délután tartották. Eredmények: 100 m-es síkfutás. Bajnok: Sir József 10.7. — 800 m-es síkfutás. Bajnok: Szabó Miklós 1.55.3. 4. Arády (DEAC) 1.56.8. keleti kerületi rekord. 5000 m-es sík-

futás. Bajnok: Kelen 15.09.8, bajnoki rekord. — 200 m-es gátfutás. 1. Kovács József 24.5. — Távolugrás. Bajnok: Koltay Henrik 7.43. Rúdugrás. Bajnok: Zsuffka 3.80. 4. Hadházy (DEAC) 3.50. Gerelyvetés. Bajnok: Várszeghy 62.21.

Két mérkőzést játszanak a Rimanóczy-kupáért

vasárnap a DEAC pályán. A Kupa védője a DVSE, de most nagyobb lesz a versengés és a győztest nehéz lenne megjósolni. Az első fordulóban fél 4 órákor a DVSE a Textil, utána a DEAC a DKASE ellen mérkőzik. Két órákor a Turul-DKASE ifj. mérkőzés nyílja meg a programot.

MINDENKI LÉPJEN BE TAGNAK A BOCSKAYBA!

A Bocsokay tagtöborzása rendkívüli sikerrel folyik. Közel ezer immár a beiratkozott tagok száma, akik jegyüket már meg is kapták az augusztus 25-iki III. körület elleni mérkőzésre. Aki havi 1 pengőt fizet, a régi II. rendű ülőhelyre, aki 3 pengőt, I. rendű ülőhelyre, aki 4 pengőt, tribünre, vagy korzóra, aki 4 pengőt, páholyba kap szabadjegyet a Bocsokay minden bajnoki és barátságos mérkőzésére. A havi 2, 3 és 4 pengőt fizetők ezenfelül félárú tagsági jegy váltá-

sára jogosító utalványt is kapnak. Ajánlatos különösen a tribünüléseket és a korzүүлéseket lefoglalni, mert ezek már csaknem mind megteltek.

CSAK VASÁRNAP INDUL A BOCSKAY

túrára, miután a délutáni vonatnak nincs csatlakozása Igló felé. A csapat 2 órákor érkezik Iglóra.

A DMTE e hó 18-án délután 5 órai kezdettel tartja hagyományos birkozó klubbajnoki versenyét. A sportbarátság ápolása céljából a verseny után szalonnasütés lesz. — Az igen érdekesnek ígérkező esemény iránt nagy az érdeklődés.

A DKASE összes I. csapatbeli játékosai ma délután fél 5 órára a DEAC pályán okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

A DKASE ifj. játékosok fél 2 órára a DEAC pályán megjelenni szíveskedjenek. Balogh, intéző.

REMEK JAPÁN MARATHONI EREDMÉNY

Tokio, augusztus 3. A japán atletikai bajnoki versenyek során a marathoni futásban Kusunoki 2.26.51 mp. alatt győzött.

KERÉKPÁRVERSENY

A Debreceni Vasutas Sport Club vasárnap délután fél 4 órai kezdettel országos kerékpárpályaversenyt rendez. Az előzőleg hirdett labdarugómérkőzés elmarad.

Felhívás. Felkérem a Turul F. C. ifj. játékosait, hogy fél 2 órára a DEAC pályán megjelenni szíveskedjenek a DKASE elleni mérkőzésre. Bányai, intéző.

Cégsapatok mérkőzése. A Körösi és Nagy-cég csapata vasárnap reggel fél 8 órákor a DVSC pályán az Uridivat FC. cég ellen mérkőzik. Biró: Teleki Pál.

Vasárnap: „VADLOVAK VÖLGYE”, Zane Grey regénye filmen Scott Buffalo főszereplésével. Megelőzi: „Vasóklü férfiak”, izgalmas dráma. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

KÖZGAZDASÁG

LANYHABB A GABONAPIAC

Határidőzlet: Búza: októberre 15.80. 60, 57, 56, 58, 55, 50, 54; zárlat 15.53—54. Rozs: októberre 13.80, 70, 67, 66, 65, 57, 55; 51; 50; zárlat 13.45—49. Tengeri: augusztusra 13.70, 60, 62, 50, 45, zárlat 13.43—46; szeptemberre 13.90, 75, 50; zárlat 13.43—46; 1935 májusra 13.95, 75, 86, 75, 77; 70; 67; zárlat 13.67—68.

Készárúüzlet: Búza: tiszai 77 kg. 15.20—15.35; 79 kg. 15.30—15.50; 79 kg. 15.45—15.65; 80 kg. 15.60—15.75; felsőtiszai 77 kg. 14.95—15.10; 78 kg. 15.10—15.25; 79 kg. 15.25—15.40; 80 kg. 15.35—15.50. Rozs: 13.40—13.70. Tak. árpa 14.75—15.25. Zab 16.75—17.00. Tengeri közr. VIII. 13.25—13.80.

A készárúvásáron búza 15 rozs 10—15, zab 15—30 fillérrel drágább, tengeri üzlettel, búzakorpa 20 fillérrel drágább

LŐELŐJEGYZÉS

KÜLFÖLDI VEVŐK RÉSZÉRE

A közeljövőben külföldi vevők az országban nagyobb lóvásárlásokat fognak eszközölni. Előreláthatóan 5—8 éves, 168—171 cm. magas remondáknak való lovakra lesz szükség. A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is felhívja a fentebb leírt lóval rendelkezőket, — hogy eladásra szánt lovaikat a lehető legsürgősebben jelentsék be az egyesület titkári hivatalában.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMANYPIACI ÁRAK

Búza 14.00, 13.80; rozs 12.00, 11.50; árpa 14.20, 14.00, 13.80, 14.40; tengeri 18.00; lucerna 870, 850, 830, 800, 700; széna 750, 680, 730, 450; lóhere 260, 700; bükköny 620; alomszalma 200, 160; rozszalma 220, 200; zsúpszalma 300.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félfévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszerárak E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Kígyó” Mihalovits Jenő, Piac u. 33. „Magyar korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10. „Csillag” Beke Barna, Árpádtér 1. „Sas” Mandel József, Hatvan u. 70. „Szent Háromság” Bernáth M. örökése, Homokkert.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04. A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 9.12, maximum 30.7, este 6 órakor a hőmérséklet 25.3, a tengerszintre átszámított légnyomás 760.7 mm, gyengén szüllyedő irányzattal.

Prognózis: Mérsékelt déli szél, változó felhőzet, további hőemelkedéssel.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések: 9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vizálás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, augusztus 4.

Budapest I.
9.15: Hírek. 10—10.55-ig: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál dr. Poling A. Dániel, newyorki lelkész, a Ce. Világosi nőnevelő, tolmácsolja ifj. Czeglédy Sándor. 11—12.15-ig: Egyházi ének és beszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A beszédet Helj Imre hittanár mondja. — 12.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 12.30: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fige György. 1.45: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Hanglemezek. 3: 1. A búzaminőségi vizsgálatok jelentősége a gazda és a kivitel szempontjából. Dr. Gruzel Ferenc előadása. 3.50: Adler Tibor és Fejér György kétszólamú jazzszámai. 4.30: A Székelyföld természeti ritkaságai. Irta Bányai János. Felolvassa Sala Domokos. (Közművelődési előadássorozat). 5: Horváth Rezső és cigányzenekara. 6: Utazás egy régi városba (Selmecbánya). Szitnyai Zoltán előadása. 6.30: Radics János szalonötöse. 7.15: Forog a film a Hortobágyon. Móricz Zsigmond előadása. 7.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Gyenge Anna (ének). 9: Közvetítés a hárshegyi Cserkészparkból a Cserkészszíntestület táborházáról. Beszélő Turchányi István. 10: Hírek, sport- és löversenyeredmények. 10.30: Közvetítés a Dunapalotaszállóból. Len Baker jazz-zenekarának műsora.

Férfi kalap — sapka, uri és női fehérnemű, harisnya és rövidárak legolcsóbban beszerezhetők „ROYAL” DIVATHÁZBAN DEBRECEN, Ferenc József út 85. sz. alatt. „TAKARÉKOSSÁG” beszerzési helye

Öngyilkos lett a juhász, akit Pap Béla bérelt fel testvére meggyilkolására

Szatmár, augusztus 3. A háború előtti idők egyik izgalmas nagy bűnpöre volt Pap Béla szatmári tartalékos huszárfőhadnagy ügye. Pap Béla a szatmármegyei Mikola községben levő birtokán

felbérelte Zoldics nevű juhászt 16 éves öccsének meggyilkolására.

Pap Béla így akart hozzájutni öccse örökségéhez. Pap Bélát 1900-ban köztelítési halálra ítélték a szatmári törvényszék, az ítéletet a felsőbb bíróságok is jóváhagyták és

még abban az évben fel is akasztották.

Zoldicsot, akit a bíróság ugyancsak halálra ítélt, az uralkodó kegyelemben részesítette és

életfogytiglani fegyházra változtatta az ítéletet,

tekintettel arra, hogy Zoldics frásztudatlan, primitív ember volt és Pap Béla meg is fenyegette, amikor a gyilkosságra felbujtotta.

Zoldics 15 év után kiszabadult a fegyházból

és azóta Mikolán él, de a faluban senki sem érintkezett vele, úgyhogy teljes elzárkózásban töltötte napjait. Az utóbbi időben buskomorságba esett és valószínűleg ennek hatása alatt követett el öngyilkosságot oly módon, hogy a máramarosszigeti

gyorsvonat elé vetette magát.

A 75 éves Zoldicsot a vonat kerekei darabokra tépték.

Budapest II.

11.10—12.25-ig: Jakab Terka szalonzenekara. 3: Hanglemezek. 3.45: Mit üzen a rádió? 6—6.20-ig: Radics János szalonötöse. 6.25: Hogyan lett Budapest a magyar irodalom fővárosa. Dr. Waldapfel József előadása. 7.30: A nehéz víz. Groh Gyula előadása. 8: Ünnepi hangverseny a IX. Keresztyeni Szövetségi Világkonferencia budapesti ülése alkalmából. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik a Pesti Evangélikus Énekkar, az Egyesített Baptista Énekkar és a Budapesti Szimfonikus Zenekar. Szünetben körülbelül 9: Hírek, sport és löversenyeredmények.

HÉTFŐ, augusztus 5.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: Észak-Szibéria varázslói (felolvasás). 10.45: Érdekesek a statisztika birodalmából (felolvasás). Irta Graf Ernő. 12.05: Szalai Pepita Gyula és cigányzenekara. 1.40—2.20-ig: Mőkesch Bruhilda énekel, zongorakísérettel. 4.10: A rádió diákfelőrája: Rákóczi, a diák. Halácsy Endre előadása. 5: Evezősversenyek régen és most. Dr. Kammermayer Oszkár, OTT főtitkárának előadása. — 5.30: Közvetítés a Császárfürdőből. — Bachmann József jazz-zenekarának műsora, Szántó Gyula éneksszámaival. 6.30: Barabás Miklós, Lyka Károly előadása. 7: Hanglemezek. 8: Utazás az özevgyes felé. Vigjáték három felvonásban. — Irta dr. Széchi Ferenc. Rádiószínpadra alkalmazta és rendezte Náday Béla. 9.50: Hírek, időjárásjelentés. 10.10: Közvetítés a Ketterteremből. Károly Árpád és cigányzenekara muzsikál. 11: Közvetítés a Rajna-Parkból. Kola József jazz-zenekarának műsora. 11.20: Horn Rudolf zongorázik.

Budapest II.

5.40: Irodalom és irodalmi élet. Komlós Aladár előadása. 6.20—7.35-ig: Közvetítés a margitszigeti Tejszarnokból. — Melles Béla zenekarának műsora. 7.40: A Száz könyv sorozatban Babits Mihály beszél Tennysonról. 8.10—9-ig: Kamarazene. Előadja B. Fehér Miklós (hegedű), Hajós László (hegedű) és Nováki László (zongora). 9.05: Hírek. 9.25—9.50-ig: Vig Miklós énekel, zongorakísérettel. 10.15—10.50: Közvetítés a Rajna-Parkból. Kola József jazz-zenekarának műsora.

EGY MORFINISTA SZÜLÉSZNŐ MEGDÖBBENTŐ BŰNLAJSTROMA

Budapest, aug. 3. A büntetőtörvényszék ma tárgyalta Kászonyi Ferencné születőznőnek, egy detektív feleségének bűnyűjét. A születőznőt hét tiltott műtéttel és háromrendbeli emberöléssel vádolta meg az ügyészség.

Gyurián Imréné, Mayer Mária, Heigl Adolf, özvegy Vig Agostoné, Szilágyi Gyuláné, Hatvani Antalné, Hatvani Józsefné, özvegy Görbe Andrásné és Tóth Györgyné bűnszegédi bűnrészességgel voltak vádolva.

Kászonyiné beismerte, hogy tiltott műtétet végzett, de azzal védekezett, hogy haláleset nem fordult elő. Az elnök kérdéseire elmondta, hogy szenvedélyes morfinista és már a Lipótmezőn is kezelték. A többi vádlottak is tagadták bűnösségüket.

A tanúk kihallgatása után a tiltott műtétet monstre bűnyűjét augusztus hetedikére napolta el a bíróság.

— Dr. Leitner Adolf külföldről hazaérkezett, rendelését megkezdte.

— A közművesiparosok szakosztálya e hó 4-én, vasárnap délelőtt 9 órakor, az ipartestület tanácstermében, rendkívül fontos ügyekben, az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— MÁVAUT AUTÓBUSZJÁRAT HAJDÚSZOBOSZLÓRA. A Mávaút új járatot állított be Hajdúszoboszlóra. A nagy autóbussz kocsi mindennap a Bika-szálló elől indulnak délután 3 órakor Hajdúszoboszlóra és onnan vissza 6 óra 33 perckor Debrecenbe.

— A Déri múzeum és Közművelődési könyvtár takarítás, rendezés és a könyveknek átkötése miatt augusztus hónapban zárva. Az igazgatóság.

— Orvosi hír. Dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár, szemorvos szabadságáról hazaérkezett és Piac ucca 34. szám alatt rendeléseit újból megkezdte.

— 15 éven aluli gyermekeknek utlevél-kényszer alóli felmentése Csehszlovákiában. A magyar kormány és a csehszlovák kormány 15 éven aluli gyermekeknek az utlevélkényszer alóli való felmentése tárgyában megállapodást létesítettek. E megállapodás szerint 15 éven aluli gyermekek egy, a gyermek nevét, korát, állampolgárságát és állandó lakhelyét vagy tartózkodási helyét feltüntető és az utlevelet helyettesítő hatóságilag kiállított személyazonossági igazolvánnyal utazhatnak. A kiállító hatóság ez igazolványt a 10 éven felüli gyermekeknek hivatalosan lebélyezett fényképpel látja el. Mivel Magyarország és Csehszlovákia között ezidőig utlevél-látványozási kényszer áll fenn, a 15 éven aluli gyermekek részére kiállított személyazonossági igazolványok is csak az esetben érvényesek, ha a beutazási állam valamelyik külképviseleti hatósága azokra a vizumot a megadja és rávezeti.

— Megunta az életét. Kasza János 75 éves földműves életuntsága miatt felakasztotta magát s meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Cserépkályhák kitűnő és olcsó Hardtmuth és más rendszerű kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín- és nagyságban. Vállalok átraktak helyben és vidéken, legjutányosabb árban. Krisch kályhámester, nagyállomástól benyíló Ispóty-tér 1. szám. Telefon: 12—18.

Bélyeggyűjteményeket,

régi, levelezést magas áron veszek. Választékot hiánylista alapján olcsó árakon küldök.

Kemény Jenő bélyegkereskedése Budapest, Veres Pálné u. 7. sz. Vétel, eladás, csere.

Üzembiztos BÉRAUTO

helyi és külföldi turrakra is megrendelhető: 32—99. — TAPOLCZAI.

— Ügyvédj hír. Dr. tasnádi K a r d o s s Endre ügyvéd a Kossuth ucca 26. szám alatti saját házába helyezte át az irodáját.

— Alexa tüzoltóórmeester nyugdíjban. Debrecen sz. kir. város hivatásos tüzoltóságánál 1897—1906-ig és 1912 július 1-től 1935 augusztus 1-ig teljesített szolgálatot Alexa András tüzoltóórmeester, aki 65. életévét betöltve, több mint 32 évi szolgálat után nyugalmoba vonult. Szolgálatát mindig teljes odaadással látta el, nem volt a városban és a környéken a 32 év alatt olyan nagyobb tüzeset, amelynek oltásában részt nem vett volna és példaadó önfeláldozásával is igen sok esetben kitüntette magát s ezzel kiérdemelte felelőválnak és a város közönségének teljes elismerését. Nyugalomba vonulása alkalmával a tüzoltó tisztikar és legénység előtt dr. vitéz Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok búcsúztatta el Alexa Andrást, aki meghatótt szavakkal fogott kezét régi bajtársaival, akikkel együtt küzdött a tüzoltóság fejlesztéséért és a város lakosainak tűzbiztonságáért. A megérdemelt nyugalmat remélhetőleg még számos évekig fogja élvezni a tüzoltóság hű örmeistere.

— Fiatal, friss libahús kilója 1.30 Tornhausernál, Simonffy 1.

Ujszörmeüzet

megnyilt, Simonffy ucca 1. Városi bérház. Üzleti elvem: olcsó és pontos kiszolgálás

FRIEDLÄNDER MIKLÓS

AGYONLÖTTE MAGÁT ABDUL HAMID UNOKAJA

Newyork, aug. 3. Abdul Kérimet, akitől úgy tudják, hogy Abdul Hamid szultán unokája, ma reggel átlukasztott homlokával holtan találták szállodai szobájában. Valószínűleg öngyilkosságról van szó. A holttest mellett revolvvert találtak.

— Orvosi hír. Dr. Pauchly Géza, OTI kerületi főorvos szabadságáról visszatért és rendeléseit Simonffy ucca 2-A. alatti rendelőjében megkezdte.

— Nem emeljük az árakat. 4 fogásos menü továbbra is 1.— pengő. Nagy családi menü 1.50. Külön diétás konyha orvosi előírás szerint. Házikoszt. Ujságíró Club éttermében Piac ucca 26. I. em.

— Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— Felhívás a köntösgáti és fűzfacsészéi legelőbér hátrálékosokhoz. A város polgármestere 16,843—1935. II. számú határozatával akként intézkedett, hogy a házikelész legelőkre kihajtott jószágok után a legelőbér második fele augusztus hó 1-ig befizetendő a városi házipénztárba. Felhívom mindazokat, akik fenti legelőterületekre hajtócédulát váltottak és a legelőbértartozásukat mindeztideig nem fizették meg, hogy tartozásukat legkésőbb augusztus hó 6-ig annál is inkább fizessék be a város házipénztárba, mert a be nem fizetők jószágait aug. hó 7-től a legelőkre nem hajthatják ki. Debrecen, 1935 augusztus hó 3. Gazdasági tanácsnok.

Ifj. Püspökné VILLANYERŐRE berendezett paplanvarrodája CSAPÓ UCCA 27.

Készít pehely, gyapjú, vatta paplanokat, ócskát átalakít, frissít, tisztít, portalanít.

— Nagysikerűnek ígérkezik a M. E. F. H. O. Sz. második fagyaldélutánja. Jeleztük már hogy a MEFHOSz jövő hét keddjén délután 6 órai kezdettel tartja a nyári szezonban második fagyaldélutánját, melyet ezúttal a nagyerdei Vigadóban rendez a Nyári Egyetem hallgatóinak tiszteletére. Nagy érdeklődés előzi meg városzerte ezt a kitűnőnek ígérkező mulatságot, — mely minden tekintetben felül fogja mulni az előbbi, nemcsak a nagyerdei Vigadó kellemes milője, hanem a Nyári Egyetem meghívott hallgatóinak tömeges részvétele miatt is. A rendezőség gondoskodik arról, hogy a zászlódszobvont Vigadó megfelelő hangulatos környezetet szolgáltatson a nyári mulatsághoz. Elsőrendű zenéről és kiszolgálásról az Arany Bika Rt. igazgatósága gondoskodik és a rendezőség tervbevette a tánchely kibővítését is. Debrecen elit publikuma ad majd itt találkat a messze idegenből közénk jött külföldieknek és hazaiaknak, hogy megszerettesse velük a Nagy-Alföld metropolisát. A meghívók szétküldése után már eddig is olyan nagy érdeklődés mutatkozik, hogy ajánlatos jóelőre biztosítani az asztalfogadásokat. A MEFHOSz irodája (Gambinus-passage) nemcsak erre a célra, hanem jegyelővétel céljára is rendelkezésre áll, a hivatalos órák alatt: d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig.

A román kormány ígéretének értéke: mégis nyelvvizsgára állítják a magyar tanerőket

Bukarest, augusztus 3. Az országos magyar párt intervenciójára és népszövetségi panaszára Titulescu külügyminiszter a Népszövetség előtt írásban kijelentette, hogy az eredeti szándéktól eltérően a felekezeti tanerőket nem állítják nyelvvizsgára, hanem tanfolyamra utalják azokat, akiknek nyelvtudását nem találják megfelelőnek. A nyelvtanfolyamot nagy nehézségek között meg is kezdték. Pár nappal ezelőtt az a hír terjedt el, hogy Anghelescu a nyelvtanfolyamok után vizsgára rendeli a kisebbségi tanerőket.

Gyárfás Elemér szenátor és Willer József magyarpárti képviselő, a magyarpárt nevében felmentek a közoktatásiügyi minisztériumba, ahol megállapították, hogy Anghelescu a felekezeti tanerőket július 21-én vizsgára rendelte. Gyárfás és Willer azonnal megjelentek a külügyminisztériumban, — ahol írásbeli tiltakozást nyújtottak be a törvénytelen rendelet ellen, hivatkozva Titulescu Genfben tett ígéretére. Magyarpárti körökben remélik, hogy a közbelépés hatásos lesz.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910. AUGUSZTUS 4. CSÜTÖRTÖK.

Az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága Dóczy Gedeonnak az iskolai igazgatói állásáról történt lemondása folytán Csurka István tanítót bízta meg az igazgatói teendők ellátásával.

A katolikus gimnázium pincéjét az egyik debreceni fűszerkereskedő bérelte, aki ott szeszeshordókat raktározott le. Az egyik szeszeshordó felrobbant és négy embert súlyosan megsebesített.

A pénzügyminiszter Kelemen Béla debreceni pénzügyi számtisztet pénzügyi szemellenőrré nevezte ki.

1910. AUGUSZTUS 5. PÉNTEK. A városi tanács egy új pénzügyigazgató-sági palota építésének tervét vetette föl.

Roncik Lajost, Debrecen város főszámvivőjét a Polgári Kör örökös tiszteletbeli elnökévé választotta.

1915. AUGUSZTUS 4. SZERDA. Az orosz frontot Leczna és Cholm között áttörtük. Ujabb 8000 orosz foglyot ejtettünk. Az olaszok Polazzo előtt ismét vereséget szenvedtek.

Másk Endre polgármestert megcsipte egy légy. A csipés következtében nagy daganat keletkezett a pol-

gármester kezén, úgyhogy operációra volt szükség.

1915. AUGUSZTUS 5. CSÜTÖRTÖK.

Iwangorod várának nyugati felét elfoglaltuk. A németek nagy győzelmei Lomza fölött és Ostrolenkánál.

Az olaszok megint nagy vereséget szenvedtek a görzi grófságban.

Tüdös Kálmán dr. tisztifőorvos bejelentette, hogy Debrecenben megszünt a koleraveszély.

A király megparancsolta, hogy Reitner 39. gyalogezredbeli századosnak az ellenséggel szemben tanúsított kitűnő szolgálataért a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

1925. AUGUSZTUS 4. Megfellebbezték a Déri múzeum építési pályázatának eredményét.

1925. AUGUSZTUS 5. SZERDA. Néhány gyerek köveket rakott a vasuti sínekre, mire egy vasuti pályaőr a gyerekeket megfenyítette. A gyermekek szülei erre nekitámadtak a pályőrnek, akik csak a rendőr közbelépése mentett meg a lincseléstől.

Kétezeröt száz ember lett hajléktalan Balmazújvároson a felhőszakadás miatt.

— Orvosi hír. Dr. Deák Imre fogorvos rendelőjét Piac ucca 59. alá helyezte.

— Vetített képes előadás haditengerészetünkről. A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre vasárnap, f. hó 4-én a Kereskedő Társulat dísztermében ünnepséget tart, melyen Györy Lajos előadást tart a haditengerészetéről. A vetített képes előadás ugyanaz lesz, amit a jeles tengerész a Magyar Adrie Egyesületben fog tartani Budapesten. Az előadás kezdete vasárnap este 7 óra, belépés díjtalan és a műsoron szerepelni fog a Kereskedő Ifjak Dalköre Csász László karnagy vezetésével. A haditengerészet történetét pompásan megírt könyve Györynek már elhagyta a sajtót és szívesen fogadott becses mű. Az előadás különösen az Istria és Dalmácia körüli harcokat fogja tárgyalni, ami különös érdekesség ad.

— Aranyért, zálogcéduláért, ezüstért feltűnő magas árat fizetek. Frankl, Miklós ucca 8.

— Harcszerű lövészet. A debreceni állomásparancsnokság értesítése szerint Debrecen és Hajdúsámson között az általi út augusztus hó 5., 7., 8., 16. és 19-én a Sárkút tanyánál, a pallagpusztai harcszerű lövészet miatt a nappali órákban 6—18 óra között elzárják, a gyorsan mozgó gépkocsik és kerékpárok részére azonban esetenként megnyitják. Az elzárás alatt a forgalom a városi tanya és Sándor-tanyán át lehetséges. Rendőrkapitányság.

— Üvegezést, ablakok újjágitelést felelősséggel, heti egy pengő részletfizetésre végez Tóth, Bocskay tér 2.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város uccanévjelző és házzsámtáblák szállításának vállalatbaadására nyilvános zártkörű versenytárgyalást hirdetek. Az ajánlat ürlapjait és a részletes feltételeket a városi műszaki ügyosztály, Kossuth ucca 20. II. em. bocsátja az érdeklődők rendelkezésére. Az ajánlat „Ajánlat az uccanév jelző- és házzsámtáblák szállítására” pecséttel lezár, sértetlen borítékban 1935. évi augusztus hó 17-én, szombat d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalába nyújtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy azok a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzenek. Ugyanaznap d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Polgármester.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

BAD-TATZMANNSDORF

(Tarcsafürdő) Ausztria Burgenland. Elsőrangú szív- és női gyógyfürdő. Természetes szénsavas pezsgőfürdő és moor (vasláp) fürdők. Összeköttetés Szombathelyen át. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál.

Szász József Debrecen, Ferenc József út 56. szám.

Vásároljon hirdetőinknél,

• SZINHAZ • MOZI • • MANGVERSENY •

TIMÁR ILA

A DUNANTÚLI TÁRSULATHOZ SZERZŐDÖTT

A Csokonai-színháznak esztendő-kön keresztül volt népszerű primadonnája Timár Ila. A kitűnő hangú és disztíngvál: játéku művésznő az utóbbi években nem volt állandó tagja az ország egyetlen színtársulatának sem, csupán, mint vendégszereplő lépett fel különböző színpadokon. Most azonban megállapodás: kötött Tolnay Andorral, a székelyfővári társulat igazgatójával és a debreceni közönség kedvenc primadonnájával egy esztendőig a dunántúli társulat tagja lesz.

A SZINPARTOLO EGYESULET

kedvezményes utalványai a Komédia Kamaraszínház előadásaira átvehetők Piac ucca 28-c. szám alatt, az I. emeleti biztosi irodában. A jövő héten igen értékes műsor lesz, tehát mindenki jól teszi, ha utalványait idejében átveszi.

KARDOSS GÉZA

ELENGEDTE EGÉSZ TÁRSULATAT

Ismeretes, hogy Kardoss Géza, aki tizenöt esztendőn keresztül igazgatta a Csokonai-színházat, még egy esztendőre bérbe kapta a debreceni színházat. Kardoss Géza most eleresztette az egész társulatát Halassy Mariska, Thuróczy Gyula és Szigethy Andor kivételével. A társulat többi tagjainak új szerződés után kellett nézni és kevés kivétellel már csaknem mindnek meg van az új szerződése. Jatkó Cia és Kormos Ferenc a fővárosba szerződtek Erdélyi Mihály Erzsébetvárosi színházához, míg a többiek vidéki társulatokhoz orientálódnak.

A színházi iroda hírei:

Ma este fél 9 órakor Alfred Savoir kacagató bohózata: „Kékszakáll nyolcadik felesége” kerül színre. A darabban előforduló párjelenetek állandó derűltégekben tartják a közönséget. A darabot kényes témájánál fogva csak felnőttek nézhetnek meg.

Vasárnap délután 4 órakor a szezon legnagyobb skerű zenés vígjátéka, „Timosa” van műsoron, olcsó délutáni helyárakkal.

Hétfőn este a „Magyar Komédia Kamaraszínház” Strindberg örökbecsű drámáját „Az apát” játssa ragyogó előadásban. Az előadást vitéz Bánky Róbert rendez, ő játssa a címszerepet is. Ez az alakítása élménye lesz a debreceni közönségnek. Partnere Orbán Viola, aki szintén remekbformált figurát nyújt az anya mély skálájú szerepében. A Kamaraszínház ezzel az előadásával országzerte igen nagy sikereket ért el.

ASSZONY A VONATON

igazi vígszínházi siker. Claudete Colbert és Warren William hatalmas játéka,
VIGSZÍNHÁZ vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
 hétfőn utoljára: 5, 7 és 9 órakor

A házvagyon pusztulása

Irta: Tarr István háztulajdonos

Szomorú jelenség az egyre növekedő gazdasági válságnak az a tünete, mely a házvagyonot menhetetlenül a megsemmisülés örvénye felé sodorja. A házvagyon, mely valamikor otthon, nyugalom, békét és tisztességes megélhetést nyújtott, ma már gondot, terhet, bajt és bánatot okoz a tulajdonosának. Ennek az adókinetár magas adóztatási rendszere és az a kormány intézkedése, mely szociális alapon, bár helyesen, de a házvagyon érdekében károsan szabályozza a háztulajdonos és a bérlok közötti jogviszonyt. Minden ingó és ingatlan jogtalan használatát a törvény teljes szigorával bünteti, csupán a házbirtok az, melyet a rosszhiszemű bérlok, a tulajdonos beleegyezése nélkül, minden megtorló intézkedés nélkül, hosszú időre keresztül ingyen bitorolhatnak. Pedig ezáltal a háztulajdonosnak anyagi romlását idézik elő. Ezen két kérdést kell a kormánynak a házvagyon megmentése érdekében gyorsan és gyökeresen megoldani.

Mi, háztulajdonosok, tudatában vagyunk az állam és embertársainkkal szemben, reánk nehezedő anyagi áldozatok teljesítési kötelességének. Ez elől elzárkózni nem akarunk, ennek bizonyosságul elég, ha reá mutatok arra, hogy amikor más tökegvagyon a konjunktúrális időkben nagy mértékben gyarapította átlagát, ez idő alatt a házvagyon a köztársaság áldozata volt és csak az egyre súlyosbodó adóterhet viselte, a jövedelem hanyatlása pedig a házvagyon-érték nagymértvű csökkenéséhez vezetett. A lakosság köztársaság megszűnését pedig nyomon követte a szükség. Inségadók, felemelt községi pótdadók, valamint a súlyos rendkívüli pótlék bevezetése, mely utóbbi kizárólag csak az amugy is agyonterhelt házvagyonot terheli, mely adónemek alatt a ház jövedelméhez nagy mértékben leromlott. Ezzel egyidejűleg, mint a nemesség kísérő tünetei jelentkeztek, a befizető bérlok és a nemfizetés esetén ért anyagi károsodás a háztulajdonost anyagiilag tönkretette és a törvény szerint megillető jövedelmétől megfosztotta. — Azonban átérve az ország nehéz pénzügyi helyzetét, a legmesszebbmenő áldozatot is megértő szívvvel hoztuk meg a háza és embertársaink érdekében.

Azonban segítséget kérünk most már, amikor látjuk, hogy a háztulajdonos becsületes munkával szerzett vagyonát, ily nagy áldozatok árán sem képes öreg napjaira megmenteni, az egyre súlyosbodó adóterhek és a rosszhiszemű bérlok tulajdonságaival szemben, amikor azt tapasztaljuk, hogy a háztulajdonos már csak gondonka házában és a lakbérjövödelmet az adóhivatal szedi be. Az a háztulajdonos, kinek más jövedelme nincs, lerongyolódva, megsegélyentve tengeti életét, mivel az összes bérjövödelmek adóhátrálék miatt letiltás alatt van és nem maradt a létfontartásra semmi jövedelme. Ilyen reménytelen és aggasztó helyzetben úgy érezzük, jogos a panaszunk, amikor segítségért kiáltunk, a pusztulás széléről segítségért kiált ez a sokat szenvedett társadalmi réteg. És bizunk a kormány bölcs belátásába, hogy át fogja érezni nehéz helyzetünket és megtalálja azt az utat, melyen keresztül meg-

menthető lesz a magyar házvagyon és újra munkához juttat sok éhező iparos és kereskedő családot.

A segítség módja nem lehet más:

1. Más adóalanyokhoz viszonyítva arányosabb és elviselehetőbb adóztatási rendszer gyors megvalósítása, az 1934. év szeptember 9-én megtartott háztulajdonos országos nagygyűlés kidolgozott és elfogadott javaslat alapján. Amíg ezen adóreform elkészül, nyújtson a kormány átmeneti segítséget, törölje el a rendkívüli pótlékokat és mentesítve a tulajdonos által lakott lakrészt részben, valamint a közüzemi költségeket az adóztatás alól azonnali hatállyal. Olyan háztulajdonosnál, kinek más jövedelme nincs, állapítson meg a megélhetéséhez és a közüzemi költségek fedezetéhez szükséges összeget, melyet a letiltás és minden más fizet-

tés alól mentesítsen.

2. A tulajdonjog fokozottabb védelmét kérjük, különösen a rosszhiszemű nemfizető bérlokkel szemben, kik állandó rettegésben tartják a háztulajdonost. Az ilyen bérlo ellen, ha a felmondást nem fogadja el — mely cselekményében megnyilvánul a más vagyona ellen elkövetett erőszakos vagy jogtalan használat, — a kikalkulálás azonnal foganatosítható legyen és az anyagi kártérítésre a bérlo köteleztessék. Mert csak ily szigorú intézkedésekkel lehet biztosítani azt a magántulajdon védelmét, melyet minden ingó és ingatlan vagyon egyaránt élvez, csupán a házvagyon az, melyben a bérlo a tulajdonos akarata ellenére fizetés nélkül lakhat. Anélkül, hogy a törvény megtorló intézkedésekkel sújtaná.

Vannak esetek, amikor a nyomorgó és szenvedő emberiség érdekében a tulajdonos jogait szilárd alapokra fektetni szociális szempontból nem lehet, mivel legtöbb esetben a bérlo a munkanélküliség miatt nem képes lakbérét megfizetni. Az ily családokkal szemben helye van a mül-

tányosságának és a kormány kötelessége kárpótolni a munkanélküli bérloket, valamint a már több terhet el nem bíró háztulajdonostársadalmat olyan formában, hogy a nem fizetett lakbőrösszeg teljes egészében az adónál a háztulajdonos javára számoltassék el. Az ez által előállt bevételi hiány fedezetéül szolgálma, a kartellek, bankok, nagybirtokok és mammut fizetések fokozottabb igénybevétele, illetve megadóztatása. Ilyen irányú intézkedés biztosítaná mindenkinek a nyugodt otthonát, megszűnnének a nyomortanyák és tömeglakások, minden erkölcselenségükkel és betegségeikkel. A házvagyon pedig megmenthető volna a pusztulástól, ami nemzetgazdasági szempontból nagy fontosságú, megindulna az építőmunka és újra felragyogna a remény az emberek lelkében.

A jog és igazság nevében emeljük fel tiltakozó szavunkat és kérjük a társadalmat és a kormányt, vegye védelmébe sokat szenvedett háztulajdonostársadalmat.

Teljesen kiépitették a szénkartellt a reformkor nagyobb dicsőségére

10 évre kötött szerződést a MÁK a borsodi szénbányákkal

Hetek óta mozgalmas események játszódnak le a magyar kartellfronton. A nyilvánosság ezeknek az eseményeknek csak egy részéről értesül, a tárgyalások és legtöbbször az eredmények nagy részét titokban tartják az érdekeltek. Így maradt titokban mindeddig az az új kartellszerződés, amelyről a Magyar Pénzügy az alábbiakban számol be:

A magyar szénpiacon hosszú idő óta, csaknem tíz éve fontos szerepet tölt be a

Szénárúsító Részvénytársaság.

A társaság helyiségei a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. Zoltán uccai helyiségeiben vannak, ami már egy-magában is annak a jele, hogy ez a jogilag különálló részvénytársaság tulajdonképpen a MÁK üzlete. A vállalat vezetőségében különben a MÁK vezérei foglalnak helyet Vida Jenővel az élükön. De benne vannak az igazgatóságban több más borsodi szénbánya képviselői is, a királdi, sajoszentpéteri, rudólftelepi bányák megbízottai. Mert a Szénárúsító Rt. nem egyéb, mint a borsodi szénkartell elárúsító irodája, közös kartell-szerve.

A borsodi szénkartell 1926. január 1-én kezdte meg működését. Magában foglalja a Magyar Általános Kőszénbánya borsodi bányáit és más borsodmegyei bányákat is. A kartell a MÁK hívta életre, hogy megszüntesse a borsodi bányák között azelőtt fennálló szabad versenyt.

Teljesen centralizálta a szénárúsítást, egységesen rendezte és megszabta a szénárúsítást, a fizetési feltételeket stb.

Ha egy ipartelep, vagy egy szénke-

reskedő a kartell tagjainak bármelyikétől szenet akar vásárolni, a rendelés a Zoltán uccai kartellirodába fut be és az szobja meg a szállítás összes feltételeit.

A közelmúltban sokat olvastunk és hallottunk, különösen gazdaggyűléseken, az agrárérdekképviseletek gyűlésein, a magyar szénkartell működéséről. A laikusok általában azt hitték, hogy ez a szénkartell magában foglalja a nagy magyar szénbányatársaságokat. Holott az, amit általában szénkartellnek mondanak, a valóságban nincs is meg. A MÁK, a Salgó és az Urikányi között vannak ugyan különböző egyezmények, melyek azonban nem annyira a szénárakra vonatkoznak, mint inkább a kutatási és terjeszkedési kérdésekre és bizonyos barátságos együttműködést irnak elő a vállalatok közöttösen érdeklő termelési és villamosítási kérdésekben.

Az igazi szénkartell a Szénárúsító Rt., a Vida Jenő vezetése alatt álló szoros szervezete a borsodi bányáknak.

Ez a kartellszervezet az, amely az ország egy igen fontos vidékére teljesen megszünteti a szénpiacon a szabad versenyt, irányítja a termelést, megállapítja a szénárát, sőt továbbmegy:

a vevőket is szétosztja a kartell tagjai között.

Az ipartelep vagy a szénkereskedő csak olyan fizetési feltételek mellett vásárolhat borsodi szenet, mint amelyeket a Szénárúsító Rt. irodájában megállapítanak.

Csaknem tíz éve működik már ez

a kartell. A kartellszerződés ez év végével jár le. Vida Jenő már jóval a kritikus terminus előtt kiadta a jelentést: a borsodi szénkartell nem szabad szétrobbantani, sőt azt ki kell terjeszteni azokra a közép- és kis borsodi bányákra is, amelyek eddig nem mutattak hajlandóságot a kartellbe való belépésre. Ezek az outsiders egyszerre csak érezni kezdték a MÁK mindenható excellenciájának vezérének a kezét. A MÁK üzletpolitikáját arra koncentráltta, hogy a kartellen kívüli borsodi bányákat is önállóságuk feladására bírja.

Hosszadalmas tárgyalások indultak meg a MÁK irodájában. Egymásután vonultak fel az eddig önálló borsodi bányák vezetői. Vida Jenő tudomásukra adta, hogy a borsodi szénkartell nem engedi felbontani, sőt további tíz évre meg fogja azt hosszabítani. A kartell, ha lehet még szorosabb lesz, mint eddig, mert az egyes bányák üzleti önállósága teljesen alá lesz rendelve a Szénárúsító Rt. érdekeinek.

Igy is történt.

A múlt napokban létrejött az új tíz éves kartellszerződés, még szigorubb feltételekkel, mint a régi.

Számos közép- és kisebb borsodi bányára akarva, nem akarva belépett a kartellbe és hozzájárult ahhoz, hogy az ő termelését is a Szénárúsító Rt. vigye a piacra.

A borsodi szénbányák körzetébe tartozó szénfogyasztók rövidesen érezni fogják az új szénkartell következményeit. Az a remény, hogy a régi kartellszerződés lejártá után szabadabbá válik a piac és hogy a fogyasztók ott is olyan áron vásárol-

hatnak, ahogy meg tudnak állapodni, meghiusult. A fogyasztók csak a Szénárusító Rt. szénét vásárolhatják és pedig olyan kondíciók mellett, amilyeneket ez a kartellszerv előírt.

Nem tudjuk, hogy az új kartellszerződést a törvény előírása szerint bemutatták-e már a kereskedelmi minisztériumban. Ha igen, akkor a kereskedelmi minisztérium bizonyára tudni fogja a kötelességét és mielőtt a szerződést tudomásul venné, behatóan megvizsgálja: vajjon

nem sérelmes-e ez a szerződés az ipar és a magán gazdaság szempontjából,

vajjon nem sérti-e a borsodi körzetben levő ipartelegeknek és más szénfogyasztóknak így a mezőgazdaságnak és az egész szénkereskedelemnek jogos érdekeit? Mert végre is nem lehet közömbös a kormányra nézve sem az, hogy az ország egy jelentékeny és gazdaságilag fontos részében a szénellátást egy hatalmas konszern dominálja. Dominálja pedig akkor, amikor a magyar szénfogyasztó az import teljes hiányában ki van szolgáltatva azoknak a bányáknak, amelyek a vasúti tarifa révén még kartell nélkül is kihasználhatják kivételes helyzetüket. Mindenki tudja, hogy a szénárakban jelentékeny faktor a vasúti tarifa, elképzelhetetlen tehát, hogy egy borsodi iparteleg vagy nagyiparosító a Dunántúlról, vagy Pécs vidékéről vásárolja a nélkülözhetetlen tüőanyagot. Külföldi szén már két éve nem jön az országba, csak egész kivételes esetekben, amikor bizonyos gyárak csak különleges minőségű szeneket használhatnak. — A fogyasztóknak nincs tehát tehetségük arra, hogy messzi vidékekről vásároljanak, a jövőben pedig megszűnik a lehetőségük arra is, hogy azokkal a bányákkal állapodjanak meg, amelyek eddig kartellen kívül voltak, most azonban a borsodi kartell előírásaihoz kénytelenek igazodni.

A kereskedelmi minisztérium, ha döntenie kell majd az új kartellszerződés tudomásul vételéről, bizonyára tekintetbe fogja venni azt is, hogy a

HUNGARIA pensio

Piac ucca 59. szám alatt
augusztus 1-én megnyílt!

Kitűnő konyha, mérsékelt árak,
szobák ellátás nélkül is. Szakszerű
diéták. Telefon: 23-39 sz.

MÁK egyéb fontos ipari anyagoknál szintén kiépítette már a maga messzire nyúló kartellszervezetét. — Van cementkartell, melyben szintén a MÁK játsza a főszerepet. Az útépités céljaira szolgáló más anyagok piacán szintén a MÁK uralkodik. — Csak nemrég volt alkalmunk hallani

a magánmérnökök panaszait arról, hogy mennyire dominálja a MÁK az útépitési ügyeket, mennyire kezében tartja éppen a legnagyobb útépitési vállalatokat. Érthetetlen volna, ha az illetékes hatóságok szó nélkül túrnék a MÁK újabb terjeszkedését.

Üres üzlethelyiség XII. Károly svéd király hajdani debreceni hálószobája

Magyarországon mindig eseményszámba ment, valahányszor koronás főt láthatott vendégül. Hogyne lett volna tehát legendák forrása a hősök hősenek, Észak Oroszlánszövület királyának, XII. Károlynak magyarországi utja, anno 1714. Ekkor látott ismét koronás főt az ettől a látványtól ebben az időben már lassan elszokott Debrecen. Talán éppen ennek köszönhető, hogy teljes épségben tartották a házat, melyben a svéd király debreceni éjszakáját töltötte. Azt persze már nem vizsgálja a civis város egykori jegyzőkönyve, hogy bizony a svéd király öfélése nem passzióból jött Debrecenbe, hanem, mert a pol-

táviai csatavesztés keserű török fogóságából menekült éppen Debrecenen át egyenesen Stralsundba.

A debreceni Kistemplom öreg, nyitott bibliás díszítésű falaitól pár lépésre a régi Német, ma Széchenyi ucca egyik telkén fekszik a debreceni Nőegylet háza, melyet Várad Szabó Miklós hagyományozott a Nőegyletnek. Ennek a háznak a falán van elhelyezve a debreceni Mensa Academica XII. Károlyt lóháton ábrázoló reliefablaja, melyet emelt a „svéd nemzet iránt érzett hálából és tiszteletből”, figyelemmel a kései utódok, hogy itt szállt meg a svéd király, 1714 november 13-án.

Öreg, kis ablakos egyemeletes épület

az emléktáblával megjelölt ház és a bökkenő az egészben csak az, hogy bizony az apró zsalugáterek mögött sohasem pihent a svéd király. — Zoltai Lajos dr., Debrecen legjobb ismerőjének kutatásai hitelesen kimutatják, hogy épp egy évszázad választja el egymástól az emléktáblával megajándékozott ház felépítésének és a szerencsétlen király menekülésének időpontját. A lelkiismeretes kutatás azonban azt is kideríti, hogy az emléktábla jogos ugyan, csak éppen nem azt a házat illeti, amelyiken van, hanem a közvetlen mellette lévő, ugyanazon a telken épült, de sokkal régebbi földszintes épület, mely szintén a Várad Szabó-féle hagyatékából szállt a Nőegyletnek és amelyben a városi levéltárban található egykorú jegyzőkönyv szerint valóban megszállt menekültben a „svéd király”.

Diószeghy Sámuel, Debrecen híres királyt vendéglő főbírájának háza ma is teljes épségben áll. A boltajtásos falépcsős feljárt vaspántos ajtaja most zárva van és így oldalbejáraton lehet csak bejutni az uccai helyiségbe, ahol Diószeghy minden valószínűség szerint elhelyezte királyi vendégét. — A boltajtás szabályos csucsban összefutó élei lehellik magukból a történelmi levegőt, a magasnak fekvő, sűrű rácsozott kis ablakon gyéren beszűrődő világosság pedig csak növeli a hatást. Most üres a helyiség, egy ideig ki volt adva üzlet céljára, de úgy látszik, arra alkalmatlan, mert most így áll üresen.

Az öreg házmeister csodákozik rajtunk, talán bérlőt sejt a ritka látogatásban. Vajjon mit tud a házról.

— Tudja ki járt itt valamikor régen? — Én bizony nem tudom uram, de valami nagy ur bizonyára volt itt mert pár évvel ezelőtt is jártak itt idegen urak és nézegették a házat, aztán tőlük hallottam, hogy valami király lakott itt egyszer.

Közben az öreg másik, szintén falépcsős bejáraton át sikerül az ódon épület folyosójára jutnunk. Ebben most egy la-

A névtelen regényhős

Nem szeretem a regényhősöket az életben, a regényhős egy kicsit mindig helyreigazítódik a regényben. Valahogy olyan az egész dolog, mintha a kisminkelt filmszínész nappal ugy szaladgálna az uccán, ahogy a kurbli elé áll, zöld puder, miegymással az az ábrázatán. Ez a hős más volt. Hát persze, hogy más, hiszen akiről beszélünk, az mindig kivétel. No, elég az hozzá, hogy először ott láttam meg, ahol ha megfordul az ember és hazaballag, az utközbeni kérdezősködőnek merev arccal jelenti ki, hogy beteg nagynénikéjénél volt látogatásban. Kényesebb a dolog, ha a kapuban kerülünk egy egy ismerős büvkörébe. De minden kárban van haszon is. Aki az emberrel a kapuban találkozik, az vagy befelé megy, vagy kifelé, tehát a találkozás a „Te sem vethetsz a szememre egyéb hibát, egyéb vétet” című népdal jellegére történik. Ilyenkor, ha van humorérzékük a találkozóknak, kijelentik, hogy milyen furcsa, a nagynéni egy házban lakik. A nagynéni keresztnevének első kezdőbetűjét hajlandó vagyok elárulni. Z, nem Zenobia, hanem Zalogház.

Itt láttam meg először a regényhőst. Az arca tünt föl legelőször. Olyan volt ez a cserezett részszínű arc, mint mikor folyóbadobott szobrok sok időre felszínre kerülnek. A kavicsok lecsiszol-

ják a vonásait, csak a karakter mélyebb árkaik maradnak benne az arcar. Ilyen mélységben átforgalmódott arc volt. A fülétől az állig nagy forradás halványabb mesgyéjével. Arc, amelyről minden fészin lekopott, lemállott és amelynek szikkadt izomzatán átsejtült a koponya. Minden ize külön életet élt ennek a gyötört, de meg nem alkuvó ábrázatnak. Kora megállapíthatatlan volt. Lehetett volna száz éves és harminc egyaránt. A ruhája foszló, kopott, gyűrött, rongyos, ahogy közel állott meg hozzám, éreztem a pálinka és a dohány, a bagó szinte dohosan fojtó büztét. Egy csavargó. És mégis, volt valami ebben az emberben, amit nem tudtam hová tenni, ami mocskon, büzön, rongyokon keresztül átvilágított belőle és megfogott, valami, amit az élet nem tudott még kioltni belőle.

Állt a rács előtt. Az arca merev volt, mint a bálványoké.

— Hat pengő, — mondotta fáradt, ingerült hangon a becsüs a rácson belül.

— Kiváltanék instállom, — motyogta egy aprócska kis aszott képű vénasszony és kockás keszkenőből zsurogtatott pengőket bontogatott kifelé.

— Anyuka, — kapaszkodott az anyja szoknyájába egy fekete hajú kis ujjamnyi csöppség — ugy-e veszel nekem barackot? Anyóka öreg, göröcsös kezében megmakacsolta magát a keszkenő bogja és a pengős végiggurított a padlón. Mindenki odanézett, hárman

vették fel. Az én bálványképű embernek a szeme sem rezzent, csak nézett tovább a semmibe. Aztán a nadrágzsebébe nyult. Valamit kivett és meghimbálta a tenyerén, valami lánccféle volt, halkán, finoman zördült meg a csontos, inas kézben, amely olyan volt: durva, de vékony és hosszúujjú, mint a sas lába. Játszott vele egy darabig, majd két kézbe vette. Lánc volt, különös fonású, vastag, rövid ezüstlánc, órára való, nadrágórasebből szokás kilógatni. A végén egy sárgásfenyű kereszt hintázott. Ahogy a két ujjá közé fogta a lánc végét és a kereszt lassan remegett a levegőben, hirtelen besüt a nap. Botorkászva kábán hulladoztak szét a sugarak a kietlen helyiségben és ráfonódtak a keresztre, amely nehéz aranyfényvel sugárzott fel, szinte vakított egy illanatra. Az ember pedig állt háttal a frissengyült sárga fénynek, míg a hóna alatt átlopakodott sugarak szemfényveszejtő villogásba kezdtek a különös ékszeren. Ugy állt feketén, árnyékosan, mint a kitesztottság szobra és nézte a keresztet tozódó fényparádét bálványos arccal. Felnézett. A fény elcsuszott a keresztől. Még egyszer megzörgette a tenyerén a különös holmit. Megfordult és senkire sem nézve, kiment. Egy pillanatig úgy látszott az alakja a kapualj fényes négyzetében, mint egy régi árnyékkép, aztán eltűnt.

Biztosra vettem, hogy sohasem fogom látni többet. Délután szemeltem

az eső. Ekkor láttam meg újra. At ut közepén haladt nadrágzsebbe sülyesztett kezekkel. Utánamentem. Egyszer sem nézett vissza. Az eső mindig sűrűbben engedte alá hűvös, szürkés szálait Lassan áztunk. — A temetőnél bekanyarodott az emberem. Bement és leült a földre, egy ecetta alatt és játszani kezdett a láncsal. Mérges lettem. A hátamon már egészen beázott a kabát és a gerincemen jeges borzongások futottak végig. Eh, mondtam, biztosan olyan csavargó, mint a többi, csak ez regényes hangulatban voltam reggel és hozzáképzeltam valamit. A láncot, avval a fityegővel pedig biztosan lopta. Odamentem. Ült a fa alatt és az arcát végigfolyták az eső fényes szálai, olyan volt, mint egy ázott Rodin-szobor. Most vettem észre a szemét. Nem nem lehet, akinek ilyen szeme van az nem lopott és nem is fog lopni. Megálltam előtte. És zavarbajítottam. Pedig csak rámnézett. Valamit kellene neki mondani, valami szellemeset, udvariasat, barátságosat, emberit, ugráltak bennem a szavak és gyámoltalanul félszeg mosollyal szólaltam meg:

— Megázunk!

— Igen, — mondta csendesén, a hangja repedt harangok szavára emlékeztett, ahogy tompán elvesztett aj esőben ázó temető felett.

— Emlék — ugy-e és sajnálta zálogtatenni, — fűztem tovább a szót — mi az a kereszt, mutassa már meg! Végignézt hidegen és a zsebébe

Lakót szeretne házába

Hirdessen a Független Újságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

katos műhely lim-lomokkal zsúfolt rak-tára van. Az ajtó, mely kétségtelenül a király által lakott szobába vezetett innen, ócska deszkákkal van pótolva a korhadt részekben. A kormos lakatossegédet kérdezzük:

— Tudja, hogy valamikor itt járt a svéd király?

— Ezt nem tudtam, de valami lehet a dologban, mert ott a szomszéd falon van egy tábla, meg egyszer fényképezték is az udvart.

Ennyit tudnak tehát az öreg házból, akiket e percben jobban érdekel az, hogy ki fog ott lakni, mint az, hogy ki lakott benne.

Azt pedig, hogy ki, illetőleg mi fog lakni benne, ma már nem nehéz eldönteni. Svéd múzeum, Waldemar Lengyel, a budapesti svéd követség lelkes tisztviselője évek óta dolgozik a terven, hogy a nagy protestáns uralkodó egykori hálószobájából múzeum legyen. A tárgyalásokat ő közvetíti az egyelőre még ismeretlen svéd mecénás és a debreceni Nőegylet között. Az eladáshoz miniszteri jóváhagyás is szükséges, a svéd mecénás részéről pedig némi áldozatkészség. És ha sikerül, akkor talán már rövid időn belül e két tényezőnek és W. Lengyel lelkes munkájának múzeumát átalakított egykori hálószobájába, Debrecenben pedig megszületik az első intézmény, mely kulturkapcsolatot fog képezni az egymástól területileg és ethnografailag oly messze álló svéd és magyar nemzet között.

Gönczi István.

ASSZONYOKNAK

Az arcszépítő mosoly

Írta: VÁRADY ILUS, a Bécsi Kozmetikai Egyesület elnöknője

Nemcsak külső kezelésekkkel, krémekkel, festékekkel, olajokkal, illatos vizekkel, pakolásokkal, gőzzel, villamos árammal és individualis masszázssal lehet az arcot megszépíteni, korrigálni, hanem ugynevezett belső, spirituális eszközökkel is.

— Aki a ruháját igazán szereti, Borossnál tisztíttatja, festeti. Piac u. 77.

Ki ne tapasztalta volna, hogy olykor a legcsunyább arcot is mennyire szimpatikussá, meleggő, vonzóvá és kedvessé tud tenni egy egészen rövid időre, csak pár pillanatra rajta felvillanó mosoly.

Ez a mosoly pedig mindenkinél a bensőből, a lélekből, a szívből avagy az értelemről jöhet.

Természetesen vannak antipatikuss mosolyok is, amelyek viszont egyenesen megcsúnyíthatják az arcvonásait. Ellenszenvet válthatnak ki belőlük.

Ez azonban a ritkábbik eset. A mosoly, ha nem válik egy lárvászerű állandó grimasszá és mint egy élő lelki lámpa világítja meg átszellemült ragyogásával nemcsak az arcot, hanem a szemeket is, minden más természetesen és természetellenesen szépítőszernél jobban tudja emelni az arcszépítést, szinte mágius vonzó erővel kölcsönöz neki. Különösen nőknél van döntő fontossága a másokra gyakorolt hatás szempontjából.

Mostan kozmetikai szempontból az a kérdés, hogy tudja-e az egyén ezt a mosolyt nemesíteni, finomítani, melegebbé, vonzóbbá tenni. Igen sok nővel találkoztunk, aki dacára a feltűnő szépségének, a merevség, a hidegség, az elutasítás benyomását

gyakorolja embertársaira. Hány nő szerencsétlen, magányos sorsának lesz az okozója, hogy hiányzik ennek az életető mosolynak a pirja a teintéről és bizony ezt a világ minden szépítőszereivel és legbrilliansabb korrekturájával sem tudja pótolni.

És, mint kozmetikai iskola vezetőnöje, tanulmány tárgyává tettem ezt a kérdést és hosszú tanulmányaim eredményeképpen a következő megállapításokra jutottam:

A legtöbb embernél, ami az arckifejezés nemességét és így legelső sorban a mosoly spirituális tükröződését illeti, a gyermekkori nevelés és a későbbi önkarakterképzés játsza a döntő szerepet. A kis gyermek még tele van szinte állatias, zavartalanul megnyilatkozó ösztönökkel és ezek igen könnyen nyomják rá maradóan a bélyegüket az arcra, belevágyják csunya visszfényüket a mosoly villanásaiba és ott maradnak egy egész életen keresztül.

Vizsgáztam, ha a szülők, a nevelők vigyáznak arra, hogy a gyermek fejlődő léleke, kedélye állandó nemes benyomásoknak legyen kitéve, akkor a nemes szellemmel eltöltött lélek fénye elsősorban a mosoly kedvesen derűs, meleg fényében olvad fel és ömlik végig az arcon, a szemben.

Ugy találtam, hogy minél többet hallgat az ember nemes, művészi zenét, minél többet nézeget akárcsak jó levonatokban is művészi képeket és minél többet foglalkoztatja az agyat tudományos gondolatokkal, problémákkal és minél több jó könyvet olvas, annál átszellemültebb, finomabb, nemesebb, melegebb és vonzóbb lesz az arckifejezése és főleg a mindezt bearanyozó mosolya.

Ez állításomról mindenki könnyen meggyőződhetik, aki egy nagy koncertterem hallgató közönségét éle-

sebben szemügyre veszi. Az egész közönség arcára ragyog a hallgatott dalmű nagyszerű költészetének a szelleme és a mi a nőket illeti, mennyivel ragyogóbbak, szebbek, hódítóbbak tudnak lenni a hangversenyteremben! Nagyon jól tudják és érzik is ezt és éppen ezért annyira látogatottak és annyira teltek a zenetermek!

A legmolettebb hölgy is csinos lehet, ha fűzőjét és melltartóját Fischer divatszalonban (Piac ucca 49. I. em.) készítteti.

Igen sajnálatos, hogy eltekintve az életnek száz bajától, a mai ember, a mai fiatalság arcát valósággal telekarakja kellemetlen fintorokkal, grimaszokkal, ideges vibrálásokkal a tulajdonsága vilt sportzenvedélyek és így a modern arc egyre merevebb, mosolytalanabb lesz. Nemcsak a férfiaknál, hanem a nőknél is mind általánosabb lesz a szenvedélytelen, közönséges soffőrarctípus, amelyen ha meg is villan még a mosoly, de ebből hiányzik minden nemesség, finomság és melegség. Az a mosoly, amelyel a nő a férfit egy egész életre le tudja magához bilincselni, és amely elkíséri még a sirba is a matróna arcát, egyre jobban eltűnik. Megszűnik a lélek ragyogása az arcon és mint a mi modern világunk, az emberi arc is egyre jobban mechanizálódik, egyre hasonlatosabb lesz egymáshoz és ezért unják meg egymást olyan hamar az egyre jobban egyformásodó emberek.

Ezért olyan fontos nemcsak a bőr, hanem a lélek kozmetikája is, mert az igazi individualis, mélységes, maradó és az egyént a sűrű el kiserő szépség fénye a kultivált lélekből árad az arcra, a külsőre.

Új, korszerű megélhetés a nők részére.

Hány nő áll teljesen tanácstalanul a nemsokára beálló új saison elején, hogy miből fog megélni. S hány szülőnek okoz gondot felszerelt lánygyermeknek az elhelyezése

csúsztatja a keresztet.

— Önt ugysem érdekli.

Igy mondta Önt. Nyeltem és kitört belőlem végre az igazi mondanivaló, beszéltem neki percekig, talán egy kis időt össze-vissza, de éreztem, hogy éppúgy az, akinek gondolom, megért. Mondtam, hogy nem akarok tőle semmit, csak érdekel, láttam, hogy nem olyan, mint a többi és szeretném, ha mondana valamit. Nyújtottam a kezem a végén és megmondtam a nevemet. Felállt és olyan eleganciával hajolt meg moskos rongyaiban, hogy elámultam. Valami barátságosabb szín vetődött a hangjába, ahogy mondta, hogy nem mondja a nevét, ne vegyem rossz néven, ugysem ismerem, nem fontos, tekintünk el ettől a formáságtól. Így mondta szóról-szóra: Tekintsünk el... Leültem mellé az ázott, kiperzselte tető fölé. Kivette a keresztet és a kezembe adta. Aranyból volt és egészen lekopott róla minden jel, irás, olyan formája volt, mint a becsületrendnek. Mondtam neki. Motyogott.

— Hát nem mindegy?

— Kicsoda ön tulajdonképpen?

— Csavargó vagyok.

Cigarettaconkot kotort elő a zsebéből. Kináltam egész cigarettával. Elegáns kézmozdulattal utasított el, amelyben köszönet is volt.

— Nekem gyenge, bocsásson meg — és ragyujtott a csikkre. Kieresztette az

orrán a füstöt.

— Ön vár valamit tőlem, amit nincs jogom megtagadni, mert őszintén kétek. Beszélék.

Azt hittem, álmodom. Beleálmodom magam egy pengős regénybe. De ez az ember valóság volt, ahogy ült velem a mindjobban átmedvesedő gazban egy öreg ecetfa alatt, melyhez két összebörölő öreg faragott fejfa támasztotta romlandó vállait.

— Alexandriából jöttem. Legutoljára Hasszán szultán mecsetje tövén ültem így ilyen nyugodtan és jóllakottan, különben minek nevetek mondani, szöktem egyszerűen valahonnan, ahol a legrosszabb a világ.

— Légió?

Bólintott.

— Ezt csak azért mondom el, mert különben nem érte meg a mesét. Nagyon röviden mondom el, sietek, ma még tovább akarok állni innen. Ön a légiót csak regényekből ismeri, én nem onnan, Rossz, pokol, csak ott is ember marad az ember. És ott sem hiszi el, hogy van valaki esetleg még a világon, aki melléállna. Nekem is akadt, én sem hittem el. Kis arab lány volt, — majd elnevezheti Fatiménak, az jó regényes név. Futó kis komédia, — gondoltam, — jó volt, aztán eltemeti a homok. Már azt hittem eltemette, mikor egyszerűen egyszer... jőpár éve, már a rifiek is úgy tudnak verekedni, mint mi, este volt, homok, halottak puskapor-szag, a szomszédunk egyszer csak nem

szól, hiába kérdezzük és a homok... Látott már homokbacsapódó golyót? Az hullámot vet, mint a víz, zizeg, szemébe csapódik az embernek. Aztán egyszer jobbról elhallgatott az egyik puská, Jean, a bolondos, a ficsur, aki minden pénzt parfümre költötte és olyan illatos volt, mint egy drogéria, szépen elhallgatott. Grófcokának csufofolták. Aztán egy másik ordított fel. megismertem a hangját, a róka volt, aki pénzszekrényekhez értett elsősorban civilkorában. Már alig lehetett szétlátni, hiszen tudja, milyen hirtelen beállt ott a sötétség, ha lemegy a nap, ismeri a regényekből. Kék csillag, mi a fene, bocsánat, a hadnagy maga rohant előbbre a géppuskával, ott esett össze mellettem, a belei ráfolytak a hűtőre, dum-dummal löttek bele. Kihúztam alóla a géppuskát és kuszni kezdtem előre. Valaki segített, közelről bámultam bele az arcába, nem volt még nagyon sötét, ismerős volt, de nem ismertem meg. Ketten vittük a puskát. Huzd be a hevedert, — rágtam a fülébe, — én nem bírom már, mert a vállam már akkorára kilyukadt. Piszmogott sokáig a föltényszalaggal és furcsa sirászerű hangokat hallottam fölöle. Odamásztam, behúztam a hevedert és odafogtam a gépet, ahonnan legsűrűbben villant a rifiek tüze. A másik felállt, ordítottam; fekdj le, kacagni kezdett, tulcacagva azt a pokoli ropogást, sirva kacagott. Mire ráismertem, már ráesett, a vére ide-

folyt az arcomra. Azt mondta; látod, hogy szeretlek. Letéptem a fejről a kepit, szaggattam a mellén a zubonyt, meghalt, két golyót kapott a mellébe. Valahol hátul, ahogy jöttünk előre, utánunk sompolygott, valamelyik halottáról lehuzta a ruhát és odajött mellém és kacagott, sirt és meghalt és nem tudta behuzni a hevedert. Hát persze, hogy nem tudta...

Elhallgatott. Az eső is elmúlt felettünk és Csokonai sirján messze tul sárgán hasadozott a naplementi ég. Az emberem felállt, rám se nézett és megindult, mint egy báb, kifelé.

— Hé, várjon — kiáltottam utána, — a kereszt, mi van a keresztel? Ember, álljon meg, hová megy?

De nem állt meg, tudomást sem vett rólam. Egyedül maradtam. Az ecetfa széles leveleiről lassan peregtek le az esőcseppek. Pedig nem álmodtam, ott sárgállott összegyűrve a száraz kiszott gyöp, ahol ült és a halálra szivott leventevég is ott fehérlett a fűben.

— Ki volt ez az ember? — kérdeztem a süket napszállatban?

A nap megegyezzen végighuzta fáradt sugárkését a fákon, bágyadtan szétmállott egy-két sugár és egy rigó valahol a sűrűben csufondárosan kiáltotta vissza:

— Ki volt, ki volt?

'oboszlai Mata János.

és a jövőjének a biztosítása. Mindezeket a problémákat megoldja, ha a megélhetést kereső nő egy hónap alatt elvégzi a Bécsben levő nemzetközi kozmetikai szakiskolát. Az itten nyert abszolút modern alapos kiképzés meg minden tanítványnak jó, biztos megélhetést hozott. Tessék azonnal prospektust kérni, hogy a nemsokára kezdődő őszi kurzusokon még részt vehessen. Magyarul is tanítanak. Tessék magyar nyelven írni a következő címre: Direktion der Wiener Kosmetikschule, Wien I., Kärtnerstrasse 21, zweiter Stock.

30,541—1934. fj. sz.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY: erdőőri állásokra.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normál státus keretében üresedésben levő és a város polgármestere által kinevezés útján betöltendő 4 erdőőri állásra pályázatot hirdetek.

Az állások után járó illetményeket az 1927: V. tc. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó mindenki kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozták.

Az állásokra kinevezendő egyének alkalmatlansága ideiglenes. Egy évi megfelelő szolgálat után a kinevezett egyén véglegesítésre tarthat számot, amellyel kapcsolatban nyugdíj jogosultságot nyer.

Pályázhatnak oly 24 évet betöltött magyar állampolgárok, akik fedhetetlen előéletűek, ép, erős és egészséges testalkattal bírnak és az erdőőri szakvizsgát sikerrel letették.

A pályázati kérelmük hozzá címelve az alább részletezett okmányokkal el látva a f. évi augusztus hó 31. déli 12 órájáig közvetlenül a debreceni m. kir. erdőigazgatóságnál adandók be.

A kérelemhez csatolandók:

1. születési anyakönyvi kivonat, 2. iskolai képzettséget igazoló bizonyítvány, 3. erdőőri szakvizsga bizonyítvány, 4. hatósági orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó az erdőőri szolgálat ellátására alkalmas szervezettel bír, 5. illetőségi bizonyítvány, 6. erkölcsi bizonyítvány, amelyben folyamodónak a kommunizmus alatti magatartása is igazolandó, 7. családi állapotot igazoló bizonylat, 8. eddigi alkalmaztatásáról szóló bizonyítvány, 9. alábbiak szerinti elsőbbségi igény igazolása.

Ugy a pályázati kérvény, mint a bizonyítványok szabályszerű okmánybélyeggel látandók el.

Az állások a kinevezések kézhezvétele után azonnal elfoglalandók.

Az 1931: III. tc. 6. §-a és a 281—1934. évi közgyűlési határozat értelmében az állások fele mint fenntartott állás, elsősorban is katonai igazolványosok részére van fenntartva.

Ha az így fenntartott állásokra igazolványos nem pályáznék, — amennyiben az állás elnyeréséhez megszabott feltételeknek megfelelnek — a vitézek és az 1914—18. évi világháborúban arcvonalbeli szolgálatot teljesített, vagy az ebből kifolyólag megrokkant egyének minden más pályázóval szemben elsőbbségi igény nyel bírnak.

Elkésetten beadott, vagy külön nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debrecen, 1935. évi július hó 24-én.

Dr. Vargha Elemér,
m. kir. kormányfőtanácsos,
helyettes polgármester.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tökéletes egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért ha nálunk adja fel.

Tiszántúli Közgazdaság

A Tiszántul problémái

Irta: Riczkó József

A magyar élet állami kigondoló hivatalok nélkül is termeli a nemzet sorsának jobbrafordulását előmozdítani hivatott gondolatokat. A ma pártalapítója közgazdaságpolitikai programjait különösen ilyen aszályos vasárnap délután minden falu malma alatt, vagy szövetkezet kocsmájában levetítheti, mert valószínűleg dühösködő a magyar vidék élet-vagyonyában. A régi tétel azonban már nem áll, amely azt mondta, hogy minden program annyit ér, amennyi abból megvalósítható, mert annyit ér, amennyi a különbség a hirdetés előtti s a megvalósítás utáni nemzeti értékek között.

Ezt igazolja a közelmúltak tengelyében állott többtermelési program s jelenben a csatornázás, öntözés, a nemzet egyetemét gazdaságilag és politikailag sorsdöntően érintő két nagy probléma.

Szomorú tragédiánk, hogy megcsontottságunkban minden gazdasági irányú megmozdulásunk attól függ, miként alakul külpolitikai helyzetünk s ezzel a magyar föld produktumának elhelyezési lehetősége, amivel nem számolni s nagy arányú gazdasági átszervezéseket — nagy befektetésekkel — végrehajtani, könnyen végzetessé válható gazdasági és belpolitikai következményekkel járhat.

A többtermelési gondolatának propagálása, mint annak idején politikai program hirdetésé hálás talajra talált a gazdasádsadalom körében. Az országba ömlő külföldi kölcsönök idején nemcsak a magántőke állott ennek a szolgálatába, de szellemi és propagatív irányításon túl az állam is igyekezett erős anyagi támogatással a gazda szorgalmát emelni a föld termőerejének fokozására, nem is sejtve, hogy az európai politikai helyzet már akkor magában hordta a magyar többtermelési gondolatának életképtelenségét.

A többtermelési program megbukott s magával sodorta a gazdasádsadalom legreálisabban gondolkodó rétegét is s az ország földtulajdonosainak csaknem negyvenszázalékát vetette évtizedekre vissza a tehetetlenség állapotába, amelynek függvénye lett a Bethlen-kormány bukása, az általános takarékosági elv érvényesítése miatt.

A többtermelési korszak irányítói bizonyára minden tényezővel számoltak. — Azzal is, hogy a többtermelési hatványozottan többre is kerül. De nem számoltak azoknak a külföldi piacoknak rohamos eldugulásával, melynek kizárólag hivatottak a magyar termények átvételére. A magyar többtermelést kellő mértékben nem vették át meg a baráti államok sem. A felvidéki milliárdoknak, a tót és rutén parasztnak, a tizennégy pengős magyar buza tözsomszédjának pedig parancsot pengős búzát kellett enn, vagy arról és konyhakertészeti cikkeikről csak álmodni, mint elérhetetlen vágyról.

Bármilyen politikai érdekek vezették a szomszéd államokat gazdasági elzárkózásukban (akár az önellátás, mint általános európai elv, akár irántunk táplált ellenszenv, vagy politikai antagonizmus) a több költséggel produkált többtermelvényünk nem volt értékesíthető, a magyar gazda itt maradt nemcsak termelvényei halmazán, de a többtermelési költség kifizetetlen tartozásaival a hitelezők kezében, hogy végül is az állam vegye gyámsága alá, amely magával hozta a hitel s közgazdasági élet egész vonalának megbénulását.

A többtermelési szándék és igyekezet kellett, hogy megmaradjon, de nem a régi erőltetett s államilagprotekciónizált tempójában és fokozott költségekkel, ha-

nem csak a reális és természetes adottságok mellett.

Most jelentkezik aztán a termelés fokozásának új formájaként a csatornázás szükségességének propagálása, különösen a Tiszántul gazdasági problémájának megoldásaként említve, mintegy százmillió költséggel.

E nagyarányú befektetéssel járó terv megvalósítására erős hatást gyakorol az ideai aszály, a piaci termelvények hiánya, a közmunkával járó kereseti lehetőségekkel kiegészítve.

A magyar gazda azonban még nem felejtette az elmúlt éveket, amikor Debrecenről tíz kilométerre már nem lehetett a piaci termelvényeket értékesíteni, az a nyakán romlott, mert a szállítás költsége nagyobb volt, mint a piaci ár, nem is álmodva budapesti elhelyezéséről. Egy aszályos esztendő után következzék egy-két csapadékos tavasz már feleslegessé teszi a százmillió csatornát s a drága öntözési termelést, a keletkezett terméshőség újabb gazdasági válságot von maga után s a csatorna partjai begyepesedhetnek.

Mindaddig, amíg piaci termelvényeink feleslegének külföldi elhelyezése biztosítva nincs, befolyasztásra nagyarányú befektetéssel a többtermelést forszírozni

nem lehet, mert a nagy városokat, főként Budapestet bőségesen ellátja az alatta elterülő s létesülő kertészetek száz és száz holdja, sőt a jövő perspektívájában az, hogy — a gyümölcsöstől eltérve — Budapest szempontjából hamarosan Nagykőrös és Kecskemét jelentősége is meg fog szűnni.

Nagyarányú közmunka csak belső kölcsönből valószínűleg meg és nem inségmunkából. Ha a tőke nem érzi jövedelmességének reális alapját, hogy az alkotás idők folyamán képes ammortizálni magát, hanem az állam visszafizetésére szorulna és arra a hadikölcsön sorsa vetné előre árnyékát, mint előrelátható improduktív befektetés iránt bizalommal senki nem lenne s a hitelforrás meg se nyílnék.

Mai helyzetünkben csak hasznot hajtó közmunkát lehet végeztetni, melynek lehetősége számtalan formában fennáll. A csatornázás azonban igen megfontolandó, hogy az lesz-e ki mindaddig, amíg építését vagy területváltozás folytán adottság, vagy a Duna-medence országainak új alapokra fektetett politikai kapcsolata lehetővé nem teszi. Hogy a mai politikai vonalvezetéssel bármelyikhez is mennyivel jutunk közelebb s hogy az egyáltalán alkalmas-e bármelyik cél elérésére, — majd elvlik. Talán négy év múlva.

Addig pedig szomorúan állapítsuk meg, hogy jelen helyzetünkben egy májusi eső is elmoshatja a legszebb magyar közgazdasági problémát.

Zöldtrágyázás

Jövedelmezőleg termelni csak akkor tudunk, hogyha talajaink táplálóanyag tartalmának fenntartásáról, illetve azok szaporításáról időközönként gondoskodunk. A táplálóanyag tartalmát, vagyis a talajélet istállótrágyázással, vagy zöld trágyázással tudjuk fenntartani, illetve növelni.

Jelen cikkemben a zöldtrágyázással óhajtók foglalkozni, mert amidőn megfigyelték az állatállományunk következtében erősen csökkent istállótrágya termelésünk, szükséges, hogy ezt a hiányt, ott, ahol lehet a zöldtrágyázással pótoljuk.

A zöldtrágyázás lényege abban áll, hogy a talajba nagytömeget adó, lehetőleg nitrogénygyűjtő növényeket szántunk alá, amelynek elkorhadásával növeljük a talaj televény (humusz) tartalmát, elősegítjük vízfelfogó képességét, gazdagítjuk a növényélet fejlesztéséhez szükséges baktériumélet és a beszántott növényzet elkorhadásával visszaadjuk a talajnak azt táplálóanyagot, amit a leszántott növényzet a talajból elvont. A talajnekem szerint különböző időben vetjük a zöldtrágyázásra alkalmas növényeket, így a kötöttebb talajokra, vagy azokra a homoktalajokra, ahol megfelelő a csapadék a nyári időszakban tarlónövényül vethetünk csillagfürtöt (ha a talaj nem tulságos meszes) vagy a borsófélék közül a Viktória borsót, amely még őszig nagyon jól kifejlődik, nagy tömegű zöldtrágyát ad és minthogy kitünő nitrogénygyűjtő, a talajt nitrogénben erőteljesen gazdagítja. A száraz klímájú futóhomok területeken azonban, amilyenek a Duna-Tiszaközi futóhomok, nem vethetünk a tarlóba pillangós takarmányt növény, mert az nem bírja az alföldi nyári szárazságot, itt legjobb esetben meg kell elégednünk azzal, hogy az alföldi száraz idő-

járás elég jól tűrő pohánkat (hajdina, tatárkát) vessünk zöldtakarmány céljára. Ez azonban csekély mértékben gyűjti a légkörből a nitrogént, de normális idő esetén megfelelő zöldhalmot ad s így nagymértékben szaporítja az elsoványodott homok humusztartalmát.

Ha az alföldi futóhomokterületeken zöldtrágyázni akarunk, egy a zöldtrágyanövényt legcélszerűbb főtterménynek vetni, hogy kellő tömeget szánthassunk a talajba. E zöldtrágyanövényeket vethetjük ősszel, vagy tavasszal. Ősszel vethető a homokon a szőszösbükköny, a kétéves somkóró, míg tavasszal a kétéves somkóró és a jobb homokon a homoki borsó.

Minthogy az alföldi futóhomoktalajokon a rendkívüli nyári szárazságok miatt nem alkalmazhatjuk a tarló zöldtrágyázást, így mindig eredményesebb, ha ősszel vetjük a zöldtrágya növényt, mert ez esetben még vethetünk utána korai kukoricát, takarmányt vagy tarlóburgonyát és így a zöldtrágyázási év jövedelmétől nem esünk el, míg ha tavasszal vetjük a zöldtrágya növényt, úgy az évben utána nem természetünk mást. Az őszi vetésű zöldtrágyanövények közül az alföldi viszonylatban legjobb, mint már említettem a szőszösbükköny rozssal keverve, amely amely korán, szeptemberben vethető, egy kat. holdra szárazságot 50 kg. szőszösbükköny és 40 kg. rozskeverék. Ez május elején már a talajba szántható és május végén már a talajba illeszthető a fent felsorolt növények. A kétéves somkóró is kitünően alkalmas őszi vetésre, amelyből egy kat. holdra számíthatunk 20 kg. vetőmagot. Ezt legcélszerűbb úgy vetni, hogy a laza talajba elvetünk előzőleg 25 kg. rozssot egy kat. holdra, és utána 20 kg. kétéves somkóró vetőmagot. E keverék

nagy városokat, fő-
sőségesen ellátja a
esülő kertészetek szá-
a jövő perspektívájá-
nölctől eltekintve —
ntjából hamarosan
kemét jelentősége is

unka csak belső kö-
meg és nem inség,
ke nem érzi jövedel-
alapját, hogy az al-
n képes ammortizálni
állam visszafizetésére
nadikölcsön sorsa vet-
miént előrelátható im-
és iránt bizalommal
a hitelforrás meg se

en csak hasznos hajtó
égetetni, melynek le-
formában fennáll. A
n igen meggondolan-
e ki mindaddig, amíg
ületváltozás folytani
Duna-medence orszá-
fektetett politikai
é nem teszi. Hogy a
vezetással bármelyik-
túrok közelebb s hogy
almas-e bármelyik old-
elválják. Talán négy

horuan állapítsuk meg,
inkben egy májusi eső
egszebb magyar közt,
it.

ő pohánkat (hajdina,
zöldtakarmány elő-
csékely mértékben
a nitrogént, de nor-
megfelelő zöldhoza-
ymértékben szaporít-
tt homok humusztar-

futóhomokterületeken
runk, úgy a zöldtrá-
élszerűbb főtermény-
kellő tömeget szánt-
E zöldtrágyánöv-
összel, vagy tavasz-
metető a homokon a
a kétéves somkóró,
a kétéves somkóró és
a homoki borsó.

lföldi futóhomoktal-
li nyári szárazságok
azhatjuk a tarló zöld-
indig eredményesebb,
a zöldtrágya növényt,
még vethetünk utána
takarmányt vagy tar-
y a zöldtrágyázási év
n esünk el, míg ha
a zöldtrágya növényt,
ina nem természethe-
zi vetésű zöldtrágya-
az alföldi viszonylat-
at már említettem a
ozszal keverve, amely
eptemberben vethető.
szükséges 50 kg. sző-
0 kg. rozskeverék. Ez
r a talajba szántható
már a talajba illesz-
olt növények. A két-
s kitünően alkalmas
lyből egy kat. holdra
vetőmagot. Ezt leg-
vetni, hogy a laza ta-
özölög 25 kg. rozst
és utána 20 kg. két-
etőmagot. E keverék

A legelőkérdés megoldása

Évek óta szomorúan tapasztalhatjuk, hogy az aszályok milyen mérhetetlen pusztításokat okoznak és ha itten valami komoly megoldás még sokáig késmi fog, egyrészt a csatornázások terén, másrészt pedig oly növényfélések termelése terén, amelyek szárazsággállóak, sőt szárazsággedvelők akkor ez a valamikor gazdag és virágzó vidék, — a Tiszántul, — rövidesen halálra és pusztulásra lesz ítélve. Itt most egy nagyon értékes és érdekes növényről fogok megemlíteni, amely növény termelése megoldaná a legelőkérdést a legnagyobb aszályban is.

Vagy háromévtizeddel ezelőtt külföldi tanulmányutamon voltam és huzamosabb időt töltöttem Északnémetországban, Kielben (Schleswig-Holstein), mint fiatal kertész — az ottani botanikus-kertben. Egy ilyen botanikus, vagyis füvészkertben, — részben az üvegházakban, melegágyakban, részben pedig a szabadföldben, — képviselve vannak az egész földkerekségének nagyon sok növényfélései. Így a növényházakban pálmák, orchideák és más tropikus növények, a szabadföldben pedig a mérsékelt és hideg égöv növényzete. Kezelésemre volt bízva több nagy üvegház és melegágyak, valamint szabadföldben az „Alpinum” gondozása. Az „Alpinum” nem más, mint az alpesi növények gyűjteménye, — kősziklák kiépített hegyeszerű sziklacsoportok, melyek nagyon szép és hatásos kertészletek — s a sziklák és kövek között díszlenek a törpe növényű bájos alpesi növények, évelők, pozsgások. Ilyen sziklacsoportoknak helyet kellene adni minden egyes díszkertben, mivel elragadóan szépek és megérettük öcsébb, mint pl. egy-egy kerti szobor vagy szökőkút. De nem akarok messzire elkalandozni a tárgyól. — A pozsgásnövények között vannak oly kaktuszfélések, amelyek teljesen kibírják a legnagyobb hideget, úgy, mint a legmelegebb aszályt. Ezek pedig egyes fajta Opuntiak. Ezek között megint több váliat van, — így vannak tüskés és tüskénküli fajták. Már akkor, — tehát vagy 30 évvel ezelőtt — hallottam a német kertész kartársaktól, hogy a tüskénküli Opuntiak alkalmasak a jószágok táplálására és vannak takarmánykaktuszfélések. Anakkor még nem szaktudományt is jártam, de egyébként is a botanikus kertben rendelkezésemre állott igen gazdag szakirodalom s ezekben gyakran olvastam a takarmánykaktuszokról. Azonban akkor egyrészt még nagyon fiatal ember voltam ahoz, hogy a termelések, különösen újdonságok kérdéseibe belemélyedjek, de meg akkor még a termelési kérdések nem voltak oly égetőek, mint már manapság. Ugy, hogy amikor 1908-ban külföldi tanulmányutamról hazatértem, akkor álltam volna elő a takarmánykaktusz problémával, — engem minden bizonnyal sürgősen a Lipótmezőre, az Angyalföldre vagy Nagykovácsra szállítottak volna. Manapság már más a helyzet, a termelések, a legelőproblémák égetően sürgősek s ha ma áll elő valaki, ilyen újdonságoszerű problémákkal azokat a közvélemény és a gazdák, ha egyelőre kételkedve is, de érdeklődéssel fogadják s azokra felfigyelnek. Évekkel ezelőtt írtam a kezembe került egy német kertészeti szaklap, melyben nagyon érdekes dolgokat olvastam a takarmánykaktuszokról, — de én még akkor sem mertem nagyhorderejű kérdéssel a nyilvánosság elé lépni, — már csak azért sem, mivel néhány évvel ezelőtt még nem foglalkoztam közgazdasági irással. Tavaly a „Kertészeti Szemle” című szaklapban, — tehát már egy hazai lapban is olvastam erről — s most már ez bátorított fel engemet is arra, hogy e nagy fontosságú problémával a nyilvánosság elé lépjek.

A takarmánykaktuszokról egyelőre a következőket írhatom:
A kaktuszfélések Magyarországon, mint dísz- és szobanövények meglehetősen elterjedtek, — kertészeink mind nagyobb mértékben foglalkoznak tenyész-

tésükkel, — azonban nálunk mindezekig senki sem gondolt arra, hogy a kaktuszokat ipari célokra, emberi táplálkozásra és állati takarmányozási célokra termelje. Pedig talán nincs a földkerekségnek egy másik növénycsaládjá, mely oly végtelen igénytelen és oly sokoldalúan felhasználható volna, mint a kaktuszok. A földgömbön tenyésztésüknek csak a sarki régiók örök jége szab határt. Kaktuszféléseket, pozsgásnövényeket találunk úgy a legforróbb területeken, mint az északi és délisarkok környékén. A kaktuszok őshazájában, Mexikóban és Délamerikában már a legrégebb időktől ismeretesek ez igénytelen és hasznos növények s gyógyászati és ipari felhasználhatóságuk mellett főleg emberi és állati táplálékul szolgálnak. Az őshazából elkezdtek telepíteni a kaktuszféléseket az egész földkerekségben, meglepő eredményekkel. Például az ausztráliai földművelésügyi kormány már régebben megkezdte a takarmánykaktuszok telepítését, száraz és forró területeken, — teljes sikerrel és eredménnyel. Ausztráliában a juhok eledelére kizárólagosan kaktusz, s a feleletés részben legeltetéssel, részben pedig a növények zsenge leveleit szecskázzák és 48 órán keresztül erjesztik. — Figyelemreméltó itt az a körülmény is, hogy a takarmánykaktuszon nevelt juhok ivóvizet nem kapnak, mert a vízűs takarmány mellett vízre egyáltalában nincsen szükség. A kizárólag kaktuszon tartott juhok gyapja kiváló minőségű.

De szarvasmarhákálal vizet kiserle-
tekről és nagyszerű eredményekről szá-
mol be. F. Smith, (Proceeding of the
Royal Society of Queensland for 1921.
XXXIII.) ki szintén kiemeli a kaktusz-
legelő és takarmányozás előnyeit, száraz,
aszályos, víz hiányában szenvedő legelő-
területeken.

Az Opuntia fajoknak nem csupán hu-
sos szártagjai, — köznyelven „levelei” —
hanem gyümölcse és magja is nagyon jól
felhasználható. Gyümölcse élvezhető,
egyedül néptörzsek csaknem kizáró-
lagos táplálékát képezi, — továbbá fel-
dolgozható iznek, jamnek, szesznek, Mag-
ját a galambok, tyukok zivesen eszik.

A magyar éghajlati és talajviszonyo-
kat tekintve véve az Opuntia vulgaris,
Haw. jöhet első sorban számításba. Ez a
fajta teljesen télálló és tüskénküli, Szap-
orítása úgy dugványról, mint magról
könnyű és gyors. Az Opuntia telepítés
első sorban kopár, sziklás, száraz, szikes
és futóhomokterületeken jöhet számítás-
ba, talajban egyáltalán nem válogatós,
megterem ott is, ahol majdnem semmi
sem tenyészik. Hazánkban sok százezer
holdnyi oly terület van, ahol legfeljebb
a tavasi hónapokban van legelő, nyá-
ron azonban az aszály következtében
minden elsül. (Hortobágy.) Ez óriási te-
rületek takarmánykaktussal betelepítve
kitünő legelőterületekké válnának s olyan
aszály ugyan nincs, ahol ezek kisülének.

A takarmánykaktusztelepítés méhészeti
szempontokból is felbecsülhetetlenül fon-
tos, mert éppen a mézelő virágok sze-
gény időszakban, — vagyis nyáron —
szolgáltatnak az Opuntiak bőséges méh-
legelőt. A helyzet pl. ma az a méhekekkel,
hogy a debreceni méhészek kénytelenek
méheiket nyáron egész őszig a Mátrába
és Békéme gyébe szállítani. Ma a Hor-
tobágy be lenne telepítve Opuntiakkal
és Sempervivumokkal, meg lenne oldva
a méhlegelő is.

Ime, adva van egy nagyon értékes szá-
zatszáz kedvelő növény, ennek telepítése
a Tiszántulon és a Hortobágyon, ahol
állandóak az aszálykártelemek, — külö-
nösen nagyon indokolt. — Tessék
az érdekl. jószágtenyésztő gazdáknak
ezt a termelést felkarolni.

Nagylaki Károly.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZ-
BE SZÜKSÉGLETEIT.

Építési engedélyek julius hónapban

Debrecen város műszaki ügyosztálya
júliusban a következő építési engedélyo-
kat adta ki (az első név az építetőé, a
második a vállalkozóé):

Kovács Sándor Mikepércsi út (told.)
konyha, kamara, Marucinecz Mihály kőm.
Debreceni Jenő Szabó Kálmán u. 55.
2 szoba, konyha, kamara, veranda, Pász-
tori Lajos kőm.

Vékony Gyuláné Mikepércsi út 2 szo-
ba, 2 kamara, 2 üzemhelyiség, Dézsi Fe-
renc kőm.

Özv. Ary Lajosné Kassa út 22. (told.)
szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, Vért-
essi Ferenc kőm.

Lőrinczi József Rugonfalvi u. 13. sz.
(told.) konyha, kamara, Bottka La-
jos kőművesmester.

Özv. Révész Józsefné Lehel u. 34. sz.
(told.) hall és fürdőszoba, Szabó Mi-
hály kőm.

Tóth János Szondy u. 25. 2 szoba,
konyha, veranda, Bakos István kőm.

Özv. Kaszás Sándor Bálint pap u. (tol-
dalék) szoba, konyha, kamara, Maruczi-
necz Mihály kőm.

Balázs Péterné Baik u. 3 szoba, elő-
szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, Ba-
lázs Péter kőm.

Némethy Lajos Márton Kálmán u. 9-b.
(told.) szoba, Herman András kőm.

Deák Ignácné Szabó Kálmán u. 43. sz.
(told.) szoba, konyha, kamara, előszoba,
Sziláma János kőm.

Lukács Vilmos Besseney u. 3 szoba,
konyha, kamara, elő- és fürdőszoba,
Bottka Lajos kőm.

Danek Erzsébet Hadházi u. 26. 4 szoba,
konyha, kamara, elő- és fürdőszoba, ter-
rasz, Gellér Ferenc kőm.

Zihahí Sámuel Diófa u. 16. szoba, kony-
ha, kamara, Sziláma János kőm.

Dr. B. Bruckner Ernő Komlóssy út 27.
(told.) szoba, fürdőszoba, Katona Fe-
renc kőm.

Kiss Albert Görgey u. 9. (told.) szoba,
előszoba, konyha, kamara, Marucinecz
Mihály kőművesmester.

Kovács József György u. 16. szoba,
konyha, kamara, előszoba, mosókonyha,
Veres Lajos kőm.

Kiss István Irén u. 28. 2 szoba, 2 ter-
rasz, Marucinecz Mihály kőm.

Trencsényi Sándor Szabolcska u. 3. sz.
szoba, konyha, kamara, előtér, Bónizs
Sándor kőm.

Jakab Juliánna Pozsony u. 14. 2 szoba,
1 üzemhelyiség, Takács Péter kőm.

Bálint Sándor Csapó u. 25. (told.) 3
szoba, 3 konyha, 2 előszoba, 3 kamara,
Vigh Lajos kőm.

A LEGJOBB HIRDETÉSI
ORGANUM A DEBRECENI
A FÜGGETLEN UJSÁG

Jegyezze fel
a címünket!
Nyomtatvány
Könyv
Kliisé

szükséglete beszerzésénél
forduljon bizalommal hozzánk!
Szépen dolgozunk
és jutányos áron!

Nagy Károly és Társai

Könyvnyomda • könyvkötészet • ve-
nalozó intézet • üzleti könyv gyár.
Kilás műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18

KÖNYVESHAZ

A TILALMAS TERÜLET

Irta: Dennis Wheatley

Fordította: Földes Jolán

— Mi a véleménye erről a fircsa írásműről? — kérdezi De Reichleau herceg a vacsora végzetével vendégétől, kezébe adva a gyűrött levelet. A bélyegről ítélve Finnországban adhatták postára s a szövege olyan volt, mintha valami bolsevik ügynök küldene értesítést külföldön élő elvtársának. A címzés szerint azonban a levél kétségtelenül a hercegnek szól és a két jóbarátjának végül is sikerül a talányt megfejteni. Semmi kétség: közös jóbarátjuk, a kalandos vérű Van Ryn segélyhívó üzenete hangzik a szavak látszólagos értelmének kulisszái mögött. Valóságos S. O. S. — a szovjetnek ki tudja, melyik borzalmas börtönből. Micsoda végzetes kaland sodorhatta ide? És ugyancsak végveszélyben lehet. Sietni kell!... A Pallásnak ez a nagy sikert ígérő pompás regénye a Pengős sorozatban jelent meg. A fordítás Földes Jolán érdemes munkája.

KLUBHÁZ A HÓ ALATT

Irta: William Byron Mavery

Fordította: Földes Jolán

Az újságok hasábas cikkeket írtak a felfedezésről, hogy odafönt, a messze Északi-sarkvidéken, a Mackenzie folyam melletti Dinamit-öbölben csodálatos gazdagságú fémtelre bukkantak. Az élet hajótöröttjei ezrével vándoroltak ki szerencsét próbálni, ám rövidesen olyan hírek érkeztek, amelyek egyszerűen elhervasztották a reményeket. A tőzsde emlékeztet „fekete péntek”-jén a kisemberek ezrei veszítették el utolsó filléruket... Ennek a gonoszul megrendezett

tőzsdei manővernek utolsó sakkhúzásaként indul el a „Wellington, Parkes & Lovett” cég legfiatalabb társtulajdonosa, az élesesű s mindenre elszánt Lowett a Dynamit-öbölbe. Számításait ugyan mindjárt kezdettől fogva megzavarja az, hogy menyasszonya, Patricia Wellington is elkíséri. Ez a mindaddig csak szeszélyeinek élő, gögös milliomosleány ugyan is alapjában véve becsületes és nyíltszínű teremtés, aki itt, ezen a kietlen pusztaságon néz először szembe az emberi élet feneketlen nyomorúságaival. A bányakutatási jogukért végsőkig harcoló állati sorban tengődő bányászok sorsa szíve mélyéig megrendíti és felrzza életének eddigi céltalanságából. Az örök nő ősi mozdulatával hajlik feléjük és otthont épít nekik, ahol a tél viszontagságai elől megbújjanak. Ezzel azonban a szenvedélyek olyan viharát támasztja maga körül, ami őt is messzire elsodorja egész eddigi életétől. Egy végzetes találkozás során újra fellobbanó régi szerelem pedig Patricia egész életét is válságba dönti. És nem marad kéz, amely kinyúlna feléje... Ekkor látjuk igazán kiragyogni az író művészetének nagyszerűségét: olyan színpompás jellemek, olyan szívet hódító életideálok tárulnak elénk, hogy úgy érezzük, az író lámpást adott kezünkbe, amellyel a kétségbeesés útvesztőiből is a boldogság útjára találunk. — A Pallás Felpengős Regényei sorában jelent meg ez a mindvégig változatos izgalmat nyújtó, élvezetes regény. Földes Jolán kiváló fordításában.

A TIZENNYOLCADIK ÉJSZAKA

Irta: Quentin Patrick

Fordította: Wiesner Juliska

Előadás alatt beleszeretni egy leánykollegába: bármelyik egyetemen minden napos eset. Már kissé szokatlanabb, ha ez a leány c'megy valamelyik fiúkollegájának lakására. Különösen Cambirdge-

ben, ahol az egyetemi élet is meglehetősen konzervatív. Hát még ha ez a leány olyan rendkívül szép és megközelíthetetlen, mint amilyennek Fenton ismerte meg imádottját. Rádadásul a leány egész viselkedése, amint a folyosó lépcsőjén szembetalálkoznak, olyan, mintha tetten érték volna. Még az áruló könnyek nyomait sem sikerült elrejtene új ismerőse előtt.

Mindezek az események azonban csak olyanok, mint az enyhe szellő — a fojtott levegőben máris fenyegető vihar tombolása előtt... A vacsorázó asztalnál rémületbe fűnek Fenton szomszédjának ajkán az ima szavai, a váratlanul felhangzó égzengésre. De ez az egész éjjel a rémület éjszakája! Az odakünn tomboló vihar fel-felhangzó csattanása mellett kísértethistóriákkal borzongatják egymást a diákszobákban. A legszörnyűbet Comstock mondja el: a tizenyolc éjszaka történetét. Mielőtt azonban a mind fokozódó borzalmak során az utolsó éjszakáig is eljuthatott volna, olyasvalami szakítja félbe, hogy... csak napok múltával, a minden elképzelést felülmúló dráma izgalmainak lezajlása után juthat hozzá, hogy barátja utolsó legháborzongatott éjszakájának történetét is elmondhassa. A „Halál a galambdúcban” és „Az áruló brüdsparti” című regények szerzője ez alkalommal is egyforma erővel jeleníti meg a szenvedélyek legmegdöbbentőbb színeit. A Pallásnak ez a legújabb Felpengős Regénye Wiesner Juliska fordításában jelent meg.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

ürészpport

minden mennyiségben veszünk
NYOMDA, Piac u. 49.
 Telefon: 20-18.

HIRDETÉS

Az elsőfokú közigazgatási hatóság, mint elsőfokú iparhatóság értesíti az érdekelteket kereskedőket, akik a budapesti heti vásárokat látogatják, hogy Budapest székesfőváros polgármesterének értesítése szerint a múlt évben f. hó július 8-ig a vidéki kereskedők részére Iparhatósági Tanusítvány alapján a főváros által kiadott arcképes hivatali engedélyek a budapesti piacokon f. évi augusztus hó 15-ig érvényesek és ezideig az érdekelteknek az új hivatali engedélyt be kell szerezniük.

Az új hivatali engedélyek megszerzéséhez a vidéki kereskedőknek a következő iratokat szükséges postán, vagy személyesen a főváros polgármesteri VIII. (Közélelmezési) ügyosztályához, Központi városháza II. em. 194 szám — benyújtniok. 1. Iparhatósági Tanusítvány, 2. eredeti iparigazolványt, 3. a kereskedést üzö fényképét, 4. 1.30 P befizetését igazoló „9000. számú központi pénztár” című postatakarékpénztári csekklapot.

Az érdekelte helybeli kereskedők az Iparhatósági Tanusítványt, valamint a postatakarékpénztári csekklapot az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth ucca 20. fsz. 38. sz.) a hivatalos órák alatt kaphatják meg.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közig. hat. mint elsőfokú iparh.

AZ EKRAZITVONAT

Irta: PAUL O'HARA

(7)
 Mulattatta, hogy a nagybácsi dühög ittléte miatt. Ez a kellemes káröröm elhallgattatta a gyermekszámba menő fiúnak önértetét és kellemes, borsos mellékízt adott a nagybácsinál annak rettentő boszúságára eltöltött időnek. A nagybácsi ekkor kijelentette, hogy magára vállalja az árva fiú nevelési költségeit. Csupán azt kötötte ki, hogy ennek fejében ígérje meg a rokonság, hogy sem a gyerek, sem más rokon többet nem fogja őt falusi magányában háborgatni. A rokonság örömmel egyezett bele a feltételekbe és János azóta nem látta viszont a nagybácsit. Egyszer ezeltől egy évvel, mikor már János a műgyetem hallgatója volt, a pénzküldemény egy hónapig kimaradt. Ekkor János ékeshangú levelet írt a bácsinak, melyben tudósítja, hogy a dolgot szerződésszegésnek tekintti és ha még két napig nem jön semmi, akkor lemegy és a husvéti szünetéjét a bácsi rokonj szeretettől átfutott otthonában tölti el. A bácsi másnap egy terjedelmes táviratban arról értesítette, hogy a pénzpostára adta a törvényes kamatláb segítségével kiszámított késedelmi kamatokkal együtt. Viszont ha még ekkor sem tenne le az öcs a meglátogatás előre megfontolt szerződésszegősen bünszandékáról, hát csak jöjjön. Ő azonban, már tudniillik a bácsi a távirat feladásának napján elutazik és csak hónapok múlva fog visszatérni. A lakást kénytelen lezární és

úgy hiszi szerető öccsének nem lenne valami kellemes a hős tavaszi éjeket kutyaóiban tölteni (mert a kutyát is magával viszi üzleti útjára). Most azonban úgy gondolta János, hogy mivel a vendégszerető bácsi már a harmadik tudakozó levelet hagyja válasz nélkül, egész nyugodtan követheti el szerződésszegés gyanúja nélkül ezt a kényszerű rokonlátogatást. A bácsi különben csendőrezedés volt. Természetesen már évek óta nyugdíjban. Az összes rokonok szerint a háború óriási hatással volt Képiró András ezredesre. Teljesen megváltoztatta. A nyílt tékintetű fiatalos tiszt úgy került haza a nagy világegészből, mint akit kicseréltek. Hosszú szakállt növesztett és kijelentette, hogy nem óhajtja rokonaival a viszonyt fenntartani. Egyetlen kapcsolat az a havi összeg volt, amit az öreg eddig pontosan küldött öccsének Budapestre és amely most érthetetlen okokból kifolyólag megszünt. Nos tehát, János annak idején teljesen szabadjára volt engedve a bácsi lakásában, csupán a dolgozószoba volt tabu a számára. Ezt a bácsi akár otthon volt, akár nem, mindig zárva tartotta szigoruan. A szobába csaknem teljes lehetetlenség volt a bejutás. Az ajtó tömör tölgyfából készült és duplavasrács volt az ablakokon. János számára ez a szoba ottléte alkalmával maga volt a megtestesült titokzatosság. A fiú napo-

kon keresztül gondolkodott rajta, miképpen lehetne ide bejutni. Egy napon a nagybácsi két napra elutazott és reményteljes öccse egyedülmaradt a lakásban. Azonnal elhatározta, hogy török-szakad, de ma éjjel megpróbál bejutni a szobába. A lakásban nem volt rajta és a vén süket házvezetőnön kívül egy lélek sem. A vénasszony pedig már a tyukokkal le szokott feküdni mindig. Így semmi akadály sem volt látszólag a terv kivitelének.

A bácsi mindig lakatra tette a szobát, de ez a lakat többet ért minden wertheimzárnál. Betűs, erős, hatalmas lakat volt. Az ajtóra pedig ínom, kék acélreteszt szerelt, ami minden kísérletet nevetett volna. — János azonban nem adta fel a reményt. Kimászott ágyából, ami a lakás tulsó végén levő szobának nevezett oduban dicsérte a bácsi különös vendégszeretetét és lábujjhegyen odaosont az ajtóhoz. Belülről megnyugtatóan hallatszott ki a vén süket házvezetőnő horkolása. János alaposan megtagogatta a lakatot. Ismerte a betűkombinációs lakatokat és éppen ezért egy pillanatra elment a kedve a kísérletezéstől. Hiszen évekig próbálhatja, míg rájön a jelzőra. Gondolkozní kezdett és eszébe jutott, hogy egyszer a bácsi sietve ment be a szobába, akkor is üzleti körutról jött haza és bemenetel előtt is kedves káromkodását mormolta az ajtó előtt, mert a lakat valami miatt, csak nehezen nyílt ki.

— Hogy az a hétszentség, mor-dult a bácsi, akinek ez volt a kedves szólása és mondani sem kell, hogy barátságos modorával kitűnően meg-egyező mondás volt.

János majdnem elnevette magát a

saját együgyűségén. Hogy erre nyílna ki a lakat. Szinte hihetetlen. De azért megpróbálta. És lenyomkodta a betűkőn a bácsi vallásos lélekre valló kifakadását. Csodák csodája, a lakat engedett. János majdnem összeesett az izgalomtól, mikor ime előtte volt az ajtó nyitva.

Bent csodálkozva nézett körül. Nem tudta megérteni, hogy mit félt a bácsi ezen a barátságatlan odun ilyen rettenetesen. Egy hatalmas íróasztal fiókjai nyitva voltak és János a beszűrődő holdfénynél mohón esett neki a fiókoknak. Óvatosan nézett meg mindent és lehetőleg pontosan visszatette a helyére a kiszedett holmit. Azonban nem volt semmi érdekes a vén bútorban. Akták, dobozok, valamennyi kulcsra záródó és egy hatalmas katonai revolver számos doboz löszerez. Már éppen abba akarta hagyni a kutatást, mikor észrevette, hogy valami kemény van a meztelen talpa alatt, lehajolt és felvette. A cserkészjelvény volt. Valaki elejtette. Mindenesetre nem tudott róla a bácsi, hogy itt van az apró holmi a szobában, mert akkor az ő rendszeretete biztosan kijelölte volna a számára a maga külön becsukható skatulyáját.

— No ezt elviszem, gondolta János akkor. És el is vitte. Sovány zsákmány volt, annyi szent és a fiú megállapította, hogy az ezeregyéjszaka kora veszedelmesen hanyatlóban van, különösen a nagybácsi szobáját illetőleg.

(Folytatjuk.)

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CEGEKNEL SZERZ BE SZÜKSÉGLETEIT.

Ingatlan

Eladó
Boldogkert, Csóka ucca 19. számú lakóház 500 négyszögöl gyümölcsösrel, kétszobás lakással, szabadkézből. 2937

Egy
jóforgalmú üzletes ház sürgősen eladó. Határ út 9. 1320

Kassa úti
rámház mellett 12 hold föld kiadó. Pacsirta negyvenhárom. 2834

Eladó
a várostól 4 km-re az újvárosi rasút mellett 4 hold tanyaföld. Bővebbet Kéttmalom u. 11. sz. 1619

Kishegyesi út
22. sz. ház eladó, vagy elcserélendő városival, rafizetéssel. 1613

Eladó ház,
nely áll 2 szoba uccai, 2 konyha, előszoba, pince és gyümölcsös. Herceg ucca 9. 4811

Kitünően jövedelmező
adómentes kertes ház, gyümölcsösrel, 3 szobával, külön üzletházal, olcsón eladó. Kishegyesi út 29. 82

Gál-düllőben
49 hold és 1495 négyszögöl föld bérbeadó. Értekezni lehet ifj. Varga Józsefnél Gál-düllő 14. szám és Kálvin-tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 1354

Cucában
13 hold föld október hó 1-től hat évre hasznóbérbeadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 1353

Hasznóbérbe
kiadó ebesi állomásnál 20 hold föld, Bővebbet Simon ügyvédnél, Piac 81. 2799

Elcserélném
Nagyéletán a Piac mellett levő házam debreceni kertszéki házzal Ugyanott üzemben levő bérautó eladó. Cím a kiadóban. 2829

Eladó ház
Bor ucca 5. szám, új épülettel jutányosan. Értekezni Boz ucca 21. szám. 1347

Homokkertenben
Oláh Károly ucca 48. számú ház 4 lakással igen kedvező fizetési feltételek mellett alkalmi áron eladó. Magyar Autó Forgalmi Rt. Hatvan u. 53. 1324

Kisebb
családi házat keresek megvételre azonnalra. Címet a Független Ujság kiadójába kérek. 1342

Házhelyeimet
a Homokkertenben és Simonyi úton árusítom. Rajeczi Burián Zoltánné. Értekezni dr. Kovács és dr. Papp ügyvédek irodájában, Batthyány ucca 14. 1615

Adómentes
3 szobás komfortos kis családi házat, esetleg hárszert vennék a belvárosban, Péterfia környékén. Értekezni lehet Mester ucca 11. 2669

Uriházat
vehet Maróthy György huszonnégy alatt adómentesen lakbértörlesztésre. Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz. 2838

Felesbérletet,
50-100 kat. hold, lehet vidéken is, keresek. Cím a kiadóban. 2836

Eladó
Csokonai ucca 46. számú jó családi ház istállóval. 1607

Eladó
modern kisebb adómentes ház, gazdálkodásra alkalmas 300 négyszögöl telekkel. Banktehénrel. Tengerész u. 5. 1633

Város közelében
27 hold föld eladó kövesút mellett. Könyök u. 8. 2858

Gyümölcsös
Boldogfalvai kertben eladó — egészben vagy parcellákban. — Teleki u. 34. 2855

Kötelesan
36 hold tanyásbirtok hasznóbérletbe kiadó. Cím a kiadóban. 2866

Ondódon
Gál-düllő 9. sz. a tanya mellett kilenc hold föld kiadó, esetleg eladó. Értekezni Árpádtér 26. 1641

Homokkertenben
Oláh Károly ucca 48. számú jókarban levő ház 4 lakással igen kedvező fizetési feltételek mellett alkalmi áron eladó. Magyar Autó Forgalmi Rt., Hatvan u. 53.

Eladás

Tégia és cserép
jóminőségű, olcsó árban kapható a Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárból, Iroda Fürdő ucca 2. Tel. 26-10. 577

Egy
250-es generáljavított motorke-
rék-pár bevonulás miatt olcsón eladó. József kir. herceg ucca 13. 1371

300 cm³
motorke-
rék-pár olcsón eladó. — Thury András u. 17. 1312

Lemezéből
készült 1500 literes víztartály azonnal szállítható állapotban, két darab régi formájú politúrós ruhaszekrény, egy kis íróasztal és 2 darab egyenként 2.60 m. hosszú erős vasúti sínvas eladó. Sesztina ucca 4. sz. Kisállomás mellett. 2861

Egy
8-10 Hp. szivó gázmotor generátorral együtt 400 P eladó, üzemben látható, Róna sirkőgyárban Nyiregyháza. 2787

Konyhaasztal,
sparhelt jutányosan eladó. — Sámsoni út 32. szám. 1609

Óriási
tömeg fehérnemű vásznat vettem, dömpingáron kiárusítom, most vásároljon. Steuer Divatházban, Csapó 10. 1117

Házi
sösszalonna eladó. Teleki ucca 55. sz. 2860

STEYR TIP. XII.

CABRIOLETT

4 személyes eladó
NEUBAUER
KÉTTMALOM UCCA 4.

Kotló
alá való fehér bántán tojás és faj galambfi kapható. Apaffy-u. 20. sz. 1075

Eladó
három darab szelídített élő vadliba. Monostorpályi ut 14. sz. 1350

Használt,
javítást igénylő takaréktűzhely eladó. Jókai 31. 1622

Eladók
piros szalagarnitúra 4 fotellel, Singer varrógép, hintaszék, íróasztal, évelő virágok olcsón. — Nyilastelep, Malvin u. 16. 100

Fajtszta
készenapós, rövidszőrű német viaszk eladók. Megtekinthetők délután fél 3 órától 5-ig. Kossuth u. 40. sz. alatt. 2795

**Motorke-
rék-pár**
200 m³ generál javított Yámes olcsón eladó. Ugyanott egy 220 m³ Pukt 150 P-ért eladó, Eötvös u. 27. sz. 1344

Hencser,
divány, ebédökrédec, asztal, hockerli, konyhakredenc olcsón eladó. Hatvan 27. 1337

Építkezési
sinek, víztartály, vashordó, rolló ajtóval eladó. Hatvan u. 49. sz. 1187

Üzemképes
foltvarrógép eladó. Hatvan u. 4. szám. 1363

Eladó
egy nagy szalontükör és egy nagy csillár, Simonffy ucca 13. házfelügyelőnél. 1148

Háló-bútor,
Munkácsy képei Krisztusról, olajfestmények, dísztárgyak, — szőnyegek eladók reggelienként Szent Anna 20. 2845

Szervizek,
mokka, likőrös, gyümölcsös, téstás, boros és vizeskészletek, 2 darab kerti fotell, kandelláber, egy hármás virágállvány, nipppek, matyó teríték és diványpárna lapok olcsón eladók. Megtekinthetők délutáni órákban. Apaffy ucca 32. sz. 77

Egy
nagy ebédökrédec eladó szénkályhát, kalor, vagy zephirt, keresek. Böszörményi út 12. 1630

Fűszerberendezések,
pultok, írodafal, petroleumtartály eladó. Lindenfeld, Simonffy u. 7. 344

Eladó
egy jókarban levő gyermek sportkocsi. Csap ucca 23. 1626

Eladó
147 kereszt búzának szalmája és pelyvéja. Vörösi, ty ucca 9. Ugyane ház nagy, család, házzal elcserélendő. 1635

Vadászfegyver,
kakasos olcsón eladó, jókarban levő. Vörösmarty u. 15. sz. 2867

Svetitsbe
negyedik polgárista könyvek és erős nagy ládák eladók. Wesselényi 105., keresztépület. 2870

Bontásból
ajtó, ablak, gerenda, deszka, tégia kapható. Szent Anna u. 8.

Egy
pár 35-ös szürke fél női cipő eladó. Kossuth u. 60. 1645

Oldalkocsi,
könnyű, kiváló jó eladó. Széchenyi u. 26. Bosch-szervic. 2853

SIRKÖVEKET
gránitból, márványból és műköből készült a Debreceni Műkögyár Rt. Fürdő u. 2. Mozaik cement lapok, épületanyagok eladása. 575

Vadászfegyver,
tizenhatos, kakas nélküli, jutányosan eladó. Hatvan u. 4. 1638

Cselédagy,
gyermekfürdő, gyermekfürdőkád nyulke-
recek, tojófészek, máltai és pávas galambok eladók. Szabó Kálmán u. 45. 1605

Takarékos ember
tűzfűtő, szénét téli szükségletre is Halásznál (Margit-fürdő mellett) vásárol, mert jót, szárazat, olcsót és pontos mérlegelést kap, házhoz szállítva. — Telefon 10-24. 1224

Bútor

Modern
új kaukázusi dió teleháló meg-
lepő olcsón eladó. Hatvan ucca 23. 1364

Eladó
gyönyörű műbútor hálószoba berendezés. Értekezni az Ujság-író Clubban. Piac ucca 26. I. e.

Keményfaháló,
komplett és egyéb bútorok eladók. Török Bálint ucca 25. 2854

Hálószobaberendezés
olcsó áron eladó. Dugovics Titusz ucca 12. 1634

Radio

Rádió,
2+1 lámpás, Philips-hangszóróval eladó, vagy kerékpárért elcserélhető. Piac u. 58., földszint 11.

Vétel

Kényszerkölcson
régí koronás részvényeket, — Olasz sorsjegyet veszek. — Krausz, Reáliskola 6. 1227

Egy
jókarban levő női kerékpárt veszek. Cím: Egyetemi törvény-
széki intézet, Katner Mihály. 1611

Veszek
használt bútort, varrógépét, ruhaneműt, szőnyeget. Braun, Csapó 14. Hívásra jövök. Telefon: 32-11. 1204

Búzaaljat,
repcealjat, köles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Pelyhet,
tisza újat, nagyobb mennyiségben keresek. Batthyány u. 2. 1637

Anyarozot
legmagasabb napi árban veszek „Tisza” gyógyszerár Debrecen, Magoss György tér 9. 1119

Rollós
üzletajtót kirakattal megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 4007

Kifogástalan
állapotban levő csukott kis-fogyasztású kis autót keresek. 2812

Egy
jókarban levő hordárkocsit veszek, Hatvan ucca 27. 1336

Mindenféle
használt bútorokat veszek, hívásra házakhoz azonnal megyek. Hatvan 27. 1334

Ráfvasak,
tetőbádog, takaréktűzhelyek, — singerendék kaphatók. Ócskavasz legmagasabb árban veszek. Fischer, Csapó 89. Telefon: 28-59. 1195

Ellátás

Izraelita
fiatalembert vagy diákot teljes ellátásra felvennék. Goldstein Antal, Arany János u. 24. sz. 1366

HUNGÁRIA-PENSÍÓ
Piac u. 59. szám alatt megnyit. Kitűnő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták.

Középiszkolás
diákok olcsó és tiszta lakást kaphatnak. Esetleg teljes ellátással. Búsi u. 15. 1631

Vigan strandolhat,
sokat takarít meg és a főzés gondjaitól is megszabadul, ha megkóstolja Pauchly Béláné ízletes magyaros házikosztját. — Egyszer próbálja meg, sohasem fog otthon a főzéssel bajlódni. Kihordás és bentékezés. Diétás ebéd előírás szerint. — Batthyány ucca 9. 2857

Kvartély
kapható. Homok ucca 91. sz. 1643

Oktatás

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 6.—
pengőért csak felnőtteknek szü-
letett német nő. Egy félév alatt
perfektlül tud. Kossuth u. 41.
543

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nipppek, vázak javítása szakszerűen, olcsón Bárány rádióházban, Szent Anna 1. — Kiegészítő villanygőket be-cserélünk. Rádiók, villanykék-
kek, csillárok bámulatos olcsón. 1098

Mult szombat
elvezett a Magoss György-téren egy hamuszínű macska, — feje és végtagjai feketék. Köldöksérve van. Megtaláló jutalmat kap. Wesselényi ucca 119. 2835

Elvezett
börtárca, egy zálogcéduca, egy bevasárlási könyv, 2 nyugta. — Kérem a megtalálót, mivel ügysem veszi hasznát, adja le a Független Ujsághoz. 4008

Özv. úrnő
saját otthonába lakótársnót keres. Cím a kiadóban. 1625

Emeletes
házak tatarozását, átalakítását, családi házak építését jutányos áron vállalja Kálai építőmester, K. Tóth u. 5. Vargakert. 1321

Elvezett
egy szálkásszörű, sárga színű him dakszli kutya. Megtaláló jutalom részesül. Tanító ucca 7. 1628

Házivarrónő,
felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozik. Szechenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

Tehenet
fejőre vállalnék, egy vagy kettőt. Bethlen ucca 21. sz. 2847

Legelő
kiadó, takarmány szalmatörök ott feleletve eladó. Dr. Balogh-tanyán, Kondorosnál. 1636

Betegtolóköcsit,
2-3 heti használatra, parkettes szobában használható, bérbe keresek. Címet Piac u. 41., házfelügyelőhöz kérem. 2789

Kilós és méteres
maradékot érkezek. Tiszapalota, Dégenfeldtéri ioldal. 1339

Minta
150 drb. anyagbirkám és 50 drb jerkebárány van felébe kiadó. Cím: ifj. Belme György juhász Ujfehértó. 1304

Poloskairtat,
molyirtást, cyángázal, lakások vizsgálatát, valamint bútordarabok, ruhák, bundák és szőnyegek darabonkénti cyanozását, szállítást saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska, sváb és patkányszer kapható. Nánássy, Kossuth ucca 47. szám. 220

Jómunkás
cipészemsternek műhelyemet kiadnám Földesen. Érdeklődni: Csapó u. 19., emelet balra. 2868

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen. Piac ucca 49. szám.